

DOMBOK
Strömstads rådhusrätt och magistrat
år 1681

Från ADOnLine

Alaa:1

Aé: För att det skall gå snabbare att gå igenom kommer jag bara ibland att göra ren avskrift av texten. För övrigt får det bli en beskrivning av det jag finner intressant och med kortare citerade partier.

Bild 3-6

Bild 3

I:N:J:
Strömstadz Protocoll pro Anno 1681

Rådstuga 10 februari

D:n 10 Februarij blef upläsitt på Rådhusstufuan Borgmestare och Postmästare Fullmachten på Strömstadh.

Rådstuga 12 februari

Rådstuga 16 februari

A:o 1681 d:n 16. Februarij aflade iagh min Edh oppå Borgmestare Tiensten uthj Strömstadh, närwarandes dersammastådes Borgerskapett,

Karin Oluffzdatter kärar mot Rasmus Andersson för att han överfallit henne med hugg och slag.

Därefter står det att kyrkoherdens dräng TrullsTarallsson hade sett Rasmus Anderssons son stå på ett "låfft och lätte sitt wattrn på mehrbemelte Karin".

Rasmus erkänner att han slagit Karin i hastigt mod.

Han dömdes efter Norges lag att betala 2 mark "Sölff"

Rådstuga 23 april

Engebert i Torgonne kiärade till rådmannen Olof Nilson för en skuld efter "afdöde män Olof Hanson och Olof Olofson Nembl. 24 R:d. .

Man kom överens om att ta upp saken "till en anna behagelig tid"

OBS! Prot. den 26 juni 1681 är inbundet bland 1682 års protokoll- se bild 13 där.

Rådstuga 29 juni

Överstruket, men texten visar att det åter var samma ärende mellan Engebert i Torgonö och Olof Nilsson.

Rådstuga 19 juni

Anno 1681 d: 19 Junij kom för Rätten sal: Olof Oloffson hustru, Ingrij Trulsdäter, i Torgenne, med sin andre man Neml. Engebert Haralson, som ähr till at wära Målsman för sin afdöde förmans barn. Runog Olofzdäter benembd, sade at skiff.? /*Aé Man har skrivit till det sista ordet ovanför, men jag tycker inte att det hör hemma någonstans i texten/*

Inkräfw af Rådmanen Olof Nilson i Strömstad Träton R:dr dr /*Aé: Det tycks stå så/*, hwilket sal: Oloff Hanson egen hand här i Rätten blef framlagt. Sampt också en Wittnes skriff under 2ne ährlige mäns händer, hwilka hafwa och kunna Edh göra, at den sl: Man Oloff Hanson tillstod på sit yttersta at Olof Nilson i Strömstad war honom skyldig Ellofwa Ridr. I licka måto framlade Engebret en

Aé: Så slutar det på sidan.

Bild 4 höger

Swaranden Olof Nilson Inlade en Regenskabs bock aff Anno 1672 d: 2 Julijm, då köfft Olof Nilson af Olof Hanson i Wallex några daler, och blef så Olof Nilson honom skyldig Olof Hanson i Walex: 17 Ridr och här på denne gjäld bekommet 5 Ridr och blif:r så skyldigh 12 Anno 1674 d: 28 october återgien 5 Ridr noch samma dagh klädhe för penningar 10 Ridr och en ort noch gråt? kläde for 6 Ridr noch 2 Ridr och 16 st. det Ehr till sammen 22 Ridr 1 ort 16 s: dette at were i sandhet, Olof Nillson; Kemp:?

aina andré

Rådstuga 25 juni

Samma gamla fordran upptas på nytt. Här står bl.a.

"Måtte imodt Hr Rådsmannen Olle Nilss. Och swarade bemelte formyndare el:r sal. Olle Wallexes arfuinger inte, at wahra skyldig, utan hand pretention Ingebert el:r dhe andre sal. Olles Wallex arfuingar kan hafwa at sökia hoos honom."

Rådstuga 26 juni

Smma fordran uppe igen.

Rådstuga 28 juni

Här förekommer att ärende, där en löjtnant Christian Nyrop? från Drammen i Norge beklagar sig över hur en hans båt blivit konfiskerad i Sverige. Det var tydligen tullaren Plagman som agerat i tjänsten.

Bild 6

Här finns utkast till ett brev till guvernören. Brevet var svar på en uppmaning från honom om att bygga upp staden. Man svarar bl.a. att norra sidan hör till major Ranck.

Utkastet är inte daterat.

Bild 6 höger

Rådstuga 12 augusti

Jörgien Kierck avlade sin borgerliga ed.

22 oktober

Här kommer åter upp Ingebret i Torgonnös fordran på rådman Olle Nilsson.

Härmed slutar 1681 års protokoll.

DOMBOK

Strömstads rådhusrätt och magistrat

år 1682

Från ADonLine

Alaa:1

Aé: För att det skall gå snabbare att gå igenom kommer jag bara ibland att göra ren avskrift av texten. För övrigt får det bli en beskrivning av det jag finner intressant och med kortare citerade partier.

Bild 7-13

Bild 7 Rådstuga 24 januari

Anno 1682 d: 24 Janu, opå Rådstugien som höltz med borgemestare och Rådhmän som då till städhe woro Nembl. Jöns Nillson bas:? och Jon Engebertsson framkom, Ehrlige och förståndige Sören Sörensson, och begiärte sin borgierskap och det wed Edhz afläggandhe som också skiedhe, och han belåfwadhe at gifwa en ansenligh De..iretion? effter mågo? sine till wår körkia effter Kongl. May:tz nådige behag.

Rådstuga 21 februari

Jon Persson blir inkallad för att till en norsk köpman Hans Christenss. Garde i Fredrikstad betala 2 daler, som han var skyldig honom.

Ett parti har överkryssats.

Bild 8

d: 21 Februarj Inladhe Hr Inspectoren Crockat en Supliquæ angåandhe Olof Klotz Contract med skieper? Sifwert Sifwertson

Sammalundha inladhe H:r Crockat, 2ne Copier af sine Tienare som Aresterad Trob..iken?, nembl. Mauritz Kock? och Swen Andersson. R....?

Jörgen Kierck?, bekiendhe här för Retten at hafwa skrefwet skiepare Sifwert till at Contrachten med Oloff Klotz intet hållas kundhe och då lå? skieparen i flit? men skieparen hade doch med sig Tobacken, i den mening honom i Nårgie at försälja, mens blef af Hr Crocketz Tienare Tuengen till att föra honom på Landh.

Bild 8 höger

Här finns ett beslut, där man bl.a. fritar Cornelius Gudesson från en anklagelse.

Bild 9 Rådstuga 17 mars

d: 17 Martij A:o 1682 höltz Rådstugu i Strömstad Emillan kierandhen Söfren Söfrenson och Oloff Wetteleson af Dramen i Norgie, som bemelte Sörens shal.? swerfadher Nills Ehrichss.? effter gifwne oblig. war skyldigh 9 R:d:r i Rixort och effter han Olof Wettleson hadhe skullen låtet stå utij 17 åhrs tid, och henne intet Clarerat, dhy befant man honom nu här i Ricket och Strömstad, derföre blef han Aresterader och Effter som han intet kundhe stella borgien för sigh blef effter gode mäns säjelse, hans godtz så wida dhet till Rack Werderat. Nembl. som följer.

- 1) båt à 7 Rdr Courant 1 Segel af blagarn. 1 Korn Ts? ½ Ridr 16 sk? till widhare hans uthförningh? saken i god be/Aé: några bokstäver överstrukna / befodrad...? bjbehollandhe

Rådstuga 22 mars

Lars Jonsson uppvisar ett köpebrev på en 3/7 del i en skuta, som han köpt av Jörgen Larsson.

Ett ärende, vars text börjar så här:

”Swaranderne, Jackop Andersson och Olof Andersson blefe af en Dansk skiepare, Jon Hanson i Kiöpenham Aresterat, med alla Tre sin skuta, fastslagne i Kiöpenhampn, begiärte för dhenskull, bemelte kierrare, Larss Jonsson at han som en frelss war med sin Tredje part i skutan, aldeles ifrån, dhe giordhe Arest, frij Kiöff? och giort alså begierer här utj en äntelig slutningh hwem honom skole betala hans omkostningh at först Ressa ifrån skutan, frå Kiöpenham och der öfwer förlisa, en Ress, sampt nu igien, at fara effter skutan, för medhelst Olof, och Jackopz giäld, parterne sin emillan blefwo wänligen förlichte,”

På slutet står ”at hålla Lars Jonsson frj för alle uthgifter till Tulboen i Kiöbenhafn”

Bild 10

Rådstuga 20 april

”för Rätten kom Welt: unge Karl Tønnes Olofsson och begierte sin borgerskap, hwilken honom ey kunde förnechtas, då afladhe han sin Edh som effterfölger af Stadhz lagen XV Capitel i Konunghz balken, då belåfwadhe han till kiörkian och Gudhz huss En R:dr Courant.

Rådstuga 16 maj

Unge mannen Jörgien Halfworsson begär borgerskap. Han godtog och avlade eden och lovad betala 2 riksdaler till kyrkan och slutar med följande ord

"aldenstundh, denne fattige kiörkia ingen annan inkompst hafwer, och hafwer han stelt effter lagen sin broder Olof Halfworss. på Elgöhn till sin Cautionist, hwilket ock så skiedde

Bild 10- höger Rådstuga 12 juli

Här tar man upp att Anders på Dyngö hade uttalat sig om att krig kunde snart väntas. Man skriver:

- 1) at Anders på Dyngö, sat här en drucken man och sade innan en månatz dag hafwer wij en krig men hwar uth hon länder wet iag inte och sade sig det få weta af några folk i Kiöpenham på en kiällare, och blef der sammastedes warnat at han skole packa sig der ifrån af en god wän, och när han kom hit sadhe han för den orssacken skull måste lägja? skutan op.
- 2) af öfwanskrefne Spargamente, gick Rådmannen Oloff Nilsson till Wälbet: H:r Inspec: Swen Månsson och Rådfrågadhe sig huru han i detta fall sig skola Regulera och Rätta, om han skole gåå uth med sin skuta doch swaradhe h:r inspectoren, gå i Jesu nampn, det hafwer ingen nöd, här ähr fred på alla sidor, och endå swarade Inspec: at iag will wara eder man för all fientl: öfwerfall för utha Gudz wäder och winn.

Fortsättningen står att läsa på blad 11 efter noteringar från rådstugan den 16 maj.

Bild 11 Rådstuga 16 maj

Närvarande borgare var bl.a. Jörien Tierk. Skepparen Erick Ericksson begärde borgerskap, vilket medgavs

Härefter står mera om vad Anders på Dyngö hade hört om kommande krig. Aé: Texten vid inbindningen är inte synlig.

- 3) Inkom borgaren Anders Olson och sadhe sig af bemelte Ander/s/ på Dyngö, hafwa hört ...osv
- 4) besökaren Offe Olsson, bewitnade, at effter Anders Olssons Dyngöhns egen mund, på Tulkamm/aren/ som och utj Anders Olofssons huss, förleden ...? här med båt war, då iag honom frågadhe, om Tillståndet neder utj Dane...? effter at han der från kom med sin skuta, swarandhe han mig at der nedre berättas, at om en månatz tid, om dhe icke blifwer forligte, som dhe nu i Holsten och så hafwa wj en öpen Krig.
- 5) Sammalunda bewittnandhe fulmechtigen Hr ..? Crockatz, Oloff Olofson benembd, at Anders Döng...? sade, at det som dhe icke blifwa föriligte, då ..innan en månadtz tid blifwer her Krig, derföre lägger iag min skuta op och intet seglar i a...?

Bild 11 höger

Att sålunda wara passerat, begierte H:r Inspec/ren/ Rådstugie Attest, hwilket icke kunde nechttas som wij och her nedan före, med stadens Sigill bekrefftar. Actum Supra.

Rådstuga 28 juli

En holländsk skeppare Vibrant Cornelius kom för att få klarat av något om viss tobak, som tydligen fanns i tullverkets förvar. En tullare, som hette Knut Nilsson är omnämnd

Bild 12 vänster tom sida

höger Rådstuga 12 oktober

Sivert Siwertsson avlade sin ed och även Giörgen Giörgensson.

Samtidigt för dessa fram att de ville att man skulle intressera sig för handeln med trävike.

Dessutom står följande

Kyrckian samtyckia Sivert och Giorg nu? upleggia ¼ dedeel Taktegel uppå, till siöökanten.

Begierer tillträde till den ledige Jutenberkz stol i Kyrckian, för sig och sine, han will sittia der frammanföre en stoo// eller 2 i dess stelle, öfuerheten till respect och förährar än till detta fe..?, Wijn för Kyrckian så mycket som it ähr behöfwes. för detta betacke dee samptel. skiepper och hålla hans begiäran skiälig och oemotsägelig.

Sivert och Giörgen ihopa till Scholens bögning utlofwa 4 rdr.

Extract af Strömstads Rådstuga Protecoll

Näml:

A:o 1681 d: 26 Junij höltz Rätten bijwahrande Herr borgemästaren wälwijsse Thure Hanssån, och Rådmand Jon Engebertssån,

Fram kom för Rätten, Ingebert Torgunö som fordrar af h:r Rådmannen Oluf Nielson 24 Rdr han att skyldig wara Ingeberttz stebarn Runö Ollssdotter benembdh, och sahl: Olek Hansåns Enckia Runö Hanssdotter, dhen han nu till Ecktenshap har, hwar uppå han Engebert Torgunö om samma skuldfordran främförer för Rätten; 2ne witnen Nembl: Anders Rållan? och Hans Lijnnö hwilcka tilstede wohro Enär sahl: Olle Hanssån, på sitt yttersta, dhe hos honnom effter begiäran hans ord höra, at Olluf Nilsån samma Penningar honom skyldig war, Her emott mötte Rådmannen Olle Nilson som framwiste effter sin Räckenshapz boock en förteckning hand på samma giäld inthett wahra skyldig mera en som 11 Rdr dhe han Contentera wille,

Bild 14

Ingebert Torgunö her emot swarar och med rätten begiär Olluf Nilson sin äd wil afläggia inte wara skyldig ofwan stående Summa 24 Rdr, hwilckett hr Rådmannen Olle Nilson nekade ey giöra ville, begierte alltså Ingebert Torgunö effter förte vittninge? prob och ädh afläggelse domb,

Resolutio emillan hr Rådmanen Olluf Nilson och Engebert Torgunö, Effter såsom Olluf Nilson icke vill eller kan sin Räckenshabs boock heller Inngifne Räckningh her uthi Rätten, medh ädh allena effter begieran betyga, dy dömmet honom effter stadzlagenz 11 Capitel at betala den dödes? arfwingz giäld han shyldig ähr, 24 Rdr öfwanstående pro..? för Rätten skied ähr.

A:o 1682 d: 24 Januarijus uppå rådstugan uthi Hr bor/g/mästaren welwise Tore Hansåns, sampt Rådmand Jöns Nilson Bogsi?, och Joen Ingebertson

framkom för Rätten Swän Swenson, och begierte sin borgershap hwilcket och vedh handhs ädh afläggjande shiede.

d: 20? för Rätten sig infunnit Tomens? Olson som begierte sit borgershap det och honom effter ädz afläggande näckat blefwen (*Aé: Här saknas väl ordet "ey" ? Annars blir det väldigt konstigt.*)

d: 16 Maj höltz rätten Infant sigh Jörgen Halfwersson och begierte sit borgershap.

Bild 14 höger

hwilcken shiedde, och hand aflagde sin äd.

Dito och Erick Erickson aflagdh sin borgerl. ädh.

d: 12 October höltz rätten? och framställade sigh Siwert Siwertson och Jörgen Jörgenson...? som begiärte wille wara borgare her uthi staden aflagde alt så sin ädh.

Sålunda passerat Testeras med Strömstadz Sigill d. 23 Januarij A:o 1683.

DOMBOK

Strömstads rådhusrätt och magistrat år 1683

Från ADonLine

Alaa:1

Aé: För att det skall gå snabbare att gå igenom kommer jag bara ibland att göra ren avskrift av texten. För övrigt får det bli en beskrivning av det jag finner intressant och med kortare citerade partier.

Bild 14-17

Bild 14 höger

Sålunda passerat Testeras med Strömstadz? Sigill d: 23 Januarij A:o 1683

Rådstuga 23 januari

A:o 1683 d: 23 Janu: afhandlade, Dirick Jonsson här i staden af Erick Biörnskog? sit hus och fähus för Trätijo Rd:r Courant med bord benker och som der till brukes, till ewig opåtalt egendom

Rådstuga 13 mars

Här framkommer att Jöns Nilss. Bassi utlovat Caution för "Manhafftige Lejutnant Afwe Dalberg?" på 30 riksdaler courant.

Bild 15

Rådstuga 17 mars

Svårtytt, men det tycks stå att "Ehrlige och besedelig Danneman Lars Jonsson, och wenligen begierte sin burgersk? att winna, hwilket och bekom, och hand på bock afladhe effter S:L: 15 Capitel i R/H?:B:

Rådstuga 11 juni

Här står att Lars Jonsson tillhandlat sig en tredjedel i skutan Lammet, som han köpt av "ährlige man Jackob Andersson på Rössö för Nijtijo Rdr Courant.

NOT!
BÄTTERSTAN

Bild 15 höger Rådstuga 7 juli

/Aé: Mitt keyboard till Klumpen har tydligen lagt av, så jag kan inte längre använda Klumpen vid nätuppkoppling. Jag får därför koppla upp mig på denna bärbara dator, som jag samtidigt skriver på. Det blir ett ständigt fram och tillbaka-jobb. /

Strandridaren Hans Ruus har inciterat besökaren Offe Olsson angående en tomt i staden. Det uppges bl.a. att tomten är 33 alnar lång och 15½ alnar bred. Det talas om röjning Det verkar som Ruus ansåg att Offe satt upp ett plankverk men att där i stället borde byggas ett snyggt hus. Dessutom ville Ruus själv kunna uppföra en byggnad. Man talar om att Offe haft röjningskostnader, som han ville ha betalt för. Det verkar som det inte var helt juridiskt OK med hur tomten hade tilldelats och man tycks ha dragit tillbaka Offes eventuella tillstånd och lutade åt att ge Ruus tomten i stället.

Bild 16 höger Rådstuga 21 juli

Det talas om arv efter avlidne Gunnar Wettleson. Offe Olsson blev tillfrågad om han hade något att fordra i boet.

Bild 17

Rådstuga 23 juli

Man hade fått order att värdera kronolänsman Thomas Kieps hus. Det värderades till 60 daler silvermynt.

Rådstuga 13 september

Aé: Texten vid inbindningen kan inte ses.

Fråga om skällsord. "Kiäranderskan Anna Nillz doter Smed till swar/anden/ Jöran Hansson datter

Rådstuga 26 september

Anno 1683 d. 26 Sept:r skiedde här i staden en stor olycka öfuer Kiel Timmermans hustru? Maren Lars dater benembd, som seent om affton? utij sit eget huss, blef i mörkret, skuten in i sin Tijn/ing/? at hiernan straxt uthflöt, af Dragoun Måns Kiebahl under wälborne Major Falkengrens Compagnie effter hennes egen mans bekiennelse, så falt dhe? aldrig emillan hans hustru el:r Dragounen, nä...? /Aé: Texten svag o otydlig / ... när giärningen war giort i? sin wäg, och hans hat blef quarlembnad?

Rådstuga 4 oktober Offe avger sin borgared 24 maj 1685

Slarvigt skrivet, men endast inledningen till mötet är noterad.- Därmed slutar 1683 års anteckningar

DOMBOK Strömstads rådhusrätt och magistrat år 1684

Från ADonLine

Alaa:1

Aé: För att det skall gå snabbare att gå igenom kommer jag bara ibland att göra ren avskrift av texten. För övrigt får det bli en beskrivning av det jag finner intressant och med kortare citerade partier.

Bild 18- 30- *Ej komplett-*

Aé: Skrev av ett mål på bild 26, eftersom det väckte mitt intresse. För övrigt inte genomgången protokoll.

Bild 18

Srömstadz Stadz Protocol pro Anno 1684

Bild 19

Rådstuga 12 februari

Man redovisar innehållet i ett brev från guvernören, där det bl.a. står om olika riksdagsbeslut.

Bild 21

Här står det om något, som jag tyder till "Gathebordz swännerne och handewärckz gesellers Lower??"

Denne Punct bleef och för Bårgerskapet Liudeligen Förelässit, hwilcka alla berättade att inga sådana Persohner Finnes af gathebordz swänner, handwärczgeseller mehra ähn Hållendaren Sifvert Sifversons gathebodz Tiänare Simen Alfertz, hwilcken Bårgaren Jörgen Tiers berättar hafwa åhrligen till Löhn af sin patron 100 gylen, Tiänstehion af drängar, finnes inga, dhe ringa Och fåå Tiänstepijgor som allena skall beståå af 13 st. Twiflar? man intet Bårghmästaren Thure Hanson till Räckningz fördt, som och med Rätten pålagdt bleef öfwanrörde gathebodz swändh Simen Alfertz sammaledes Uthi sina Räckningar Uptaga, och der för redo göra.

Bild 22

Rådstuga 17 februari

Man skriver "angående Allmogen uthi Hogdahl Nässinge och Lommelanda sochnar hafwa Supplicerat öfwer dhen förbudne Timmerlasten, så till Frederichzhall emoot högsta ..oen?? af straff, uthföras. "

"Sammaledes förbudh att ingen af Landtmännen

Bild 23

Ehwem han ähr må tillåtas, att handla medh skepparen Schelte Reins, på Långenäss stranden, Eller Swijnsundz Fiohlen, Mycket mindre af Sifvert Sifvertson, Uthan All sådan last allmogen till Salu fahlhålla?, Strömstadz Bårgerskap Anbiuda, som och wara förtänchte Bonden och allmogen Penningar på dheras huggne laster förjuskått? göra, hwaröfwer icke något klagemåhl öfwer samma Inkomma skulle will skiepparen Sifvert Sifvertson, och Schette Reins sigh medh samma handell betiäna, måste dhe medh hustru och barn uthi staden Strömstadh inflyttia, Innan detz Consenteras dem inte trää, medh Bonden handla, då sedan skall efterlåtas de Lastagie Platzer, som der till tiänlige finnes. "

Bild 24

Här står om Jacob Key och varor från Lur socken.

Det står en del om handelstraktat.

Bild 25

Rådstuga 22 februari

Man skriver om brev från guvernören om att "Swänsk Lag och Processen, Efwenwähl andre städer nu meehra skulle Districte efterlefwas"

Man skriver om olika mått.

Bild 26

Då framhades här för Rätten skiepparen **Johan Brant**, som förledne höst hijth till Strömstadh ankomb och under tijden här, Undantijden I Christiania och Frederichzhall medh fleere orther här på Gräntzen, Emellertijdh sigh uppehållit I denna höst och färdiga? Winter, Män tillförne intet igenom Rijcket farit, uthan uthi Engeland, Holland, och Nordvegen, hafwandes här i staden sin hustru Maria Anders datter Stut och barn, som han för ofriden A:o 167 /*Aé: Det står bara så* / sigh medh förlåfwat hafwer, och uthi Giötheborg I Echte Stånd wigde, af Kiyrcckioherden I Giötheborg, och efter Lagligh Copulation lhoop gifne, och aflat 2ne barn tillsammans, sonen hafwer han fördt till Hålland att?? underhållas och datteren ähr hemma, Män medan han i desse år warit bårte hafwer hans hustru sigh försedd, och inlåtit sigh medh een annor Persohn och medh honom genom Omgängelssen aflat oächta barn, hafwandes lijckwähl Johan Brant sedan och När han i staden war Logerat hoos denne qwinna som hans hustru warit, Män i gårdagen som war d. 12 Martij, ähr han inräckat uthi itt trättomåhl medh samma qwinna och skulle uthi lfrigheeten sönder slaget hennes någre sacker i synnerheet itt Spinnet och barnsens kläder som och slagit henne, så att hon beklagar sigh wara döfslagin, hwarföre han och bleef förbuden

att begifwa sigh sedermera I samma huus, hwilcket han och icke efterkommit uthan emoot förbudh, lijckwähl samma natt dijt I huuset sigh befogade

Ny sida

Sammaledes framkom för Rätten Maria Anders datter Stuu tillfrågades henne om Brant ligger där I huuset annat ähn som een gäst eller som een annan godh wahn, hwar på hon intet Resolverade sigh ey weeta på hwadh sätt han ligger där, doch lijckwähl hafwer hon eftergiordt frågan, bekiänt han sielf kiöpt sigh maat, som och dhe begge öfwer itt bordh tillsammans ätit, Tillfrågades Johan Brant om dhe willia mehra leefwa Endrächteligen tillsammans, och tillgifwa hwar andra synden?, hwar på han swarade, sigh alldrigh willia medh henne Föreenas I detta måhl till Copulation det samma hon och begiärade, Wijdare tillfrågades om dhe ingen Omgiaengelsse medh hwar annan här i staden hafft i sängen der till Brant ohöfligen swarade, derföre för sådan ordh sattes I 3 mark bööter, dett han medh Edh benecktade sigh ey willia uthgifwa. Tillfrågades henne om dhe i Någon umgiängelsse medh hwar annan warit, hwar till hon swarade, att hon i sängen wäll medh honom liggat män Ingen Omgiaengelsse tillsamman hafft, hon och honom beskyllat dett han skullan till all hennes olycka ähr, och all medhell? han uthööt och förödd hafwer, dett han medh een skutha? bårtrest, Och 2100 Rd:r medh sigh hade män Icke öfwer 10 Rd:r medh sigh hem hade. Förfrågades huru Länge dhe ifrån hwar andra hade warit hwar till hon swarade Nu uthi half Fierde ähr, Män Johan Brant swarade ey wara 2 ähr Ty ändoch han intet hemma war lijckwähl uthi Christiania och andre orther sigh uppehållit och seglat

Bild 27

Och sendt henne breff och Penningar synnerl:n sändt henne 100 Rd och 3 gull af hwilcka 50 Rd:r hon genaste betahlte till Christian Person som han af Vexelsen afdrogh Tull:n och Arend Nillson 30 Rd: Tillspurdes Johan Brant om han henne I gårdagen illa hanterat, hwar till han pur Negerade och hon sade, att han slagit henne 7 eller 8 slag medh Knytt Näfwa i hufwudet män han sade att han skutit henne allenast från sigh Referade? Maria Stutz där hoos sigh ingalunda willia hafwa Något medh honom beskaffa, uthan giärna willia medh föllga till Consistorium, där på han swarade att hon hade Consistorium emellom benen, Ty kallade han henne hoora, Män hon kallade honom een Skählm, derföre att han hennes föräldrars skutha hade bårttaget uthan Frändernes weetskap och bårtsålt, hwarföre hon nu warder Kräfder. Tillfrågade om han något mehr Excesserade då swarade hon att han itt spinnet sönderslagit och barnetz kiortel sönderrefwet, där på han Retorgverade, att dätt ähr af honom där I huuset gifwit, Tillspordes wården Jacob Larsson om han intet sågh när Brant Marice Studz slogh, hwartill han aldehyles Neekade, Jakobz syster där I huuset sade att Brant slog Maria Anders datter 3 gånger I hufwudet, Män Brant bekiänte itt slagh gifwit och sparckade efter henne män intet Räckade uthan hon war af huuset, Johan Brant sade att han hände så länge han ha..? warit födt och uppehållit, och I säng medh henne liggat

Ny sida

Män ingen omgiängelsse hafft, dett hon bekiänte och I sanningh warit. Tillfrågades Maria hwadh orsacken hwar till den trätta, hwartill hon swarade att han begiärte Några sina sacker, som SilfKnappar, Willandes medh dem Reesa till Hall, att göra sigh een Ullensskiorta, och sätta Knapparna där uthi, hwilcket han sedermera bekommet tagandes datterens SilfNähl, där till som han bekiänte sigh wäll hafwa, Män orsacken skulle wara hennes förwägringh, till hans begiäran om SilfKnapparne, Tillfrågades hwarför han icke bleef ifrån henne, swarade han att alldenstundh han itt gått hiertelagh till sine barn och henne dragit män När han hem kom och hon gråtit för honom hafwer han genaste uthbryt med sine Tårar och sin forne Kiärleek, och derföre ey kunnat giärna ifrån henne wijcka, Män nu mehra slätt aldeles omwändt, Tillfrågades henne Efter hon sigh så wähl Närt hafwer, hwarföre hon då icke blef ifrån honom, då swarade han att hon medh hans Medel ähr blefwen uppehållin, Ty alt dett han medh een skutha medh henne Förde beståandes i LijnKläder och annat Specerie Inemoot 1500 Rd? som då Ryckeligen? hoos henne fantz Män nu slätt Intet haf:r hwar på hon swarade att dett samma står I pant för 180 Rd:r. Framkallades Margaretha Stut som hwar Syskonebarn medh Maria Stuu och bekiänte att Brant skulle hafwa sagdt och sport hwem dett Ryttmästaren skulle hafwa shreefwit breff till Mare datt? hon skulle tige han ähr intet Faderen till barnet, Män dett wille Brant Vice versa referera att han sport henne där om, han

Bild 28

hafwer och alldrigh begiärt skillias medh henne för änn efter denna dagh hans Erwyrdigheet prousten kom och tillstades och När honom bleef Refererat om dheras Conference, serdeles hans Tall om Consistorio Begiärandes dätt han Caution för sådana ordh ställa skulle att Enär påkallas han will för sådant till swars stånda, och att orden af Protocollet honom Communiceras Mätte här på Resolverades af Rätten.

Såssom uthi Föreskrefne Ransackningh befinnes att Johan Brant lijckwähl af sin egen Modhwilligheet, och giönom begiäran af Knapparne, som och annat uthspridt tahl tagit orsack att Inlåta sigh i trätta medh Maria Studz, och uthi huset henne slagit een Pust, Ty skall han för Pusten bööta 6 mark I 3 skafftes eff: stadlage? S:Mb: medh willie 12 Capitell, som och för öfwerfall i huuset bööta? 40 mark efter Edzöres b St L 13 Cap:, Män dett han emoot förbudh gick i huuset blifwa förskont denne gången, Och befoga sigh aldeles uthur huuset från Maria Studz Ey heller I någon Måtto medh henne tahla, uthan den sack om åthskillnaden ifrån deras Ehta Sängh hennskiutes och Remiteras till dett Venerandum Consistorium, där att skärskådas och omdömmas, Och att

aina andré

ställa? Caution effter hans Erwyrdigheetz Proustens begiäran, till att inställa sigh när han Citterat blifwer för sine utht..? Ord om Consistorio Actum ut Supra.

Bild 29

Sluteligen denne gången proponerades för Bårgerskapet om där woro Någon på H:r General Majjoren Rancks sida, som willia Nyttia bårgerligh Näringh och handell här I staden. Då att infinna sigh som een Bårgare att bijspringa staden hwadh staden nu eller och Frambdehles kan påläggas I ska..? medh denn uthgiöra, deremoot dhe och skulle Fåå åthniuta stadzens wällundfångne Privilegier till gode, Emoot bårgerlig Edz afläggande, som andra I staden brucka sin handell och Näringh, I widrigt fall wara Förtänckt afståå des handell Och för detta staden till præiudice och Nachdehl gordt.

Härefter följer en begäran från Joen Svensson, som bor på major Ranks mark att bli borgare.

Bild 30

Aé: Här slutar protokollet för 1684 med ett ärende, som börjar och även avbryts med följande ord

...Framträdde Bårgaren Cornelius Simmesson tillijcka medh Bårgaren Cornelius Guddeson bekiänte att Een Man widh Nampn Gude Persson senaste ofriden har-----

VAR FINNS RESTEN AV ÅR 1684 ÅRS RÅDSTUGUPROTOKOLL ??

DOMBOK
Strömstads rådhusrätt och magistrat
år 1685

Från ADonLine

Alaa:1

Aé: För att det skall gå snabbare att gå igenom kommer jag bara ibland att göra ren avskrift av texten. För övrigt får det bli en beskrivning av det jag finner intressant och med kortare citerade partier.

OBSERVERA

Aé: De följande sidorna avser det renskrivna protokollet.

Efter renskriften finns på bild 48 - 54 konceptet till en del av protokollet, dvs de noteringar, som gjordes under pågående sammankomst.

Bland dessa första noteringar kan finnas ytterligare ärenden.

Så sker t.ex. den 14 februari, då man skriver om ett fall om för tidigt umgänge mellan två personer, som prosten Bagger anmält. De två är Lars Olsson i Båleröd och Åsa Andersdotter. Detta ärende har man vid utskrivningen av protokollet valt att utelämna. Troligen finns det i stället i ett annat protokoll.

Bland noteringarna finns mycket skrivet om detta fall.

Noteringarna kan vara till nytta i de fall, då den renskrivna texten inte går att tolka.

Jag skriver därför av en del av konceptets text.

Se på slutet här, efter bild 48.

Bild 30

Strömstadhs Råd=
Stugo=
Protocoll:
In Anno 1685
Sub Pra'sidio
Wällwijse Borgmästare
Sven Månsson
Bihlmanns

Bild 31 Rådstuga 14 februari

Anno 1685 d:n 14 Februarij då een Ordinarie Rådstuge dag höltes, wardt samma tijdh af Borgemäst:n Wällwijse Hr Swen Månsson förordnade och designerade, Rådmännerne Wäll:a Jacob Key, och Jöns Bassi, och effter wenl. begiäran Befaldningz Mannen Johan Twilling tillijka medh 2:ne af Borgarne, Anders Olsson och Jacob Trullsson till att besichtiga samptl: Fahrkåstarne her widh staden, Och alltså der på Innkomma med behörig underrättelsse, om dheras bygnadt, ålder, Nampn och drächtigheet, Iämbwehl om skiepparne sig med någon Uthländsk conjungerat till någon partz possession, oppå wilchen handellsse dhenne stadens FahrKåster skulle komma under halfwa Frijheetz Titul, Här på haar Öfwanstående Persohner jämppte det hwar skieppare för sig aflagdt des Jurament:, giordt effterfölgiande berättellsser,

Nembl:n

/Aé: Jag fetmarkerar skutornas namn /

1. Rådman:n Olof Nilssons skuuta **S:te Peter** benämbd, hwar utj han sielf ähr alleena Reedare, och des sohn Bryngell Olss. skieppare, ähr bygd Krafwehl af Eeck, 14 ähr gammall, drächtig 12 läster.
2. Cornelius Gudesson skieppare och Reedare alleena utj skuutan **Oxen**, des Fahrkåst ähr bygd Krafwehl aff Eeck och Fuhr, 14 ähr gammall och drächtig 10 läster.
3. Skuutan **Maria**, utj hwilchen Erich Lax och Söfren Mattiss. ähro Reedare, och Erich Lax jämbwehl skieppare, ähr bygd Krafwehl af Fuhr, 14 ähr gammall och 12 läster drächtig.
4. Lars Jönss. skieppare och Tore Engebretss. Reedare bägge utj skuutan **Rosan**, des Fahrkåst bygd Krafwehl af Eeck och Fuhra, 14 ähr gammal, och drächtig 12 läster.

Bild 32

5. Lars Jonss. och Olof Halfworss. Reedare utj skuutan **Lambet**, som föhres af skieppare Thormo Elofsson, samma Fahrkåst ähr af Krafwehl bygnadt Eeck och Fuhr, 11 ähr gaml: och drächtig 11? läster
6. Joen Pärss. alleena Redare och skieppare på skuutan **Dufwan**, samma Fahrkåst ähr bygd Krafwehl af Eeck, 22 ähr gammal, drächtig 8 läster
7. Anders Andersson /Aé: *Går ej att tyda säkert, men bör vara Andersson. Ändring är gjord uppe i det tidigare skrivna. Av konceptet framgår att han hette Andersson.* / skieppare och des Fader Anders Nillss. Hofwar? allena Reedare utj skuutan **S:te Andreas**, des Fahrkåst ähr af Eeck och Fuhr Krafwehl, 17 ähr gammal: drächtig 10 läster.
8. Skiepparen Cornelius Simonss. och Reedare allena utj skuutan **Dufwan**, des Fahrkåst är bygd Krafwehl af Eeck och Fuhr 36 ähr gammall, och drächtig 6 läster
9. Skieppare Johannes Anderss., Pehr Johanss, Nills Pärss och Simon Christensson? /Aé: *Text försvinner i inbindningen* / Reedare samptl: utj skuutan **S:te Anna**, des bygnadt ähr Krafwehl af Eeck och Fuhr, 30 ähr gaml:, drächtig 12 läster
10. Skiepparen Tönnes Olss. och Anders Hanss. Reedare bägge utj skuutan **Swahnan**, des bygnadt ähr Krafwehl af Eeck? 9 ähr gammal: och drächtig 12 läster

Bild 32 höger Rådstuga 17 februari

Man frågar borgerskapet om de vill "gifwa sitt Consenss och Willja till att aflöhna dhen Perssohn ben:d Peter Cornelisson Blummendahl, som Rätten samma tijdh vocerade till stadzskrifware el:r Notarium, hwar på samptl: Borgerskapet eenhellel:n swarade, sig nogh willija samma Perssohn anntaga och aflöhna, då wardt af Rätten resolverat, att stadz skrif:n skulle för Innewarande Åhr hafwa till recompance 15 dahl:r SM:t, hwar på honom bleef gifwitt Fullmacht, som sees Copiebooken No 4 och han dher emoot aflagdt sitt Jurament och Eedh sub. No 5."

Vidare läste man upp ett kungligt brev, som visar att "Borgerskapet wara Frij och exempt för Båtzmannshållet, men tillkommande åhret då att præstera Manskapet, och om Krig påkomma skulle, då Borgerskapet underkastas fördubblingen af Båtzmannshållet, Vide Copie=booken sub. No 6 et 7."

Bild 33 Extra Rådstuga 2 maj

Man noterar i 7 punkter om en förlisning. Berättelser lämnas av båtsmännen Nills Ollsson på Reessöhn och Matz Johanss. af Hafsteenssundh avgett. Man skriver om "dhen Olyckelige hændellssen skuutan Håppet tillsloges gienom ett strandande inn på Læssöhn och Jutske Kusten". Det var en skeppare Joen Simonss:an Berger i Fredrikshald, som var skeppare och köpman, som var inblandad i förlisningen.

Här förekommer också ett gammalt fall, där f.d. inspektoren Nills Krook år 1673 konfiskerat "3½ T:a Nordskt silldh", som köpts av borgaren Joen Pärss:n från en Marstrandsbo. Det talas om att man avvaktade giltiga bevis från Stockholm. Krook menade att Joen Pärsson lastat varorna i "Olaga Hambn", varför han hade haft rätt att konfiskera last från två skutor. Inspektör Krook begärde också att man skulle notera i protokollet, "att Joen Pärssons hustru önskad Gudh hägn och straf öf:r honom och bannat honom, dher på hon swahrade, att Gudh wille häfna alla dhem, som medh Orätt fahrer och den samma söker."

Det förekom även andra fordringar mellan Krook och Joen Pärsson. Bl.a. så hade Joens hustru genom sin piga Ingri lånat en "Brodhhälla" av Krooks hustru, och den hade Joen förklarat att han inte skulle lämna ifrån sig förrän han hade fått betalning för en utgift han haft i samband med en transport av ostron.

Man kom inte fram till något beslut pga avsaknad av bevis.

Bild 35 Rådstuga 24 maj

Man uppfordrar de borgare, som ännu inte avlagt sin borgerliga ed att göra detta. De var närvarande och lovade att frivilligt ge pengar till magistraten. -- Edsformuläret lyder:

"Jag N.N., som af dhenna stadz Wällwijse och Wählähr:de Magistratz Persohner ähr inciterat att affläggia min borgerl: Eedh, förplichtar mig willja wara och blifwa een Strömstadtz Borgare utj dhe 6 Första Åhren, och Emidttletijdt så I Fridz som Ofridz tijdh wijsa mig wara een Kongl. May:ts Troogin Undersåtare, bewijsandes min Öfwerheet af Borgmästare och Rådth all tillbörl: Ähra, Lydno och Respect, och mina Medhborgare el:r andre Ingen Oförrätt i handell el:r wandell, ähn iag will mig sielf hända och wederfahras, och så dher hoos utj Rätten lydh? betahla dhe skattor och pålagor mig af min Nådige Öfwerheet kan blifwa pålagdt, In summa, utj allt skicha? och förhålla mig, som een Eedhswoeren Borgare rätt anstår och beqwämmer, så sandt gielpa mig Gudh till Lijf och Siähl."

Bild 36-En lista med de nya borgarnas namn och vad de lovat betala till Magistraten., uttryckt i daler och öre.

"Jörgen Larsson Killt?? uthlofwadt	1:16:-
Lars Jenson	1:16:-
Offe Ollson	1:16:-
Dirich Joensson	1:---
Söffren Eliasson	1:---
Hans Larsson	-:16:-
Rasmus Andersson	-:24:-
Michel Asbiörnsson	-:16:-
Swen Jonsson	-:12:-
Hans Ollson	-:24:-
Lars Ollson Bahlrödh	-:24:-
Guldbrand Joensson	-:16:-
Joen Swensson	1:---:-
Amrosius Zimmermann	1:16:-
Thol Ollson	-:8:-
Summa	13:12:-

Hoos stående Summan lærer Stadz=Casseuren wall:e Offe Olson oppbähra, och dherföre widh påfordran för desse sampt flere her af staden flytande Medell giöra Reeda och Räckning /Aé: Stora bokstaven R har här skrivits på två olika sätt- se print. /

Bild 36 Rådstuga 2 april

aina andré

Bild 37 Rådstuga 6 april

Här förekommer ett ärende, som avser ett arv, som tillkommer pigan Margareta Jonsdotter i Strömstad, vars förmyndare varit avlidne borgmästaren Johan Plate i Marstrand. Det står också att "Pigans reale förmyndare" skulle ha varit salige Pär Andersson.

Rådstuga 10 april

Bild 38 vänster Extra Rådstuga 14 april

Rådman Jacob Key blir ombedd att redogöra för ett belopp om 100 Rdr, som han utbetalt.

Bild 38 höger Ord. Rådstuga 14 april

Även här förekommer redogörelsen från Key om de 100 riksdalerna.

Rådstuga 14 april- "een Extraord: Rådstuge=dag"

Här talas om "dhen halfwa swändska Frijheeten" som hade med handeln att göra.

Ett ärende om gården Österöd och inspektör Krook förekommer. Krook talar om oklarheter med räkningar. Jag har inte läst igenom allt, men där står bl.a. följande: En del av texten osynlig vid inbindningen.

Bild 39

"Her oppå haar Magistraten oppå Borgerskapetz tragne anhållande replicerat och under d. 18 Ejusdem låtit afgå des Ödhmiucka swahr, hwar utj dhe fullkombt:n remonstera? och refusera? dhe klagomhls beswähr, som meerbem:de Krook oppå sine wränge föregifninger förorsakadt, som Copiboken? sub No 25 klarligare exprimerar och indigeterar: " osv

Bild 39 Rådstuga 3 juli

Här begärs redogörelse om arv efter salige Bryngel Jonsson efter registrering, som skett 1 aug. 1685.

Det står bl.a. "och hafwer om samma her under Specificerade arff warit 10 systerlotter Nembl:n des effterlätne Enckia Anys? N...? hwilken för 5 systerlotter tagitt halffparten, **Enckian på Linnöhn, Borgarens Joen Engebreitss:s sl: hustru Barbro N:, Jöran på Nödhöhn, Ingebohr Bryngelsdotter, och AnnaBryngelsdotter:**"

Bild 40

_: : Sterbhuussetz Medell är till Summa Summaru	253:32:-
Sedan följer "Bortskyldig Giälldh" Summa	150:47½:-
"Arfwingarne till skifte och dehlning	102:33½:- "

Det uppges, att Ingebohr Bryngelsdotter vistas utrikes.

Bild 41 höger Extra Rådstuga 2 augusti

Pär Andersson af Hogdahl begär att bli antagen som borgare. Man begärde Caution. Här nämns att hans far är gästgivaren Anders i Hogdal och hans sväger Jörgen Tierk. Dessa lovade gå i god för Pär.

Extra Rådstuga 21 september

Här redogörs för postmästaren Ture Hanssons räkenskaper. Där står bl.a. följande:

"Efteratt Rätten hade tillhållet Påstmäst:n her om, swahrade han, att aldenstund Gen: PåstContoirtet icke förwissadt honom något wist quantum till Löhn, el:r till dato honom på Staten oppfördt, dher igenom han kunde weetta widh Åhretz sluuth resten och des Balance att från sig gifwa och clarera, dy förmenar han intet böhra el:r kunna swahra till samma Balance; "

Rådstuga 23 september

Man redogör för ett brev, som guvernören skrivit till befallningsman Anders Bergesson vari det står bl.a. följande

"huru som hans Nåde medh särt och stoort missnöye förnummitt, dhen Confusion och wihlerwalla her i Bohuus lähn till dato förelupitt med dett danska Mähl, Wickt och Måttz usance och bruukligheet, som strijder emoot Kongl. May:tt:s der öfr: uthgangne Placat wijsandes, hwilcken önskelig uniformitet utj Hållandh och Skåhne med samma Måttz och Wicktes etc: saaker och sorter, emoot dhen widrigheet her i lähnet passerat, reeda åhr wunnitt och förspordt, så att eett Lijkmätigt wässende med be:de Sorters jouterande utj allt Medh Sweriges Rijke på

ofwanbem:te orther och ställen ähr innrättadt och till ett wärckel:t bruuk kommitt, Oppå hwilcken händellsse dhen högtäh:de Magistraten medh största alfwarsambheet tillhållet hwar och een af dhenna stadens Innwåhnare, dhet dhe med underdånigst plichtskyldigheet skulle på allt sätt fullborda hans Kongl: May:ts Nådigste willje och behag, och hädan effter bruuka widh Inn= el:r UthKiöpandet rätt swänst Jousterat Måhl, Mått och Wicht, skohlandes dhen brotzlige effter hans Nådes mandatorials innehåld, som med dansk Wickt etc: till bruukande – kan beträddas, bööta 200 Rd:r utan någon Persohns annseende, som gienom prompt militair Exsecution skall uthsökias och tagas, och wahrona, som äfwenwehl attrapperas wara Confiscation tillEhrkiändt och underkastadt; Her på lätt Magistraten på Rådshugan samma tijdh befahla samptl: Borgerskapet, att dijt föra des Måhl Mått och Wickets sorter, hwilka proberades, och dhe som Oricktige befanttes, ähro af Mag: designerade att af Rådhhannen Jöns Bassi jousteras; Sielfwe ordres vide Cop:book: sub N:o 33

Bild 43 Rådstuga 9 oktober

Här talas om hur man sköter "Kyrckio=Taflans omgång"

Dessutom klagade man över Offe Olsson "gienom des Öhl= och Wijn=Måttis ringheet".

Nils Juhlsson blev ombedd att avlägga sin ^{hög}serliga ed, men han bad att få det uppskjutet.

Rådstuga 19 oktober

Bild 44

Här talas om Tullverkets "innrättade Accidentie=Kistorne widh stoora siöö=Tullerne, hwar utj waritt bruukel:t innkasta dhe Medell, som dhe Trafiquerande? aflagt till Tuullbetienterne för dhes möda och Omaack widh Fahrkostarnas expedierande, skohlandes hädan effter sådane Medler oppräcknas och Kistorna förseglas, warandes dhenne Förordningen giordt, att ett skiepperum på 100 läster skall gifwa 3 dr SMT men det af swårare Last 4 d:r Smt, som klarligare af sielfwe Copian ähr till att see och förnimma".

Vid denna rådstuga skedde ändringar beträffande de valda medlemmarna i rådet. Det uppges bl.a. att Jacob Key ingått giftermål och avsagt sig ett uppdrag.

Rådstuga 12 november

Här talas om handeln med trälaster och dylikt. Bl.a. nämns rådm. Jacob Key och skepparen Sckiette Rheins. En del av texten osynlig vid inbindningen.

Derpå tillfrågade Rätten samptl. Borgerskapet om någon finnes, som sig med någon Uthlänsk skieppare engagerat och contraherat till att wara des kiöpmänn och till annko..st? förskaffa någon Träälst; Dehr på framträdde för Rätten Borgarne Jörgen Kiertz och **Christopher Frijs** angifwandes sig wara conjungerade med skiepparen Bror Sifwertsson af Hind^{hög}öfen, med följande Condition, att dhe skall skaffa honom Träälst; Här emoot opponerade Rätten, på hwad sätt

Bild 45

sått sådant skieer, om dhe fleere Compagnioner el:r Consorter med sig hafwa, till dhet andra, om dhe skall oppkiöpa lasten för sina Egne Medell?, hwar på dhe swahradt sig ey hafwa tagitt penning uthaf bem:te skieppare till Lastens Oppkiöpande; Wijdare på? Rättens annhållande, tillbodh bem:te 2ne Borgare att willja till sig taga ähn een af borgarne, hwilcken som behagade till lijka participant, och widh Innkiöpandet een hwar att förskiuta lijka många? penningar pro qvota.

Bild 46 Rådstuga 14 november

Bild 47 Rådstuga 18 nov.

Här uppges att postmästaren Thure Hansson skall ha ett arv att få efter sin bror Hans Hansson, som har dött i Holland. Där står bl.a. följande, varav text vid inbindningen inte kan ses:

"Moderen till bem:te söhner Elizabeth Jensdotter haar för Rätten frijwillel:n innlagdt sin attest under d. 16 hujus? med 2:ne Männns underskrifter sub. No Cop:book 58, hwar utj hon? öfwerlåter och transporterar till bägge des sohner ...? och Johannes Hanssons söhner, all dhen arfskap, ...?

Ny sida-

her utj Rijket kan wara att tillgåå och finnes "osv

Vissa stridigheter förekom tydligen mellan rådstugans rådmän. Här står bl.a.:

aina andré

"Emädan såssom Key håller Rådsmännen partiske för des särdehles opinioners skulldh, willijandes dhem ey sittia utj Rätten, när hans saak ageras, altfördenskulldh nödgades Hr Borgemästaren oppsäya Rätten utj dhenna saacken, såssom dhen der ey alleena kan hålla någon Rätt och den utom fleeres tillhiälp administrera och betiäna.

Extra Rådstuga 26 november

Bild 48 Nils Persson "af Tanumbs sockn" begär att få borgerskap. Han avgav eden och odtogs. Vissa protester hade tydligen föregått.

Rådstuga 21 december

Man anmäler och uppmanar 8 personer att avge sin borgerliga ed. De förklarade sig villiga att betala angivna belopp, som pga av att texten vid inbindningen inte är synlig, kanske inte blir helt korrekt angiven, men det läsbara på listan ser ut så här:

1. Nills Juhlss. uthläfwadt utj Borgerskapzpenning:r	1 d:16:-?
2. Jacob Trullss.	2:--
3. Christopher Jacobss:n	1:- ?
4. Johannes Hanss:n	-:16:+,?
5. Petter Larss:n	-:24: ?
6. Anders Halfworss:n	-:16?
7. Oluf Simonss. Teijs?	-:16?
8. Joen Ertmannsson	-:12: ?

Dessutom upplästes ett köpebrev mellan Jörgen Larsson och Pär Andersson avseende en ny husbyggnad med tomt.

FRÅN KONCEPTPROTOKOLLET

Bild 48

Rådstuga 14 februari

Se noteringarna, som skrivits i början av detta dokument.

Bild 51

Der næst gifwer, wij Eder gode herrar och Män under dån=ödhueligen tilkiänna, at hurussåsom, wij hafwa En broder boendes i Hålland Oluf Jonsson benembd, hwilken oss hafwer tillskrefwet ett bref, att vår broder Mickel Joenson hafwer förtt, nogon ost hit till Sören på Styröhn och En Kladningh hwilcke saker ey betalte ähro, utan vår kiere broder Olle Jonson hafwer utj sin skrifwelsse, bedet os infodde betalingh för samme sacker, nu finner wij kläderne, hoss Lars Olsson her i staden, att våra obetalte, utan han annorledes, kan bewisa, emot vår skrifwelsse Kläderne Kåster 4 Rdr Courant, bönfaller för den skull underdån=ödmueligen, Eder goda Härrar och Män, att i wille gustedigen för hielpa oss att bemelte Lars Olsson, ssaa frambt, han icke kand med gyltige skiäll Lagligen bewissa Kläderne wara betalte, hwilkett wi ingen Lunda förmoda, för medelst, hand siälf

Bild 52

Munligen hafwer bekient för mig Anders Jonson att hand war skyldigh min broder Mickel Jonson för Kläderne, afwackta dhen Loflige Rättens goedgunstige Resolution, och wij förblifwa i strörsta /Aé: *Det står så*/ Wyrdat nest Gudhz nalderiga /Aé: *Skall väl betyda nåderika* / beskydh

Strömstad d: 9 Februarij

1685

Eder goede herrar och Män

Ödmuel hörsamme

Tienare

Anders Jonson: Swen Jonson

Aé: Härefter följer avskrift av brevet från Olle Jonsson, som är daterat "Actum Amsterdam Anno 1682"

Det följs av vissa noteringar betr. postmästarens räkenskaper.

Bild 53höger Rådstuga 17 febr.

Bild 54 vänster

Här slutar konceptprotokollet

DOMBOK
Strömstads rådhusrätt och magistrat
år 1686

Från ADOnLine

Alaa:1

Aé: För att det skall gå snabbare att gå igenom kommer jag bara ibland att göra ren avskrift av texten. För övrigt får det bli en beskrivning av det jag finner intressant och med kortare citerade partier.

Bild 54

Strömstadz Stadhz Rådhusstugu
Protocoll
In Anno 1686
Sub Praesidio
Wällwijse H:r Borgmästarens
Swen Månssons

Bild 54 Rådstugan den 6 februari

Efter ett brev från landshövdingen om förbud att föra trävirke till norska sidan, så föreslog man att man skulle ha en karl, som kunde hålla sig omkring gränsen för att se om virke fördes över från Sverige.

Man kunde inte besluta, eftersom större delen av borgarna inte var tillstades.

Dessutom talas det om att rådman Olof Nilsson hade sagt att han ville bygga en kvarn i Strömmen

Bild 57 Rådstuga 10 april

Bild 59 Här förekommer ett ärende, där en skeppare Schielte Reins tillhålls att inte handla med lantmän och bönder utan att han måste anlita någon i staden att köpa av.

Bild 60 Rådstuga 13 april

Lars Olsson i Båleröd hade gjort sig skyldig till en ärerörig sak. Man hade hört honom säga, att Söfren på Styrsö var en "skiälm". Man tog upp saken. Där står på slutet bl.a.

"Lars Båhlrödh swahradt, intet weeta annat att säga om Söfren Söfrenss. ähn att han ähr een Ehrlicher Mann, och wijdare weet han intet el:r hafwer något att säga och tahla."

Bild 61 Extra Rådstuga 27 april

Det gällde att efterleva en befallning att sjöfolk måste anmäla när de tar hyra hos någon skeppare. Man talar även om att det "öfne patent" som lastageplatsen vid Dynekilen har för trälaster måtte "dragas och läggias under staden igen till stadens förkofring och befrämjande."

Bild 63 Rådstuga 29 april

Bl.a. om handel. Pär Andersson Hogdahl var inblandad och även en tulltjänsteman Anders Nilsson.

Där står bl.a. "Pär Andersson swahradt, inn för Rätten, att hwar han iche faar bruuka sin handell, som han böhr, då att willja uppsäya sitt borgerskap."

Bild 64 Rådstuga 8 juni

Man talar om en förordning om "att siööstaten och Båtmännen måtte hafwa een lijckheet utj Klädnadt och att des Bysseskyttar effter modellen med blååth skulle Klädas"

Man skriver också, att borgmästaren blivit anbefalld att skicka in till Cammar Collegium "stadzPrivileg, och Kongl. Resolutioner på alle des Frijheeter och des bygnadts deduction"

Ett par män uppger att de köpt varor från gårdarna Backa, Lursång i Lur och från Holma i Skee och Lycke och Biörnås i Tanum.

Bild 65 Rådstuga 10 juni

Skepparna Schelte Reins och Sifvert Siffwersson uppvisar olika dokument. Det gällde någon attest, som kunde vara falsk.

Extra Rådstuga 12 juni

Det gällde några skällsord, som yttrats av skepparen Sifvert Siffwersson om skepparen Schielte Reins. Ärendet uppskötts till nästa rådstugudag.

Bild 67 Rådstuga 14 juni

Man skjuter upp ärenden.

Bild 68 Extra Rådstuga 30 juni

Här tar man åter upp ärendet om skällsord, där bl.a. Sifvert Siffwersson var inblandad. Det verkar som det var rådman Joen Engebretsson, som borgaren Dirich Jonsson hade kallat för en hundzsott. Beslut skulle komma vid nästa rådstuga.

Bild 69 Rådstuga 6 juli

Bild 70

Här står bl.a.:

"Rätten proponerat, om någon af Borgerskapet weet något oähr: el:r otillbörligitt att tillägga något af Rådsmännen her i staden, dhe swarade samptel:n Ney. Intet annatt ähn ähra och godt weetta dhem attribuera?"

Rådstuga 19 juli

Aé: Texten vid inbindningen är delvis osynlig.

Anno 1686 d. 19 Julij hafwer utij wällwise Hr Borgmäst:s Swen Månssons, sampt stadz Notariens Pet: Blummendahls närwaro, effter det föregående tillbudne förlikningz...? af Qwarteermest:n Manhaftig Fridrick Cousack, Anders Olsson och Anders Nilss:n till des Medh...gare? Pär Anders. Hogdahl, och å dhese wägnar"... osv ang. en tvistighet om "een Tollt 18 al:r Engelf bielkar" /*Aé: Det står så/*

Bild 70 Rådstuga 23 juli

Anno 1686 d. 23 Julij holtes een Extraord: Rådstuge=dag i praesentz af Wällwise Hr Borgmest:n Swen Månsson, Rådsmännen wäll:e Olof Nillss:n, Jöns Bassi, och Joen Engebretss:n med 3 stycken af borgarne Nembl. Jacob Trullss., Lars Jonsson och Christopher Jacobss:n, de wardt samma tijdh för dhetta **Nordske Lieutnanten Mon:r Lourends Brandt**, som medellst des begångne förseelsse kommit utj hans Kongl: May:ts Nåd och Unåd, inciterat uppå föregående skrifftelige Eedz afläggjande inn för hans Nåde H:r Gouv: Schönleben om des säkre förblifwande her å orthen, jembwehl förhållande sås. een Rätt Swänsk och Cronan Sverige allena Trogen och med huldheet förbunden undersåthe, sås. des Eedz formulair uthwisar, i dag afläggja des borgerlige Eedh, hwarföre Rätten tilhålllet oppå dhet öfwergifne transumptet under d. 18 Julij A:o 1686 betr. Mon:r Brandt framträda och effter hans Nåde sedel? med Eedz bedyrande des Burskap confirmera hwilcket också skiedt och han alltså effter dhet wahnliche formulairt swuhritt des Borgerskap Ofwanbe:e Mon:s Brandt uthläfwadt till Kyrkian Een Specie Rd:r och för detta låtit ter? emoot skohlen des liberalitet gienom ett förstuges täckande med Tegel och wijdare hädan? giöra hwad han kan förmå Till? Magistraten utgifwit 1 Rd:r in Specie Wijdare intet passerat.

Bild 71 Rådstuga 4 oktober

Bl.a. lämnar Sifwer Siffwersson en skrivelse vari han anhåller att man i staden endast skall handla med honom och inte med någon annan utrikes person.

Bild 72- *Aé: Text vid inbindningen delvis osynlig.*

Borgaren Olof på Elgöhn måste hijt inn flyttia, och skall gifwas till honom Rättens citation, elljest lærer honom ingen handell el:r fahrt tillåtas.

Söfren Mattiss:n Erich? Laxis Medredare måste sig widh Magistraten anngifwa om des Borgerskap.

Såsom Borgaren her i staden Olof Frij(s) ?? anmähladt sig widh Rätten att willja afhandla des huus, som han her i staden upsadt och altså ärnar sökia dienst under militien, hwarest han för dhetta? waritt under och tient, och altså uppbiudit dhese huus till hwem, som dhet behagar att kiöpa och afhandla?

Bild 72 Rådstuga 12 november

Anno 1686 d. 12 Novemb:r holtes Ord. Rådstuge dag. Närwarandes Hl. Borgem:n Swen Månsson RådMännen Olof Nillss, Jöns Bassi, Joen Engebretss. Och Notarien Blummendahl med største dehlen af Borgerskapet, då proponerade Borg:n Hr Laurend Brandt på des Medborgares wägnar, att dhe bååthskeppare, som sig widh TullCammaren anmähla, måtte med des bååthar her qwarliggia några dagar, och her? ..stra? små wahror, att dhe icke må fahra her Kring om Neygden och Kiöpa medh des Cammerater af Landtmännen. Rätten tagitt dhetta i behörigt betänckiande att effter dhet synes lända Borgerskapet till temmelig stoor praejudice? utij des Nähringz Medell, dy haar man der henn? sluttadt, att hwar och een bååth måtte liggia her i 3 dagar i radh,

och effter desse 3 dagars förlopp gå med sine wahror åth Uddewalla el:r andra Innrijkes orther, och ey som för detta tillstädias wijdare Uthrijkes gång och fahrt, Ähn proponerade Hr Brandt på Borgerskapetz wägnar att måtte förordnas några wissa Bärare drängar? el:r ArbetzKarlär, som kunde uppbära några grofwa Wahror el:r blifwa bruchte till Ladninger, att icke dhe som på Norrsjidan byggia och boo, iche må praefudilcera?? dhe som ähro borgare och gifwa des spall?? hijt till Bild 73 hijt till staden, dy hafwer Rätten dher hänn förmådt, att Johannes Hanss. Skall wara åldermann för slike ArbetzKarlär, och till nesta Rådhtuge låta sig med dhe andre des medCammeratar anmähla och utj Protocollen innskrifwa, och haar S:r Brandt på des medConsorters wäg:r för hwar dagz Arbete Een riqort el:r for hwar tijene? när andre arbeete förefalder Een styf:r och äre? SM:t, Wid Nästa Rådhtuge läer wijdare her om giöras förordning och annstallt.

Extra Rådstuga 2 december

Aé: Texten vid inbindningen är delvis osynlig.

Anno 1686 d. 2 Decemb:s hölts Extraord. Rådhtuge dagh närwahrandes Wällwijse Hr borgmäst: Swen Månsson, Rådhmän:n Wäll:e Olof Nillss, Jöns Bassi och Joen Engelbretss:n med Notarien Pet: Blumendal framstegh för Rätten Borgaren S:r **Lourends Brandt**, exhiberandes een Obligation skriffit dat: Strömstah d. 5 Novemb:s 1685 på 400 Rd:r, som be:de Brandt skohladt lähnt dhen Sl. Mannen Wäll: Borgaren Offe Olsson utij danska heela och halfwa Cronor, och är samma Obligations skriffit underskrifwin af Sl: Offe med? hoos satte Signete, hafwandes Sl: Offe Olsson betahlt in A:o 1686 d. 25 Aug: ...? samma Summa 100 Rdr, och räntan af dhet resterande Capitalet, haf:r? des Qwarlembnade Enckia Anna betahlat d. 5 Nov: 1686, och begiärt be:e Sr Brandt? att denne Obliga:ons skriffit måtte utij? Rätten opplässes och påskrif:s, hwilket också skiedde, att han i framtijden kunde wi...? sk...het?? wara sin fordran narmest.

Bild 74

Rådstuga 21 december

Man läste upp en del nya förordningar och liknande.

HÄRMED AVSLUTAS 1686 ÅRS PROTOKOLLSTEXT

Bild 75-79

Här finns notarien Pieter Blummendals försäkran om hur han skall sköta sitt ämbete. Dokumentet daterat 17 februari 1685.

Det följs av en kunglig skrivelse, daterad 13 jan. 1685 om båtsmanshållet.

Därefter ytterligare ett kungligt brev, daterat 31 oktober 1684 om spannmål.

Ytterligare följer 2 skrivelser från guvernören, daterade 30 januari respektive 1 februari 1685. Den tidigast daterade gällde uppbyggnad av ny kyrka i Söderhamn och den andra om tull på spannmål.

Ännu fler skrivelser från kungen och guvernören daterade under 1685 förekommer

Ingen av de sistnämnda skrivelserna innehåller något om Lorents Brandt.

Bild 80

Här börjar 1687 års protokoll.

DOMBOK

Strömstads rådhusrätt och magistrat

år 1687

Från ADonLine

Alaa: I

Aé: För att det skall gå snabbare att gå igenom kommer jag bara ibland att göra ren avskrift av texten. För övrigt får det bli en beskrivning av det jag finner intressant och med kortare citerade partier.

Bild 80

Strömstadz Rådhistugu
Protocoll
In Anno 1687

Bild 81

Rådstuga 13 januari 1687

Rådstuga 21 januari 1687

Bild 82

Rådstuga 11 mars

Här står bl.a. "att Påstmäst:n Thure Hansson skall wara Tullnähr, och wijdare uthsökia des Fullmacht uthj den Högh Kongl: Cammar Collegio."

Rådstuga 9 april

Rådstuga 20 juni

Här står om en stor eldsvåda, som drabbat borgare i Congelf.

Bild 83

Rådstuga 23 augusti

Här står bl.a.:

"Ändtl:n anmählte sigh för Rätten een ung Karl från Åhmåhl Oluff Olsson Wallman benämbd, hwilcken, effter det han waritt i Tienst begrippin hoos Kiöpmannen i Giötheborg Anders Bengtsson ben:d exhiberat des afskiedz Pass, solliciterandes att kunde blifwa tillåtet winna Burskap her i staden, hwilchet honom bewilljadt ähr, och att han widh nya Åhretz 1688 inntråde skulle affläggia des Borgerlige Eedh, Fick af Rätten ett Attestatum, att han sig her anmähladt, och så wijda Burskap tillåtet och concederat.

Extra Rådstuga 28 september

Anno 1687 d:n 28 Septembris höltes Extraord: Rådhistugu förrättadt och administrerat af Följande Magistratz Persohner, som uppå sidsthåldne Revisions Ting utij Heede d:n 19 Dito Corporligen afflagdt des Rådhmans Eedh nu för hans Nåde Höghwällborne Hr General Major och Gouverneuren och een sittjande Rätt, Nembl. Lars Brant, Olof Nillson, Pet. Blummendahl, Anders Nillson och Jöns Bassj, och wardt publicerat hans Nades uthfaldne Resolutioner af Bohuus d. 12 Aug: 1687 oppå Borgerskapets insinuerade beswährs Puncter: _:_:

Magnus Swensson Bijhlman och hans bror Hendrick Swensson Bihlman presenterade sig och avlade sin borgerliga ed.

Bild 84

Även borgaren från Uddevalla Nills Johansson Arner anhöll om att bli antagen som borgare, vilket medgavs och han avgav eden.

Även köpmannen Johann Willumsson Serdam anhöll om att bli borgare. Eftersom han var utlänning fick han ställa viss "condition" för sig. Sedan fick han avlägga eden.

Rådstuga 1 oktober.

Bild 85

Man hade bytt borgmästare och 2 rådmän hade fått uppdraget att ~~få~~ den tidigare borgmästaren Swen Månsson hämta stadens sigill och vissa handlingar, som de sedan överlämnade till rådet. Därefter ville man även se till att ta hand om resten av de handlingar, som den förre borgmästaren fortfarande hade kvar hos sig, för att de sedan skulle kunna förvaras i rådets kista, men de fick inte med sig det de hade hoppats

Extra Rådstuga 6 oktober

Nu tar man åter upp nödvändigheten av att få f. borgmästaren Sven Månsson att lämna ifrån sig alla dokument, räkningar mm samt "från sigh lefwerera stadzKistan"

Där står bl.a.

aina andré

I anledning aff dhet på nästförré Rådhestugu passerade att affordra Hr. Inspect: och för detta Borgmästaren Swen Månsson, ehwad stadzskriffter, dhet wari sigh ordres, Räckningar, Resolutioner, Protocoller el:r hwad annatt af nampn det hafwa kan, som hööra och böhra annecteras till denna stadz handlingar, beräcknades För dhe Åhren han waritt Borgmästare, sampt från sigh lefwerera stadzKistan, Iempte hwad stadzReve..rer? och Intradier hoos honom för tijden kan finnas och oppburne ähro, till hwilcket att närmare blifwa underrättade om, Rätten godtfunnitt att beskicka honom medh 2ne Rådhmänn, Nembl:n **Lars Brant** och Jöns Bassj, medh begiäran, att föresättia een wis dagh, på hwilcken dhe Specificerade handlingar kunde aff Magistratz persohnerne emottagas och qvitteras. dhe uthskickade gingo och följer dheras swahr; Rådhmännen kommo tillbakers refererandes H:r Inspect: hafwa lefwereradt till Rådhm:n Pet: Blummendahl, så många som kan wara staden nyttige?. och wijdare om några flera hoos honom kan finnas, wille han see dher effter, och lefwerera från sigh hwad han undfädt, dhet wari sigh skriffter el:r penningar, men intet kunde föreläggia någon wis dag, utan willja medh Blummendahl der om conferera, låfwade och dher hoos intet willja förpassa några Frachte=båthar, som her, på Kongl: TullCammaren sigh anngifwa, ock gå på Fracht på dhet sådane kan giöra omskiffte Och Borgerskapet, som båthar hafwa, kunde förtiena sig något til underhåld, att ock iche främmande skall taga brödet från dhem."

Bild 86

Rådstuga 21 november

Rådstuga 22 november

LB

LB

Här begär man, att Serdam skall visa "Cautions skrifften" annars kommer man att anmäla till guvernementet och förbjuda "des Tobakz Spinnerije effter han des utan intet Tillståndh der öfwer undfädt från dhet Högl. Kongl. Cammar Collegis effter hans Kongl: May:ts Nådigst oppläste Placat."

Rådstuga 21 december

LB

Lorentz Brandt är närvarande som rådman och har varit så under flera tidigare rådstugumöten. Han kallas genomgående Lars Brant.

Bild 87

Här avslutas 1687 års protokoll,

**Men samtidigt finns här första sidan på
ännu ett protokoll, som avser samma år, alltså 1687**

Jag jämför de 2 protokollen och kompletterar.

Vid genomgången fann jag äntligen mycket av det jag tidigare saknat i protokollen, när det gäller Lorents Brant.

Det jag fann gav mig en helt annat bakgrund för denne man.

DET ANDRA PROTOKOLLET FÖR 1687.

Rubriken finns på Bild 87.

Bild 89

Rådstuga 27 januari- bl.a. om ett slagsmål

Även något om en tomt och borgaren Jörgen Larss. Kihl.

Bild 92

Här finns en Resolution

Bild 93

Extra Rådstuga 8 februari

Anno 1687 d. 8 Februarij holtes een Extraord: Rådstuge=dag närwahrandes wällwijse Hr Borgmäst:n Swen Månsson, Rådhsmanen Olof Nillss:n, Jöns Bassj, Joen Engebretss., med Notarien Peter Blummendall, så och af Borgerskapet Anders Nillss:n, Joen Pärss:n, Cornelius Simonss:n och Christopher Jacobsson, då wardt till samma tijdh Inciterat Borgaren och **Handelssm:n Lourendh Brandt, i henseende af dett skiffte och afwittring effter des sl. hustru Elizabeth Lembwigh** emillan honom och des 5 st: effterlätne Barn 3 sonner och 2 dottrr, som böhr innrättas, warandes be:te Brandt för des begångne insolentie i Norgie der ifrån changerat? och her i staden oppå höga Öfwerheetens Nådige behag till Borgare emoot des skrifftlige och Eedelige reverss anntagin, Nu förnimmes be:te Brandt wara sinnadt transportera ett des Odels hemman be:n Saxegården med des pertinentier till des samptl. barns arfwelige rättigheet om hwilcketz hemmans beskaffenheet wijdare åhr företagitt och alltså utij des omständigheter sålunda följer, Nembl. Borg:n offfastbe:te Lars Brandt innlagdt utij Rätten een des Innlago under d. 8 februar: 1687, som förmähler icke allenast om des sl: hustrues dödellige afgång utan, och om hwad utij ett och annatt widh des Landzflijchtigheet och förfogande hijt åth han giör temmelig stoorä bekästninger, så att

Ny sida

effter Innlagans 5te punct des barn iche något kan fåå, innlade och utij Rätten hwad des sl: hustru från Norgie hijt öfwer bracht medh sig medellst ett memorial under des Elisabeth Lemwigh egen Eger??, hwilcket Jämbwehl åhr utij Rätten påskrifwitt och exhiberat,

Oppå een Extraord: Rådstuge=dag under d. 2 Decemb: 1686 hafwer S:r Brandt utij Rätten exhiberat een Obligation af d. 5 Nov: 1685 oppå Fyra hundra Rdr hwar på Sl. Offe Ollsson Effterlefwerska betahladt jempte Interesstet 100 Rdr, rester igien 300 Rd:r, Emooth thenna Summa penningar framwijsar han ett LandtRänttemäst:s bref af G:borg d. 22 Jan. A:o 1687, för utan att H:r Befaldningz Mannens Anders Bergessons bref af Fiällbacha d. 29 Jan: 1687 oppå 500 d:r assignerade penningar från bet:e landtRänttemäst: Jonas Ahlbom anngående een fordran på honom, och Magn. Bijhlman?? hwilcka står obetahlte, och be:te Brandt skyldig till b:e Bijhlmann af den omrörde Summa blif:r altså intet till skiffte el:r dehlningh. effter han här intet haf:r att dehla och skiffte, och bekännte be:te Brandt, att han intet äger något dehl el:r annpart utij bem:te Saxegården i Agerhuus Låhn, och kan alltså intet Rätten disponera dher uthinnan, lofwar derföre fadren Lourendh Brandt, För sijna des Fem st:n barn med tillbörlig födo och Kläder till des Myndige Åhr, åhr alltså intet till skiffte, el:r dehlning utan her medh alting sluatdt och förfaskiedadt, och her med oppbrydes Rätten.

Bild 95

Rådstuga 9 april

Höger sida

: : _ Oppå samma Rådstuge=dag lätt Borgaren **Lourendh Brandt** utij Rätten leffwerera dhen Arfwe=Rättigheeten, som effter skifftebrefwets opprättande in A:o 1686 och d:n... Decembris åhr att aftaga och förnimma angående den arf oppå ett skifftes Förlikellsse med wederbörande närmaste förwantter på Möderne sijdan, åhr tillfallin 2ne sl. Offe Ollssons Casseurens her af stadens Barn benämbde Offe och Biörns Offes söhner, bestående samma arff af 80 Rd:r Courant á 6 mark beräknadt, tillkommer hwardera sonnen 40 Rd:r och haf:r Rådhsmanen Jöns Bassj anntagitt den Ellste sonens Offes fäderne Capital 40 Rd:r och Borgaren Jacob Trullss:n den yngste sonens Biörns fäderne Capital i lijka måtto 40 Rd:r Courant, Barnens Morbröder Bryngell och Asbiörn Biörn söhner i Sundbye woro öfwerwahrandes, när samma Barnens faderne=Capital wore förmyndarne lefwereradt. Möderne Capitalet tillkommer hwar dera sonnen till 21 dr 12 öre Smt: Wällförståendes att af den tillsammans Summan 42 dr 24 öre Smt barnen tillkommer utij gården Gullnåhs 30 d:r, utij reeda penninge haar Bryngell i Sundby för den Ellste sonnen, Offe 6 d:r 12 öre och Asbiörn der sammastades för den yngste Biörn Offes söhner såssom des förmyndare jämbwell 6 d:r 12 öre hoos sig inne beständendes af des Möderne arff, hwilcket allt åhr att see och förnimma af det opprättade skifftebrefwet.

Bild 96

in A:o 1686 och d. 7 Decembris, hwilcket utij wederbörande närwahro och påhöör åhr oppläsitt underskrifwitt och försegladt, och der på penningarne till dhe af Magistraten tillförordnade Förmyndarne uthdehlte och lefwererade, och sedermera under förbe:te dato qvitterade. på föreskrifne Rådstugu är intet wijdare passerat och förelupitt.

Bild 96 Extra Rådstuga 2 maj

Anno 1687 d. 2 Majj höltes een Extraord: Rådstugu i närwahro af Wällwijse H:r Borgmäst:n Swen Månsson, Wäll:e Rådhmännen Olof Nilss:n, Jöns Bassj, Påstmäst:n Thure Hanss:n utj Joen Engebretss:s ställe, och Notarien Peter Blummendahl, till samma Tijd wardt Lagl. inciterat **Borgaren Lars Brant** af een dansk ock uthrijkes hustru Maria Smith för een fordran af 18 Rd:r Courant för des hafde Lougemente hoos henne i Kiöpenhampn, hafwandes samma hustru för detta utj be:te Lars Brantes frånwahro angifwitt een Supplieq dat. Strömstadh # /Aé: *Fyrkantstecknet står tillsatt ovanför, men det finns inte något skrivet tillägg i marginalen eller annorstädes.* / Och ännu een sedermera d:n 2 Majj 1687, hwilcka bäge ähro utj Rätten oppläste och påskrifne. Enckian utj Rätten framwijsadt en be:te Brantes sl. hustrues # /Aé: *Precis som tidigare står fyrkantstecknet tillskrivet ovanför men utan förklaring annars* / uthgifne Obligations skriff af dato Saxegården d. 27 Aug. 1685. Lourendh Brant nächter wäll intet dhet han ju ähr skyldig be:te hustru Maria Smith, men effter han säyer sig hafwa eett brief från sl. hustru af Norgie att hon betahladt å sin mans wägnar samma giäld, ähndock hon sielf hafwer obligationen

Ny sida

på samma fordran, då begiärade Branten af Rätten, att hon der på måtte afläggia des Eedh hwilcket och skiedde medh desse orden; Jagh Maria Smith swär wed Gud och hans helige Evangelium, att dhe 18 Rd:r, som Lourendh Brant ähr migh skyldig och des sl: hustru Elizabeth Lembwig der på gifwitt mig des obligation och försäckran om betahlning, ähro ännu obetahlte, och att iag icke den ringaste penning på samma giäld och fordran af des sl: hustru becommitt, hwilcket så i sanning wara, iag her medh bekräffter med desse orden, så sandt mig Gudh hielpe till Lif och Siähl. Effter att dhenna hustuen Maria Smith aflagdt den föreskrifne och henne förestafwade Eedz formulair, sade bem:te Lars Brant inn för Rätten sagdt, det han gärna will betahla dhe 18 Rd:r Courant, och alltså innlösa des sl: hustrues Elizabeth Lembwighs uthgifne Obligations skriff. Ähr så denna gången intet wijdare passerat ähn dhetta som reeda utj pennen författadt ähr och her på bröötes Rätten opp.

Extra Rådstuga 19 maj

Anno 1687 d. 19 Majj höltes ett Extraord: Rådstugu, närwährandes såssom committerader af hans Nåde Höghwällborne H:r Gen: Maj: ock Gouverneuren utj Hr Borgmästare Swen Månssons ställe Befaldningsmannen Wällb:de Anders Bergesson såssom Præses utj Rättens administration, medh Rådhmännen Well:t Olof Nilsson Kamp, Jöns Bassi

Bild 97

Bassi, och utj Joen Engebretssons ställe BefaldningzMannen Johann Twilling, sampt Notarien Peter Blummendahl, anngående någon strijdigheet som ähr oppkommin emillan Handelssmännen her i staden **Lourendh Brant** Kiäranden och Magnus Bijhlmann swarande om een fordran oppå des håldne Compagnie utj handeln, och comparerade till samma tijdh begge parterne, warandes hans Nådes ordres till BefaldningzMannen, dat: Bohuus A:o 1687 utj Rätten opplässin ock påskrifwin, af orsaak det hans Nåde funnitt för hwarjehanda suspicion skuldh orådeligt att låta den gången Borgmästaren Swen Månson såssom Kiötlzlige Fader till swaranden præsidera och Rätten förwalta.

Strax effter föromrörde ordres publication hafwer Borgmäst:n och Inspectoren Swen Månsson gienom des syster son och Tullnähren Thore Hansson låtit utj Rätten innläggia een Attest gifwin af 3ne st:n Borgare Christopher Jacobss. Frijs, Gerrit Tienk Frijs och Lars Jonsson Cåster, och Dat: Strömstadh d:n 19 May 1687, hwilcken af H:r BefaldningzMannen och Vice Borgmästaren Anders Bergesson blef? påskrifwin, des innehåld ähr att **Lourendh Brant** skohladt toucherat icke allenast Magistraten, utan samptel. Borgerskapet, hwilcket gifwitt Hr BefaldningzM:n

Ny sida

ningzMannen och Vice Borgmäst:n Anders Bergesson anledning ey kunna fortfahra med dhen honom committerade actionen widh hwilcket tillfälle Rådhmännen Well:e Jöns Bassj, som satt samma tijdh utj Rätten tahladhe desse orden, det ähr icke så gemehnt att blij wannheedradt her i Strömstadh, ty Borgmästare sönerne torde dhet och wäll giöra.

Oppå sådant Tahl, som Magnus Bijhlmann förnummitt och hördt af Rådhmännen Jöns Bassj, begiärade han af Rätten, att dhetta måtte blij utj pennen författadt, och Rådhmännen Jöns Bassj måtte giöra afträde från Rätten, af orsaak han på sådant Tahl håller honom partisk, såssom iche kunde wara beqwämb till att bekläda Rätten och döma utj denna saaken;

Alldenstundh dhen utj Rätten insinuerade Attesten och Smådes ordh, rörer Rådhmännen Olof Nilss:n Kamp och Peter Blummendahl Notarien och finner sig wara skympfade, dy kunne dhe intet sig kunna betiäna el:r sittia utj Rätten, Och wardt Hl:e BefaldningzMannen och Vice Borgmästaren Anders Bergesson förorsakadt opphäfwa i anledning af föregående skiähl Rätten, och alltså ey kunna bruuka utj denna saaken något Lagligitt procedere, willjandes offastbe:de BefaldningzMann och Vice Borgmäst:n Anders Bergesson öfwer denna passerade

Bild 98

passerade handeln gifwa hans Nåde, Högh wällborne H:r Gen=Major och Gouverneur Schönleben behörig part och Communication.

Extra Rådstuga 1 juni

2 ärenden. Dels mellan Magnus Bijhlmann och holländske skepparen Wijbe angående en fordran. Dels ett ärende mellan Siffwert Siffwertsson och Christopher Jacobss:n. **Frijs**.
Förhandlingarna slutar på bild 101

Extra Rådstuga 11 juni

Ärendet mellan Bijhlmann och holländsk skeppare fortsätter och avslutas på bild 102.

"ett lijttett förhör" den 26 augusti

Här står bl.a. följande:

"då för Rätten framstegh hans Ehrewyrdigheet in loco H:r Lars Christophersson **Frijs** exhiberandes Consistorij Carlstadiensis bref dat: Carlstadh d. 12 Junij 1687 anngående hustrun och sl. Offe Ollsons Effterlefwerska Anna Bild 105

Anna Jacobs dotter Weygdemans, att hon, intet effter hon befantt sig hafwande medh barn effter des sl. Manns dödh, måtte copuleras innan des förlossningz tijdh, och hwad mehra der widh i så måhl fordras, waar förbijgången, samma Consistorij bref waardt ock påskrifwitt och reciterat, som är aff dhett innehåld, att Magistraten kan informera sig om det Posthumus och arfftagande är med sina andra sydskon; Då effter oppsattz som hans Ehrewyrdigheet om be:te hustrues förlässning och tijdens uthräcknande anngifwer? förnimmes att hon waritt med barnet 6 wekor och Femb dagar för des sahl: Manns dödh, Och som be:te hustru haftt festenssöhl? medh Lieutn. och nu Borgaren **Lourendh Brant**, tänckande alltså med honom byggia Echtenskap, dy synes effter Venerandi Consistorij Carlstadiensis resolution att dhe må få copuleras och komma sammans, her på wardt oppläst Anna Weygdemans breff till Magistraten af d. 7 Martij 1687, hwar uthj hon ehrbiuder sig gifwa dett barnet hon tå bahr men nu ähr förlässadt med, kalladt Chirstin Offesdotter, så myckett som en af dhe andra 2ne des Bröder ärfwadt Nembl:n hwar dera Fyratijo Rixdahl:r Courant å 6 mark beräcknad; detta haar Magistraten tagitt i betänckande, och samtyckt att samma Flicka Kirstin Offesdotter skall hafwa i arff effter des sl: Fader Offe Ollsson dhe testamenterade 40 Rd:r Courant, för hwilcken arff des tillkommande Ny sida

kommande stiftfader **Lars Brant** skall wara Förmyndare till des Myndige Åhrs tillträdande dock utan något Interesses præsterande och uthgiff hafwandes mehrb:te Lars Brant för samma des stiftfatters Chirsten Offesdatters förmynderskap uthläfwadt att willja för samma arffde qvanto sättia huus och gårdh med allt des ägendomb utij fullkombl: försäckring och underpant;

Resolutio.

Alldenstundh hustrue Anna Jacobsdotter Weygdemans intet allena fullgiordt skiffte och affwittringen med des K: dotter Kirstin Offes dotter, som hon effter tijdsens behörige uthräcknande affladt, och är funnin arfftagande lijka med dhe andre des Bröder, utan och det Venerandum Consistorium Carlstadiense gifwitt henne i anledning af dhe in actis författade skiähl, tillståndh att få medh des Kiäraste Lourendh Brandt copuleras, dy finna wij nu intet wijdare wara i wägen och till hinder, medh mindre dheras uppsått när tijden aff dhem der till uthsedt warder ju må winna des behörige fullbordan, önskandes måtte dheras företagande wäll prospereras och lyckas.

Extra Rådstuga 8 september

Bild 106

Här står bl.a.:

och wardt till samma tijdh Lagl:n inciterade Borgaren Joen Swänss:n, sampt förra stadz Tienaren Anders Jonss:n aff Borgaren her sammastädes **Lars Jacobson Brant** och följer Orsaken till samma Persohners citation, som består aff desse momentis

Nembl:n

Borgaren och kiäranden **Lars Brant** innlagdt uti Rätten des Räckninge book, hwar utj han effter sluuten Räckning med Joen Swänss:n d. 15 Martij 1687 befinnes hafwa att fordra aff Joen Swänss:n Tree dahl:r S:M:t 10 öre S:M:t

hwilcka 3 d:r 10 öre Joen Swänss:n ey näker ock frångår, att han ju dhem skyldig ähr.

Swahranden Joen Swänss:n berättar her emooth att han Kiännes och binder sig till giälden, men fordrar af be:te Brant dher emooth Een dahl:r S:M:t för des Försell till Bahuus, för 2ne barne=Bööker 8 öre, Nock 6 öre för een reesa åth Fridrichzhald, och 12 öre för een Långe=Fisk gör tillsammans 1 d:r 26 öre, rester alltså Joen Swänss:n att betahla 1 d:r 6 öre till Ehrmälte Brant.

Dee 1 d:r 26 öre S:M:t tillstår Branten att willja decourtera, men resten Lärer swahranden förnöyel:n contentera.

Till samma tijdh wardt Lagl. innstämbdt stadz T:n Anders Joensson af b:te **Brandt**, för Femb d:r S:M:t som han honom ähr skyldig, oppwijsandes des Book, Kiäranden ähr intet hemma uhtan uthsegld

Ny sida

uthseglader åth Danne..?, I des ställe comparerat des hustru Mari Olsdotter, hwilken bekiändt wehl sig weetta något aff samma giäld och fordran, men intet så fullkombt som nu, begiärandes såssom och Kiäranden consenterat, att måtte samma skuldh blifwa oppsatt och dilationerat till des Manns heemkombst, tå han för sådant wijdare sökias och tilltahlas kunde.

Samma tijdh wardt hans Nådes Högh wällb:ne H:r Gen: Maj: och Gouv: Schönlebens dat: Bahuus d. 26 Aprilis 1687 Magistraten tillskrifwitt publicerat, att blifwa **Borgare Lars Brant maintinerat widh Rangen af Lieutnants Charge** och äfwenwehl des Kiäraste men intet att blifwa degraderat, och att blifwa äfwen som een annan des gelijke aff Officerare af des immunitet i dett fallet dehlachtig, samma hans Nådes ordres ähro utj Rätten Opplässne och påskriffne. (*Aé: Jag har printat ut detta avsnitt.*)

Wijdare ähr intet å dhenna Rådstugun passerat ähn det nu ähr skriffli:n författadt.

Bild 108 Rådstuga 1 oktober

LB

Bild 110 Här förekommer ett ärende, som gäller vilka skyldigheter en gästgivare har att tillhandahålla skjuts. Det gäller **gästgiveriet i Hede**. Där står:

Kiäranden Jörgen Krull, innlagdt utj Rätten ett hans Nådes Höghwällborne H:r Gen: Maj: ock Gouvern: missive af Cwistrumb d. 22 Sept. 1687, hwilcket är läst och påskrifwitt, warandes af det innehåld, att Mon:r Bijhlman och Serdam uthwärcadt ett breff och hårdt reprimende för det giestgifwaren iche wehladt skaffa be:te persohner häst till Tanums Prästegårdh, hwilcket giestgifwaren förmehnar wara Obilligt att aflåta häst till Tanumb, uthan dhe som willja hafwa skiutz, måste komma till sielfwe giestgifwaregårdén.

Swahranden Johann Swensson Byhlmann bekiändt

Ny sida

bekiändt inn för Rätten, att fast hans Nådes skrifwellse förmähler, att han och des Reese=Cammerath skohladt obligerade wara af giestgifwaren och des hustru der till att äta och dricka, så ähr sådant förorsakadt aff dhét hans Well Ehrwrydigheetz H:r Probstens dräng i Tanumb widh återkombsten från Heede, refererat, att giestgifware=folcken skohladt swahradt honom den samma som gifwer dem äta och dricka, må också skaffa dhém hästar och skiutz; Ehrbiudandes be:te Bijhlmann sig att willja skaffa Attest från Tanumb, att dhét Långt annorlunda sammanhänger, hwilckett Rätten honom bewilljadt att till nästkommande Rådstugu sikh med sådant innfinna; begge Contraparterne blefwe från Rätten uthwijste, till att förnimma om dhe sins Emillan intet kunna förlikas och reconcilieras. Bägge parterne innfunno sig åter för Rätten bekiännandes, dheras Twistigheet dhém emillan wara componerat och utj god wännskapp och sāmja föreenadt, märkiandes dhét wara till störste dehlen förorsakadt aff det dhen uthskickade drängen från Tanumb annorlunda refererat ähn som wardt passerat och tahladt, och altså dett skriftlige ifrån hanses Nåde wara gienom sådant Missförståndh utj berättandet skiedt och händt och lærer Hl:e häradzhöfdingen såssom Proeses uthförl:n remonstrera hans Nåde huru her medh heela cohærencen haar waritt och wardt med dhesse Contraparter intet wijdare, ähn det utj pennen författadt ähr.

Bild 111

Extra Rådstuga 6 oktober

LB

Bild 112

Man tar upp hur båtarna är byggda, antingen klinkbyggda eller kravell. Här står bl.a.

"effter skuute=skiepparne intet ähro alla comparerade, dy plichte och skrifwes skiepparne Joen Pärsson och **Erick Lax** böthe hwar dera 3 mark S:M:t

Extra Rådstuga 17 oktober

LB

...så också **Borgaren Christopher Jacobsson å des Moders Susanna Christophersdotter**, inciterat att een främmand ock hallandsk karl Lars Swensson ben:d för 16 Rd:r in Specie, som han in A:o 1667 länt till sl. Jacob Nissesson på Sannähs, som wijdare des Innlago af d. 15 Oct: 687 uthwijisar, hafwandes man söckt att fåå under-rättellsse om samma giälds beskaffenheet, och bekiände be:te Lars Swänss:n det han d. 14 hujus waritt hos be:te hustru, och fordradt des penningar 16 Rd:r uthlänte, emoot Obligation som utj Jacob Nillssons i MiölckerödZ

Bild 113

rödZ förwahr nu een så långan tijdh ähr medh mehra /:som förmehnas /: utj Ofridz tijd bort kommin, Från Rätten wardt stadztienaren Tohre Ollsson Een gångh heemskickadt? till be:te hustru, att förnimma om hon sielf utj egen persohn intet kunne comparera, effter **des sohn Christopher Frijs**, som widh afträdet från Rätten gådt Olofwadt heem åth, sagdt sig intet wara om samma fordran fullkombt. underrättadt, så haar Rätten skriffli: anbefahladt 2ne Borgare Lars Joensson och Cornelis? Simonss. att gåå till oftast be:te Enckie, =hustru att hööra des ordh och bekiännellsse, som dhe? der öf:r kunde föregifwa, hwilcken dhe under des händer på samma befalningzskriffit underskrifwitt, och finnes wara aff innehåldet, att hon aldrig weesst af sådan giäld el:r heller Jacob i Miölckerödth hafwa fordradt henne el:r hennes /Aé: *Det tycks fattas något här* / derföre. Ermelte LarS Swänss:n ähr af Rätten tillhålln att skaffa sig bewijs om Jacob Nillson i Miölckerödth emootttagitt des Obligation på Sl: Jacob Nissess. till Sexton Rd:r in Specie, och med samma om be:te Jacob Nillson effter des bortreesa giordt någon mahning och påminnellsse till sl: Jacob Nissesson el:r des arfwingar om samma giäldz innfordran, detta måste af Jacob Nillson med des och 2ne andre wackra Männns underskriffter; herpå wardt Rätten oppbruten och parterne afträdde.

Ny sida Extra Rådstuga 21 oktober

LB

..ock wardt till samma tijdh Lagl:n inciterat Borgaren **Christopher Jacobss:n /Aé: Frijs** /för någon gjäldh å des Moders wägnar **Susanna Christophers dotters** wägnar, som Ostindiefahren Lars Swänsson oppå nästförra Rådhsstugu fordrar till Sexton Rixdahl:r, hwad wijdare parterne emillan blef agerat, följer her effter författadt; Kiäranden och Creditoren Lars Swänss:n inngifwitt uthj Rätten een obligation, på Sexton Rix:dah:r som sl: Jacob Nillss:n gifwitt hafwer tillförsäkring A:o 1667 d. 28 Julij, hwilcken sedermera widh be:te Lars Swänss:s afreesa ähr lefwereradt till Jacob Nillss:n i Miölckerödth och Tanumbs sockn att utj des frånwahro innfordra förbe:te skuldfordran, och befinnes be:te Jacob Nillss:n in A:o 1670 d. 26 Januarij hafwa uppburitt för 2 ähr 2 Rdr, samma obligation ähr uthj Rätten läst och påskrifwitt, ehuru wähl den midt på wardt något skadadt och söndernafwitt. Swahranden Christopher Jacobss:n effter det han sedt och hördt sig förelässas Obligationen, måtte gå till bekiännellsse, att det waar des sl. faders Egenhändige skriff, men lagde dhetta her till att hans Moder emidlertijdh weest af samma gjäldh. Swahranden Christopher Jacobss:n bekiänner att effter des sahl. des Fader ähr hwarcken skiffadt el:r registreradt och (Bild 114) och att han el:r des sydsckione intet dhet ringaste arfwel:n bekommit, föregifwandes alleenast wara utj des sl.(*AA:Saliga? Collat, men måste vara felskrivn*). Moders ägendomb och possession som kunde lända till dhenna gjäldz afbetahlning, Nembl:n 1 stoor Eecke Kista medh låås före, 1 gammall bryggeKietell, 1 parr Karr och 1 qwarn, 1 sengedyne, 1 gryta, och intet annat af huus gerådz saker dhet vari sig af hwad slag det wara kan, af koppar, Teehn, Linnet el:r Ullet, effter slijke sortimenter utj föregångne ofridh ähro bortkombne så utj Eldebrandh, som aff fienden bortröfwade, willjandes gierna när påfordrars så han, som hans Moder Eedel:n bedyra, att ingen wijdare Bohagz saaker finnes om ähnskiönt fleera Creditorer skulle komma sedan effter att hafwa pretensioner på mehr el:r mindre.

Resolutio.

Alldenstundh inga andra uthwägar finnes till dhe Sexton rixdahl:rs afbetahlning och wederbörl: räntta för de Obetahlte ähren, som förbe:te unge karl Lars Swänss:n fordrar effter klara Obligation af sl. Jacob Nillss:s Effterlefwerska Susanna Christophers dotter, ähn dhe som her ofwanföre stå Specificerade, fördenskuldh haar Rätten till Ehrkiändt be:te Lars Swänsson träda till samma uthlägg, och göra sig dhet som han best gitter och kan Nyttig. Wijdare wardt intet på denna tijden passerat.

Extra Rådstuga 25 oktober

LB+

: : : " hafwandes Rådsmannen in loco **Lars Brant** lätitt citera Lagl:n 5 st. Männss persohner benämnde Anders Erichss:n, Anders Knuthss:n, Mickell Asbiörnss:n, Borgare her å orthen, så ock strandsittaren under Säterijet Blomsholm Engebret Joenss:n och bonden å gården Rödh i Schee sockn Joen Hansson, att gifwa des sannfärdige bekiännellsse ofwer een Action och hwad der widh passerat ähr d. 19 Octobris nest afljdhne, och föröfwdt af Borgaren och Handelssmannen her sammastädes Magnus Bjhlmann utj Rätten framlade be:te Brant des skrifwelsse till Magistraten dat: Strömsstadh d. 25 Octob: 1687, hwilcken ähr wardin läst och påskrifwin, och ofwanbe:te 5 st. wittne af Rätten examinerade och förhörde.

Rådsmannen Lars Brant medh dhe 4 wittne blefwe tillsagde aff Rätten göra afftråde, emidlertijdh haar man alleena examinerat Borgaren Anders Ericksson, hwilcken bekiändt inn för Rätten sålunda. Anders Erichss:n bekiänner, att som han stodh på be:te Brantes arbeete hörde? han att Magnus Bjhlmann sade, eett piska i Näfwen, medh hwilken han kom gående på gatan, och hwad dhe sins emillan tahladt weett han intet mehra uthan Bild 115

uthan Magnus sade, du waar wärd piskas medh dhenna, och intet Banten swahradt dher emooth.

Anders Knuthsson bekiändte inn för rätten, att han hördt på des Arbeete Magnus Bjhlmann säga iag skall trycka digh opp du Lieutenant Folckelöös medh dhenna piskan, will tu intet uth pålandet att röfwa, men intet annatt hördt Branten swahra, ähn skiödt honom ock dhe andra arbeetz karlar till wittne.

Michell Asbiörnss:n bekiändt äfwen som dhen förra Anders Knuthsson, att Magnus winckadt med piskan, säyandes iag skall strycka tigh opp du Lieutenant Folckelöös, och will tu intet uth på landet att röfwa, säyer ock att Branten intet annatt tahladt, ähn skiött mig och dhe andra till wittne.

Strandhsittaren Engebret Joenss:n bekiändt ock inn för Rätten, att Magnus hootadt Branten med att stryka honom opp medh een piska, kalladt honom Lieutenant Folckelöös, will tu intet snart till plöndra på landet som tillförende, hwart emoth Branten swahradt, iag weett iag måå hafwa fridh i min gårdh; Wijdare bekiändte be:te Engebret Joenss:n inn för rätten att han sedt Magnus Bjhlmann klappa sig på rumpan och sade till Branten, så myckitt acktar iag tigh, ock der med gick Magnus ock strandhrijdaren Håkan Månsson som intet tahladt bort. Bonden Joen Hansson bekiändt ändtel:n inn för Rätten, att Magnus Bjhlmann kalladt Branten Lieutenant

Ny sida

Lieutenant Folckelöös, och hootadt honom att willja stryka opp honom med een piska han hade i handen, kommandes Magnus Bjhlmann och be:te strandhrijdare Håkan Månsson gåendes på gatan och stodh Branten och uthe på gatan, men sedan gick han inn i des gårdh och sade iag må ju haa fridh i min gårdh, des utan tahladt Magnus sagdt will tu intet snart på Landet att plöndra och der på klappa Magnus sig på rumpan, men han hogar intet hwad han sade, dock lägger denne Joen Hanss:n detta till, att deras action kom af desse orden Magnus sade till Branten, will tu och ställa visitation i mitt huus. För ähn desse wittnen blefwe examinerade, tillhölt Rätten

dhem, att dhe hwarcken för wännskap fränschapp, rädhoga, haatt el:r afwundh willja bekiänna något annat ähn det sielf samma dhe den dagen hördt och sedt, och inga af parterne favourizera och gynna. Protocollet ähr utj Rätten föreläst samptl: wittnen och sade dhe ähn yttermehra, att dhe intet wijdare kunde ehrindra sig wijdare wara på föromrörde tijdh passerat, och willja denne deras bekiänneisse Eedel:n och solenniter medh handh å book swärja och betyga, Ehrmällte Lars Brandt waar och tillstades när Protocollet opplästes, och approberar hwad dhe bekiändt, att så wardt passerat, uthåtandes sig willja på någon beqwämbigare tijdh hafwa offstastbe:te Magnus Bijhlmann för Rätten att bringa denna action till wijdare särskådande och förhör, Rätten oppbrötes her medh.

Bild 116 Rådstuga 31 oktober

LB

Här framgår, att härads höfdingen Anders Bergesson i en skrivelse daterad den 25 oktober begärt att man skulle meddela borgerskapet om att han blivit utsedd till borgmästare i Strömstad.

Några borgare hade skrivit till guvernören och uttryckt att de väl är nöjda med utnämningen, men att de inte vill vara med och betala hans lön.

Skrivelsen togs upp och man utsåg några personer, som skulle tala med de borgare, som skrivit under och sedan avge rapport. **Brant** tycks ha varit med för att medla.

Bild 117

Rådstuga 16 november

LB

Borgmästarens antagande och avlöande togs upp. Där står "så ock samptel. Borgerskapetz præsents och påhör, hafwer Ehrmällte Hr Härads höfdingen aflagt des Borgmästare Eedh aldehles effter formularet som samptel: Rådsmännen Corporligen oppå sidsthåldne Revisions Ting."

Bild 118 Extra Rådstuga 17 november

LB

Här står bl.a.

"Ehuruwähl för någon tijdh sedan af den Lofl: Magistraten och hans Ehrewyrdigheet Hr Probstens Mag: Pinck opprättadt ähr een Contract, att Borgerskapet Ährl:n skohla gifwa skohlemäst: **Jacob Werner** 20 d:r SM:t sampt hålla honom frij Kåst, säng och varme etc. ock

Bild 119

Och alldenstundh be:te Werner heller will på ett ställe sökia des Kåst effter den honom på een och annan förwägras för hwarjehanda des hafwande hinder och förrättningar utij huuss sysslor, fördenskuldh haar Hr Härads höfdingen och Borgmäst:n å Rättens wäg:r Andragitt dhetta ährende och är samptl. Borgerskapitt fallett uthj dhett sluth och föreenigheet, att dhe Ährl:n will gifwa Ehrmällte Jacob Werner för Kåst och Löhn tillsammans Fembtijo dahl:r SM:t, dock går han ostiatim medh Kåstens continuation till Nyja året, tå Not: Blummendahl haf:r att extradera een Copia af dhett consenterade och samtyckte.

Bild 121 Rådstuga 10 december

LB

Här står bl.a. "till samma Tijdh woro inciterade Borgarne Cornelius Simonss. och Cornelius Gudess:n, Lars Jenson och **Christopher Jacobson**, för det dhe icke fullgiordt Vice Borgmäst:s befählning till dem att göra wärdering och uthlägg utj Dirick Jonssons huus ock Ägendomb för skiepp:s Reims Schieltes "fordran. **Brant** var inblandad men bara som rådsmedlem och lite av medlare.

Rådstuga 21 december

LB

Bild 122

Sista rådstugan för år 1687.

Borgarna var tydligen skyldiga att infinna sig till denna sista sammankomst på året. De blev kallade av stadstjänaren och sedan fick de böta om de inte infann sig.

Man kan nog räkna med att några efteråt återopade giltigt förfall, men det visar sig i nästa års protokoll.

Här står

"warandes fuller samptl. Borgerskapet inciterat men Intet alla comparerat och sig försambl:n infunnt: Stadztienaren wardt tillfrågadt om han icke tillsagdt samptl: Borgerskapet swahrade han Ja.

aina andré

Effterföljande af Borgerskapet försummadt Förb:de Rådstugu dagh, Nembl:n

Soffwert Siffwertson,
Anders Guttormss:n
Joen Swänss:n
Jacob i Buchten
Anders på Bärget
Söfren Eliäss:n
Magnus Bijhlman
Kietell Timmerman
Anders Halfworss:n

Lars Jensson
Cornelius Simonss:n
Hans Larss:n
Johannes Hanss:n
Ambrosius **Zimmerman**
Petter skomackare
Hendrich Bihlmann
Rasmus snidker

Synes Oförgriperl: att föreskrifne måtte effter Lagh plickta hwar dera 3 makr el:r 24 öre SMt.

Ändtl: waar effter dhet wanlige formulairt intimerat och opplyst Juhlefrijdh, bruukandes dher till behörige och tienlige formalier, om all oskickeligitt wäsendetz?, sampt dryckenskapz och slagzmåhls ...hållande?, så att hwilcken samma påbudh ofwerträdde, skulle effter förseendet bööta och plichta.

Jag har i efterhand markerat alla rådstugumöten med LB, när Lorentz Brandt varit närvarande som rådman.

Han kallas genomgående för Lars i stället för Lorentz. Tror att efternamnet för det mesta stavas bara Brant.

DOMBOK
Strömstads rådhusrätt och magistrat
år 1688

Från ADOnLine
Alaa:1
Bild 122

Strömstadh Stadhz
Rådstugu Pro-
tocoll
Pro A: 1688
Sub Praesidio
Wällwijse Hr Häradz-
höfding och Borgmästarens
Anders Bergesson

Aé: De protokoll, som finns först är koncept, dvs noteringar från själva mötena.

Sedan renskrevs protokollen och de renskrivna börjar på bild 176.

Många av mina frågetecken kan nog rätas ut vid en jämförelse med renskrifterna.

Bland de renskrivna protokollen saknas några, som, troligen avser magistratsfrågor.

Luckan i mars månad förekommer både i konceptprotokollet och i det renskrivna exemplaret.

EFTERSOM JAG ÄR INTRESSERAD AV HUR LORENTZ BRANDT TOG DEL I STADENS STYRELSE, SÅ MARKERAR JAG VID VARJE RÅDSTUGUMÖTE HANS NÄRVARO MED ETT TILLÄGG "LB".

Har han dessutom agerat särskilt i något mål, som inte gäller hans egen person lägger jag till +.

Mina inlägg är kursiverade ibland, men som regel alltid, när det kan uppstå tveksamhet om det rör sig om textavskrift eller inte.

Efter genomgången kan konstateras att rådman Anders Nilsson ofta var borta utan giltigt förfall. Övriga rådmän var som regel närvarande under höst- och vintertid.

Bild 123

Anno 1688 d. 4 Februarij höltes Ordinarie Rådstugu, administrerat aff vice Borgmäst:n Blummendahl, RådM:n Wäll: Lars Brant, Olof Nillson, Anders Nillson och Jöns Bassi, LB

Bild 124

eo möte-7 februari- LB
ordin. möte 8 februari- LB

Man skriver att man uppskjuter målet till "Borgmäst:s Anders Bergessons Annkombst"

Bild 125

Rådstuga 13 februari LB

Anno 1688 d:n 18 Februarj LB+

bleff ordinarie Rådstugu hållin i Strömstadh närwarandes hradzhöfdingen och Borgmestaren wellwijse Anders Bergesson, Rådhmannen Oluff Nillsson, Anders Nillsson, Jöns Baszi och såssom dhe 2ne Rådmen Lorentz Brandt och Petter Blumendahl utj nästföljande saak hållas såssom partiske, hwar Rådmanen Brandt ähr Actor och Borgaren Mag. Bihlman : _ : _ : _

Bild 126

Aé: i marginalen står: Pro.Mem: Ett breff som Lorentz Brandt i denna saak tillskrifwitt Rätten d. 19 Octob: blef Mag. Bihlman lefwererat hwar på han wille swahra.

Rådmanen Brandt haar för detta utj några aff Rådmannens närhwahro Låtitt d. 25 Octob: 1687 Examinera och förhööra några wittnen som näst tillförende d. 19 Octobr: hörde på någre skimpflige och hootellsse ordh som honom ähro öfwergångne aff Magnus Bihlman framdragandes för Retten Borgare aff staden och en Blomsholms strandsittiare som effter aflagd Eed wittnade som följjer

Borgare Anders Erichsson wittnade att han såg Magnus Bihlman komma gångandes gatan neder åth, som han stood? (Aé: Bilden har inte med hela sidan, en del försvinner i inbindningen, men jag fyller ut med de bokstäver,

som jag tror måste stå där) i sitt arbete för Rådmanen Brandt, och såg Magnus hade een Piska i handen och hörde? i arbetet du skall Piskas med denne och wijdare hörde han intett utan tog i åkt sitt Timmer arbete Ny sida

Borgaren Anders Knutsson bekiende nu som tillförende att han hörde Magnus Bihlman säga, Jag skall stryka opp dig Leutnant folckelöös med denna Piska will du intett uth på landet att röfwa, Men Brandt swarade intett uthan beropade sig å honom och dhe andrasåsom wittnen detta hougkomma.

Borgaren Mickell Assbiörnsson berättar att såssom Magnus Bihlman kom gåendes stoodh Brandten hoos honom och dee andra som arbetade för honom, så hörde han desse Tree Ordh 1 att Magnus skulle stryka opp Brandten medh Piskan, 2 att han kalla honom Lieutnant folckelöös och 3 badh honom fara uth på Landet och röfwa men aff Brandts mund hörde han intett ordh, annatt badh dem hogkomma hwadh der Tahlades som dhe kunna wittna. Strandsittaren Engellbrecht Jonss. berättar såsom dhe förrige att han hörde Brandten intett ordh tahl till Magnus, men i dedh Magnus gick förby sade han Jag skall piska dig opp medh Piskan, sedan kallade honom Lieutnant fälckelöös badh honom fara uth på Landet och röfwa och sedan ströök sig medh handen baak på men tillstår intett hördt någott tahl mehr aff Bihlman.

Wijdare kunde för denna gången intett till giöras, utan swaranden Magnus Bihlman begiertte opp sk...? på någre och åth minstone Tree weckor till saksens uthförande, williandes producera någre wittnen och skriffter från Norige om Brandts förhållande huru han haar dedh ryckte att medh sijna practiqver kunna bringa 20 Capiteiner om lifwet der till medh kalladh honom MeenEedare för det blef Rådman:n Brandt tillsagd till sakssens uthförande hålla sig från Rättens besittande./.

Bild 127

Rådstuga 20 februari

LB

.-.-.-.-Här förekommer ett mål mellan Bihlman och Per Hougdaht- gäller affärer .-.-.-.-

Bild 130

Här slutar Bihlmans mål. Han förlorade och skulle överklaga till Hovrätten.

Bild 131

Anno 1688 d. 22 Febru.

LB

Mål, där rådman Anders Nilsson kårar till handelsman Magnus Bihlman.

Bild 133

Rådstuga 24 februari

--

utj RådM:n Lars Brantes och Oluf Nillssons frånwahro Borgarne Jacob Torsson och Cornelius Gudesson.

Rådstuga 25 februari

--

Skepparen och handelsmannen Siwert Siwertsson instämt handelsman Magnus Bihlman för någre undfågne wahrer in A:o 1685 och 1686 såssom 1) Een Blommerat Attlask Räck för 6 Rdr Courant 2) Een Peruqve för 3 Rdr 3) 462 $\frac{1}{2}$ Toback a 18 $\frac{1}{2}$ Rdr för 100 belöper 85 Rd:r 22 öre Smt.

Magnus Bihlman sig skriffteligen förklaradt att den Atlaske Råcken haar han ey fädt uthan **Lorentz Brandt** och må han kräfas der för, Råcken wiste Siwertz Tienare Jörgen Tiertz ey något köp på fördenskulld skulle betahlningen annstå till Siwertz hijtkompst. 2 Peruquen kienner Bihlman sig skyldig före Men 3 Tobacken kommer Lorentz Brandt till att swahra som den uthtagit och undfädt.

Kiäranden Siwert innlade een skriff och sedell aff Bijhlmans handskrifwin och underskrifwin, der utj han kienner sig skyldigh för den blommerade Råcken och Peruqwen widh Siwerttz annkompst, willia förlijkas och betahla. Dat: Strömostadh d. 19 Octobr. 1685.

Bild 134

Aé: En del av texten vid inbindningen syns inte. Jag fyller i det jag tror saknas.

Siwertsson hade innstembdt Bihlmans swåger Borgaren Christopher Jacobsson, att wittna om desse penningar, huru Siwertzon in A:o 1686 hännwijst och Assigneradt honom med dess swåger Jon Engellbretsson att unnfå aff Bihlman desse penningar. Christopher wittnade att han undfädt Assignmenten men huru stoor Summan war, och hwarföre den aff Bihlman skulle betahlas mins han intett, men något öfwer 100 d:r Smt innehöllt den,

:-:-:-

Siwertsson hade krävt Bihlman på pengarna vid 3 tillfällen och sedan hade Bihlman förklarat att han inte fann sig skyldig att betala dem. *TEXTEN AVSLUTAR SENARE-SE TIL 1686- SID 10*

Målet skulle återkomma inom 14 dgr

LUCKA MARS TILL 14 APRIL

Bild 135 *Blank sida till vänster.*

Bild 135 *Till höger står det följande:*

Dhet öfrige 1688 Åhrs Rådstugu Protocoll finnes utj wällwise Hr Häradzhöfdingen och Borgmäst:n Anders Bergessons forwahr ock giömmor.

Anno 1688 d. 14 Aprilis Ord. Rådstugu---. ---

och uthj RådMann Brantes absentie Borgaren Jacob Trullss:n haf:r sig nu för Rätten Anmähladt een Ung Karl från Tanambs sockn widh Nampn Thore Swenss, hwilken begiäradt winna Burskap her i staden ...? sådan des begiäran honom willfahrt och tänckier engagiera sigh utj gifftermåhl medh ffordomb Borgaren her sammast:s Jon Pärss. effterlembnade hustru; följer? des Eedz formulair Jagh Thore Swänss. lofwar ock swähr och beplicktat mig med Gudh och hans helige ord och Evangelium att iag städse will och skall wara dhen stoormächtigste Högborne Furste och Herre H: Carl, Sweriges Rijkes Konung huld trogen och rätträdig, Hans Maj:ts gagn ock bästa utj alla måtto sökia fordra ock främja.

Bild 136

främja, sampt ock denna stadens Lofl. Magistrat hörig ock lydig utj allt hwad de mig på Kongl. May:t och stadens wägnar biudandes och befallandes warda, såss. ock elliest all tillbörl: respect ähra ock wordning bewijsa; Sedan och allan stadz Rätt och rättigheet effter min förmågo uppehålla, ingen understu...? handell medh främmandes godz staden och mine Medhborgare till skada och fördärf drifwa ock elljest utij alla möyel: ock rättrådige saaker mine Medhborgare både Inom ock uthtom Landz till dhet bästa befordra och ingen af dhem hindra förfölja, undertryckia eller fordrijfwa utan brott; Så sannt mig Gudh skall hielpa till lijf och Siähl och all min wällfärdh.

Effter detta förestående Eedz formulaiet haf:r Thore Swänss. afflagdt des borgerl: Eedh Nembl. d. 14 April 1688 som förmällt står.

Till Kyrckian förähradt 2 mark och till skohlan äfwenwähl 2 mark slette.

: : : _

Ny sida

Widh samma tijdh hafwer sig inn för Rätten præsenterat RådM:n Lourendz Brant lagl:n inciterat aff Borgaren Siffwert Siffwertson, parterne comparerat angående någon resterande, fordran som dhen senare prætenderar af dhen förre.

Kiäranden blef tillfrågadt att framwijsa des Räckenskapz book till opplyssning hwar uthinnan des fordran består: Swahranden sagdt sig Intet? /Aé: Svårtolkat- skrivaren har gjort ändring uppe i ett ord / achta des book, ty mehr utj den ähr honom påfördt ähn hwad rätt och uppriktigt är.

Kiäranden framwijst des book att Brant wara honom skyldig femb hundrade Trettjo Een dahl:r 12½ öre Smt Courant, der på haf:r H:r RådM:n Brant betahladt Twå Hundrade Ottatijo Siu D:r Nijo öre Smt: resterar ähn qidare Twå hundrade fyratijo fyra dahl:r 3½ öre Smt.

Swahranden begiärdt aff Kiäranden att fåå see ...? des Räckenskapz book och som Kiäranden swahradt. I? der uthinnan intet något wara för honom utan willja molstwera?? utj Rätten des räckning, swahradt her på Kiäranden, Jag Acktar intet hans book, för utj des ingifne Räckning till mig finnes faut, som iag aldrig undfädt. P:V:? Rätten tillhållet bägge parterne att innfinna sig idag Kl:n 12 och tå Kiäranden att innläggia des Räckning. *NÅGOT MERA I ÄRENDET FINNS INTE INSKRIVET.*

Bild 137

Anno 1688 d:n 7 May höltes ord. Rådstugu ---

Aé: Närv. bl.a. häradshövdingen Anders Bergesson

Dernest publicerades hans Excell. ordres af d. 10 April 1688 angående det Magistratens betänckande om marknaden her i staden medh Wärmelandh hwar öf:r hans Excell:e medh Hr Landshöfdingen Wrangel corresponderat.

Rätten tillhållet Borgerskapet gifwa i detta måhl des betänckiande, som mehnadt de beqwämbilgast kunna skiee een Otte dager? före kyndermäss.?, mehnandes siöo Issen her uthför? widh siöo Kanten widh Kyndermässo tijden myckit förswagas.

Samma tijdh upplästes hans Excell:s ordres, att i följe aff hans Kongl. May:tts Nädigste willja oppsättja staqveter kring staden;

Rätten resolverat, att willja skrifwa hans excell:e till, medh remonstration, att före? dhet ny sida

dhet stadens situation är myckett widhlyfftigt, är man till landz 2:ne knappe ock tränge wägar, en från rätta landhwägn och 1 från Norra sijdan, till siöös allena een hwilcket wähl Hr Provin...t? Bohman wähl ähr obekandt, ock Borgerskapet allt för Kostsambt, med fermodan blifwa från detta ahrendet befrijade ./.

Huruwähl skohlemäst:n Jacob Werner supplicando till den Lofl. Magistraten foregifwitt det wara Hr Kyrckoheerdens Hr Lars Frijs begiäran, att på Magistratens och Borgerskapetz assistance blifwa vocerat till Comminstrum och Capelan.

Hwar på Hr Kyrckioheerden swahradt att han intet honom tilltahladt om någon vocation, men han sielf beräknadt stadens Inwåhnare till een dehls wara sinnade kalla honom, J öfrigitt sade Hr Kyrckioheerden sielf hafwa för 6 wekor sedan tillskrifwitt Veni: Consist. Carstad:, om een duktige persohns substituerande hwem som tager sandh widh Kyrckiogården dem samma skall plickta uthan exception 40 mark S:mt

: : : :
Bild 138

Anno 1688 d. 9 May höltes ordin. Rådstugu.... ---

Aé: Häradshövdingen var med

UthjRätten hafwer Hr Kyrckioherden in Loco Hr Lars Christophersson Frijs inngifwitt ett upprättadt Testamente af dato Strömstadh d. 7 May 1688, emillan honom och des K: hustru Magdalena Nilsdotter Krook, aff innehåld, att hwilcken den andra öfwerlefwer, den samma skall dhen aflidne heederligen begrafwa låta och efter begges dödeliga affgång då tråda närmaste och efter lagh annhörige Arfwingar på bägges sijdor till sterbhuusetz ägendomb att parteras och uthskiffas; samma testamente är utj Rätten publicerat, och medh samptl. Magistratz Persohnernes underskrift wer?borerat och städfästat, efter sådant testamente befinnes wara Noriges Lagh och Kongl. förordningar lijkmatig.

Aé: Delar av följande text försvinner i inbindningen, så vissa ord är ofullständiga.

Elljest innlagde Rådhm:n Lourends Brant utj Rätten een Supplique, af dato Strömstad d:n 9 Majj 1688, hwar uthinnan han åstundar? ändskap och sluuth utj dhen Ährerörig saaken medh Borgare Magnus Bijhlmann, hållandes honom för ingen Ehrlig Mann och MehnEedare inn till han ofwerbewijs..? honom? dhet han låtet utj Protocollen innföra, och praetenderandes der hoos 20 Rd? för omkästnad och Tijdzspillan ock ny sida

Och såssom be:te Bijhlmann intet finnes efter föregångne Citation honom sigh här på Rådhestugun innfunnitt och ey ähr hemma, haar Rätten wehladt uppskiuta denna actionen till des heembkombst, och ifald han i dagh skulle heembkomma företagas Twistigheeten dem emillan i Morgon.

Anno 1688 d 26 May waar Ordin: Rådstugu hållen..... ---

Bild 139

Anno 1688 d. 28 May höltes Ordin. Rådstugu... ---

Här förekommer mål mellan kåranden Sifwert Siffwertsson och svaranden handelsmannen i Uddevalla Jacob Key.

Anno 1688 d. 29 May är hållin Extraordin: Rådstugu.. ---

Mål mellan Siffwertsson/Key förekommer.

Bild 140

Extra rådstuga 8 juni 1688 ---

Rådstuga 9 juni 1688 ---

Rådmannen Anders Nilsson hade inkallats till rätten, men infann sig inte, varför han skulle plikta efter lag. Mål med kåranden Johann Serdam och svaranden "des Medborgare ock Compagni..? Magnus Bijhlmann" Bihlmann infann sig inte i rätten, fick plikta 3 mark

Extra Rådstuga 22 juni

Ärende mellan kåranden Sifwert Sifwertsson och svaranden inspektören Swen Månsson om en skuld. Sifwertsson hävdade att han fått betala för mycket i tull. Det hade även förekommit en del smädesord mm dem emellan.

Bild 141

Rådstuga 23 juni

Här står bl.a. om ett "Rättitt Concepterne. Copia af een uthfallen Rådstugu domb d. 7 Julij 1688"

Bild 142

Extra Rådstuga den 28 juni

Kiåranden Sifwert Sifwertsson instämmer Magnus Bijhlmann, Nils Johansson, Johan Serdam, Cornelis Simonson och Dirich Jonsson för gäld- och skuldfordran.

Bild 143

Rådstuga 30 juni

Sifwert Sifwertsson instämmer Johan Serdam m.fl. om olika fordringar

Bild 144

Rådstuga 4 juli

Borgaren Jacob Trullson utj Rådhm:n Brantz ställe.

Sifwertsson instämt Magnus Bijhlman, Nils Johansson, Johan Serdam och Dirich Jonsson.

Mycket handlade om tobak.

.....

Inn för Rätten hafwer sig wijdare innfunnit handelsm:n af Fridrichzhald Matthias Ploen Fullmäcktige och som Kiårande Joen Lauritzon hwilcken inciterat Borgaren Johann Serdam som

Bild 145

som swahranden för een Summa pgr, bestående aff Summa 403 Rd:r dansk pgr.- Bijhlman nämns. Johan Serdam instämt Sifwert Sifwertsson om en korg tobak. Magnus Bijhlman nämns som "MedCompagnion" till Serdam.

.....

Ändtl:n wardt Borgaren Siffwert Siffwertson på Rudhstugu föreläst een Arrestskriffit belagande Hr: Inspect: Swen Månssons för hwarjehanda hafwande prætionier å Kongl. May:ts och Cronones warandes anbefahlt låta des skiepp ock folck, som oförtulladt gådt från Lastagie platzen Krokstrandh ock satt under Nordske? Kåsten? Stuwickan, igien hijt öf:r komma, Effter? på wardt Arrestskriffiten lefwerad? i Sifwerts huus gienom Borgarne Erich Lax ock Dirick Jonss.

Bild 146

Rådstuga 7 juli

Sifwertsson instämt borgaren Jörgen Kiertz, Magnus Bijhlmann och Nils Johansson för gäld. Plöen är nämnd.

Bild 147

Rådstuga 9 juli

utj Rådhm:n Lourendz Brants ställe Borgaren Jacob Trullss:n

Bild 148

Extra Rådstuga 12 juli

itj Rådhm:n Brantes absentie Borgaren Trullss:n

Mål där Matthis Ploen förekommer.

Bild 150

Extra Rådstuga 31 juli

I marginalen är tillskrivet följande: "Skall införas utj det renskrifne Protocollet."

"Uthj Rätten wardt enhiberat Hr Öfwer Inspect:s Wällborne Erich Gyllenbergz skrifwelse"

Ny sida

dat. Strömstadh d. 28 Julij 1688 begiårandes att examinera Borgaren och handelsM:n Johann Willumsson med des wittnen, Nembl:n 2:ne af des spinnerijes flick Jan Franssen ock Anders Petterson, så ock ett Qwinfolck ock pijga Mari Jöransdotter, som tillförende waritt hoos Borgaren Magn. Bijhlmann, och nu är hoos een annan Joen Engebretss:n benämbd.

Aé: Här rullas det upp hur den från Holland inköpta tobaken paketerades om. Där står bl.a.

Borgaren Johann Serdam bekiändt inn för Rätten att ett stoort partie på några Tusende ~~h~~ /Aé: *Lispund*/ Toback haar Magnus Bijhlmann såss. des medh Compagnion utj spinnerijet inpracticerat, som utj Hållandh spunnen

waar, hwilcken ähr utij ett Inspector Swen Månssons bryggehuus innbrackte, och sedan der ifrån tagitt och buhritt i Bijhlmanns egen Källare; rifwandes aff Tobackzrullorne både det hållandske Tryckte papperet der på stodh 3 bröders, så och skiährandes bastet aff emillan strängen, att det skulle wara lijkt Serdam Toback, som spinnes för uthan bast; Och dhe småå rullorna som woro lijka medh Serdams spunnen Toback, blefwe som dhe woro, men dhe längre och store blefwe hensatte? i? ...? pers??

: : : : _

Anders Pettersson 17 åhr gammall och läredräng widh Serdams spinnerije bekiändt, att han waritt med och hulptit att bähra af 3ne båthar, Måttor medh Toback?

Åé: I ordbok för släktforskare står ordet matte, vilket uppges vara 1 meter tobak och = 3 tullar.

: : : : _

Bild 151

Det enda kvinnliga vittnets namn uppges både som Mari Jöransdotter och Mari Jörgensdotter.

: : : : _

"Wijldare bekiändte denna Mari Jöransdotter, att drängen i gården Thor Pärss:n, som ännu och der ähr, buritt åthskillige gånger bast och papper som sutitt om Tob: rullorne, och kastadt det både i kakckeungen och Kiöökspijsen.

Utij den störste Pröessen??, som hoos Bijhlman ståår, weett hon ock, att der Toback är persatt? uthj.

Ändtl:n sade denna Marj, att Inspectorens hustru när så gick till altidh waritt i rådth och dådh medh, och att när den Tobacken som waar spunnin på Serdams Spinnerije utij ett annat Borgares ock denne Magn: Bijhlmanns broders huus skulle stämplas hoos Magnus ock i des huus, woro allt Inspect: hustru Margareta Klein hon? som ock hialp till att ombinda annat papper på rullorna.

Allt hwad denna Mari Jöransdotter tahladt will hon ock kan medh Eedh betyga ock stadfästa."

: : : : _

Bild 153

Vid samma rådstuga togs även upp det tidigare målet, vari Sifwertsson stämmer inspektör Sven Månsson.

Rådstuga 1 augusti ---

Här fortsätter målet mellan Sifwertsson och tullen om "arresten".

Då infinnet sig "Nordsk Procurator Joen Larsson"- senare står det "Framkom en norsk procurator av Fred:zhalden. " *Man hade tydligen anlitat en norsk advokat.*

Bild 154

Anno 1688 d. 11 Augusti bleff Rådhsstugu hållin i Strömstadh... ---

Då framträdde för Rätten Rådhsmanen Lorens Brandt och Magnus Bihlman hwillcken seenare medh några obetäncksamma ordh utij wredes moodh framkombne hastige Ordh sig moot Rådhsmanen förgrijpit, hwar om utij förra Protocoll aff d. 18 Februarij 1688 widhlyftigare förmähles. Bihlman Alltså nu inn för vår sittande Rätt bekiändt sitt stoora förseende, warandes aff andra myckett förledder och fördenskuld ey allenast offentlig spåttadt sina Ordh utan och förklaradt sig medh Rådhsmanen Brandt ey annat änn allt Ährligitt wetta, eller tilläggia, bidiandes så honom om förlåtellsse, som och giörandes hoos Rätten affböön, hwadh han sig i denna måtta försedt, uthlofwandes aldrig skohla i slijkt fall Rådhsmanen Brandt förtörna, hwillket om effter skieer må denna saak för honom oppreepas.

Rådhsmanen Brandt som een frembling hijt till Orten kommin, sökier gierna wara i fredligitt tillståndh

Bild 155

och befinnet sådant wara effter Bihlmans Eigen bekiennelse dess Ungdombz Oförståndh, och såssom han sine ordh nu offentligen rättar, sampt giör hoos Rätten och till Rådhsmanen affböön, bleff honom hans förseende denna gångin efftergifwin, och skiedde dem emellan handräckning, med dhedh förordh att om Bihlman så offtare igenkommer, skall denna saak för honom öpen stånda. Bihlman uthlade till Strömstads Kyrckias reparation och dedh effter Rättens befallning Tree dahl:r sillf:m:

Bild 156

Rådstuga 13 augusti

LB

Inspektör Swen Månsson har instämt borgaren Johan Willumsson Serdam "för några resterande Tullpenningar"

Åé: Av målet framgår, att Bijhlman och Johann Willumsson Serdam var kompanjoner som tobakshandlare. Däri står bl.a.

Bild 157

...Endtl:n som **intet wägare huus her widh staden finnes**, som liqwell heell nödigt woro för dhe trafiquerande och till stadens egen nytta och fordehl att wägas dhe Inn el:r uthgående wahror ehwad det hällst kan wara; -.-.-

Bild 158 Rådstuga 15 augusti

LB

Alla rådmän närvarande.

Bild 159

Här står bl.a.:

Willum Jansson Serdam een Hållandsk kiöpmann kommitt utj hwarjehanda action med Borgaren Magnus Bijhlman öfwer några Oqwädins ord, som af ben:de Serdam ähro dehlte, alldenstundh han inn för Rätten bekiändt det af hastigheet och Mennisklig skröpeligheet och Obesinningshet wara passerat, haar han intet alleena för Rätten giort afböön, utan ock Bijhlmann effterlåtet? honom, med condition, att b..? Serdam jämpte fortgående? ..?

Ny sida

precerande blifwa tillhållen gifwa något till Kyrkian; Denne Serdam ähr af Rätten pålagd att gifwa till Kyrkian 3 dr Smt. Laggiandes detta wijthe, så på denne äldre Seedam som den yngre des sohn, samt wehl be:te Magn: Bijhlmann, att hwilcken af desse föreskrefne 3 persohner med ord el:r Gärningar eller andra åthhäfwor ehwart det hellst är och wara kan Inn el:r uthrijkes böötha till wår Kyrkia Trättijo dahl:r Smt utan hwad Twistigheet utj een el:r annan måtto hedan effter dem emillan kan uppwäxa och uppkomma, skall dhe med all sachtmodigheet sökja gienom Rättens biståndh och tillhielp att bijläggia och componera

Härefter följer en separat text, som börjar

"Sententia Interlocutoria öfwer Kierandens Magn: Bijhlmanns och swahrandens Jan Serdams

2ne utj Rätten insinuerade Lebeller. : : : _ "

Bild 160

Rådstugas 16 augusti

LB

Alla rådmän närvarande.

Förestående Sententia Interlocutoria uppå nästgående Rådshugun d. 15 hujus är begge Twistige Parterne Bijhlmann ock Serdam offentl: publicerat och förelässin.

Bild 161

Rådstuga 18 augusti

LB+

Här förekommer ett tullärende. Där står bl.a.

: : _ att intet der aff måtte skingras och föryttras innan Kongl. May:ts Tullrättigheet är Clarerat wordin; fördenskuldh, som Rådhm:n **Brant** jämpte 2ne Borgare är Exscutions wärket annförtrodd, : : : _

Bild 162

Ändtl:n praesenterade sig nu för Rätten Borgaren Jacob Trullss:n hwilcken bland? andra des förrgifwande, moothgång ock widerwertigheets annstödh så..? farkosters? sampt huus och heems bortmistande i Marstrandh i sednaste Krig, förmåhladt des hustru des? frånfälle förgångne Ähr, och des nyl..?

ny sida

utj sterbhuusset anställte Registrering som belupitt till utj allt des ägendomb lööst och fast sampt arffte? och pantegodtz ang..? 1000 dr 12 öre Smt, och effter Barnens arfrättigheet medh 2:ne sohner utij något wist, ock uhr des dehlacktige andehl och portion -.-.-

Bild 163

Rådstuga 21 augusti

LB

Rådstuga 21 augusti- ännu ett protokoll....

wardt hållin haar blant andra förrättningar Borgaren och handelssm:n well:e Magnus Bihlmann sig inn för Rätten annpräsepterat, uppwijsandes een Byefogdens aff F:hald S:r Anders Christophorsson Frijsis uthfaldne domb ock Sententz af d 31 Majj 1688, hwar uthinnan bem:te Bijhlmann worden dömbt ifrån dhe Tullpenningar som han till des fader Hr Inspect: Wällbe:de Swen Månsson för dhe 2ne her på Kongl: TullCammaren under d. 1 Junij 1687 förpassade Anne Nelles ock Nanche Petters skiepper skohladt hafwa Clarera : : : _

Sid 164

Ändtl:n gjorde H:r häradzhöfdingen ock Borgmäst:n alfwarlig påminnellsse till wederböranderne Nembl: Rådhm:n Brant, Anders Nillson och Jöns Bassj, att till hörsambst följe aff högh Kongl: Revisionen widhkombne observationes och hans Excell:s höghwällb:e H:r Baron Gen. Lieutn: ock Gouv: de brede widh gående ordres,

dhe så laga, att stadz= Kyrckio= och skohle=Räckningarna pro A:o 1685 ställas i den form som Anbefahles, och att till samma Räckningars verifierande uppwijsas ock frambkommas af wederblöranderne welbehöörige? Documenter, befahltes och Notarien der widh lägga handen och wara dhem behielpelige.

Bild 165

Anno 1688 d. 14 Septembris höltes Rådhestugu af....

LB

Samtliga rådmän närvarande.

Man tar upp ett rykte som spridit sig, att Magnus Bijhlmann skulle ha erbjudit pigan Marj Jöransdotter pengar för att hon skulle bege sig till Norge. / *Aé: Det var samma piga som vittnat i målet om den ompaketerade tobaken* / Av texten framgår, att Magnus B. var gift med en kvinna som hette Mischella och att hon var moster till pigan. .-.-.-.

Man frågade varför hon skulle ge sig till orge. "swahrade hon, på thet iag skulle owitterlig och hemmelig reesa åth Norgie och Hwahlerö Prästegårdh, effter iag tillförende haar waritt fordradt aff Serdam till wittne utij een saak honom och Bijhlmann emillan" : :_ /sade vidare/ "det Meschelle folgte henne oppå sitt lofft säyandes till henne, will i reesa bort, så skall i fåå dhesse 10 Rd:r; och ähn mehr sedan, ock skall giöras eder gott all Ehr lijftztijsdh."

Aé: Bijhlmann sade att pigan ljög. Sista orden i målet är följande:

"Pijgan Marj swahrade denna beskyldningskall wäll gåå tillbakars."

Sluteligen opplästes skifftebrefwet af d. 4 Aprilis 1688 effter Borgaren sl: Joen Pärsson, hwilcken lemnadt effter sig hustruen Ingrid

Bild 166

Ingrid Johannisdotter, och 3ne des barn, 1 sohn Pehr Jonss, och 2ne döttrar Barbro och Kirstin Jonsdottrar, warandes bem:te Enckia alleenaste till den äldste Barbro ben. stiffmoder, beståendes alltså sterbhuuset af 2ne Barnekullar, så att Enckian med Successoren i sterbhuset Borgaren Thore Swensson h..l:r? att swahra till Pigans Barbro Jonsdotters Mödrene arff 120 dr SMt: Jämbwehl till Fäderne arfwen, som tillkommen ähr betr. sohnen och 2:ne döttrarna hwar dera till 84 dr 11 öre ock 8 sk:r? så att heela dhesse 3 barnens Fäderne arf tillsammans är 253:2:-: så ock den äldste dottrens Barbro Jonsdotters Mödrene arff 120 dr SMt haf:r be:te Ingrid Johannesdotter med des tillkommande Man Thore Swensson oförkränckt och oafKårtadt att swahra till, effter det dhe och äro förbundne för förskrifne arfskaper all den ägendomb till säkert underpannt ställa; Förordnade ähro och Borgarne Lars Jonsson Cåster och Christopher Jacobss. att wara bem:te barnens Tills..?ningzMänn, att dheras arfrättigheeter måtte i framtijden widh dhe Myndige Ährens tillträdande komma dhem till godo, och stå på reedo händer till Magistratens wijdare disposition.

Rådstuga 22 september

LB

Rådstuga 3 oktober

LB

Samtliga rådmän närvarande.

Bild 167

Rådstuga 20 oktober

LB

Samtliga rådmän närvarande.

Bild 169

Rådstuga 28 november

En kvinna vid namn Kirstin Klåastallet blev tillsagt att till morgondagen packa sig från staden. Hon hade uppehållit sig en längre tid i staden och ansågs hålla ett okristligt och lättfärdigt leverne. Dessutom ryktades det att hon i "förljidin ofridz Tijdh stält sig hoos dhe Norske, hwar ifrån hon fördt ock bruukt äthskellige kramwaror emooth förbudet hijt i landet; des Mann haar rymbdt her ifrån för Ofriden till Norgie."

Rådstuga 29 november

LB

SE Tillägg - sid 10

8 Bild 192

Bild 170

Rådstuga 1 december

LB+

"Christen och Claes Jacobssöhner aff Miölckerödth innstämbt Borgaren Jacob Trullsson för hwarjehanda af dem, undfängen Last, som till een dehls står Obetahlt. : :_ /Aé: Man var inte överens om skuldens storlek. /

Ny sida

Swahranden föregif:r, att han icke fådt föreskrifne Last, utj Rätan Tijdh, och till medh intet mehra skohladt gifwa dem för dhe 6 Tölte 20 foot ähn 5 Rd:r.

Kiäranderne her emooth bekiändte att dagen effter dhe om afftonen tillförende fådt budh om lastens uthflättande till Kragenäas Kihlen skaffade de dhen gienaste dijt, säyandes der hoos, att det slutade kiöpet öf:r dhe 6 Tölter 20 foott waar som förr 5 ¼ Rd:r Tölten.

Rådm:n **Brant** och Anders Nillson weetta att säya att lasten waritt god ock förswahrlig, och synes kiäranderne hafwa rätt och fogh till des prætionser."

Parterna kom överens om att svaranden skulle betala käranderna 11 Rd:r 34 öre.

Bild 171 Rådstuga 3 december LB

Ett mål, där Lars Olsson Smedh anklagar strandridaren Hans Ruus för att ha använt hans smedja, när han själv inte var där.

Bild 173 Rådstuga 4 december LB

Bild 175 Rådstuga 15 december LB
Samtliga rådmän närvarande

Ny sida Rådstuga 21 november LB

Bild 176

Här finns ett försättsblad med texten

1688 åhrs Protocoll

Därefter följer en snyggare protokolltext än den jag skrivit av.

Inte heller här finns protokollen för mars med. De saknades ju bland de tidigare protokollen, men det första protokollet är från den 20 februari.

Här verkar det som man bara tagit med de protokoll, som avser rådhusrätten. De som avser magistraten är borttagna.

Protokollet slutar på bild 196. Därefter kommer år 1689

TILLÄGG

Bild 134 fortsättning från sidan 2 här.

..innehölt den, Första Gången han den till Bihlman præsenterade om han wille betahla swarade Bihlman, Jag fåår nu see huru dedh ähr, wij fåå well tahlas widh, 2 Gånger Christopher den præsenterade, swarade Bihlman Jag haar ännu ey öfwersedt mine Reckninger, Jag will see der effter om Jag finner dedh rätt och skiähligitt. Tridie Gången han præsenterade dän?? swarade Bihlman, Jag finner mig inte skyldig den Summan å Siwertz? wegnar att betahla, alltså went..? Christopher till Siwert kom igen och då hade giordt sin första rees/a/, hwilcket war om Pingessdagztijdh,

Ny sida

och då fik återlefwererade Christopher honom sin Assignment, och undfick betahlningen aff Siwert, Siwert ståår her innför Retten och säyer inte skall den eena eller andra betahla honom Tobacken. Såssom Parterne beropade sig på så många Omstendigheeter och wittnen dy hafwer Rätten dem förelagdt om een 14 dagar her effter skohla i denna saak fåå sluut, allenast dhe dessförinnan på ömsse sijder då bereda sig med dhe skiähl och wittnen som kan lända till saksens opplusning och uthslag.

Bild 169 Rådstugu den 29 november 1688.

Aé: Samma text finns att läsa även på bild 192.

I anledning af hans Excell:s höghwällborne Hr Baron, General Lieutenant ock Gouv: Schönlebens ordres af Bohuus d. 27 Sept: 1688 om alla ödhe Tombters bebyggande, så haar Rätten tillåtet att Rådhm:n Olof Nillssons sohn Christen Ollson skall hafwa Tombtestycket emillan Hendrick Bijhlmanns ock Inspect: Krooks Tombt som ock staden heemfallin är, Förbe:te Tombt skall af Rådhm. Brant och Blummendal utmätas, dock skall wara Portterumme emillan denne Christen Ollsons Tombt ock be:te Krooks.

DOMBOK

Rådstuguprotokoll Strömstad år 1689

Från ADonLine

Alaa:1

Aé: Jag har gått igenom dessa protokoll 2 gånger. Första gången letade jag bara efter något om kyrkoherden Lars Christophersson Frijs död. Han skall ha dött redan under 1688, men jag hittade inte något. Andra gången i augusti 2014 letade jag efter något om rådmän Lorentz Brandt, Christopher Jacobsson m.fl. Jag markerar med LB de tillfällen Lorentz Brandt är med i rätten.

Bild 196

In Nomine Jesu

Anno 1689 den 28 Januarj blef Rådhusu hållin i Strömstadh, närwarandes Hr Häradzhöfding och Borgmäst:n Anders Bergesson, Rådhm:n Lourendh Brant, Olof Nillsson, Pet: Blummendahl, Anders Nillsson och Jöns Bassj.

LB+

Såssom iblandh een deehl aff Borgerskapet och denne stadz innwåhnare ähro utaff Tullbetienterne och strandrijderne som synnerl:n een widh nampn Håkan Månss: åthskillige gånger någor olyckelige Ordh dem till neesa? och blygd ähr uthsagdt alltså haar bem:te strandrijdare Håkan Månsson, förljidin Onssdagh d:n 23 Jan: nästförljidin utj Borgarens Anders Olssons huuss på lijka sätt innkommitt och som man märckia kunde der till hans sinne oppreetadt, medellst een Attest som Rådhmännen medh någre aff Borgeskapet underskrifwitt för förra Inspectoren Swen Månsson den han begieradt om strandrijdarnes försummelige tiensts oppwacktande, som nästan allt stadigt så nu een lång tijdh som och alltijdh tillförende gådt her j staden på gatorne och ey giordt dheras nijdt utj dhe Destrictor som dem ähr annbefalladt uthan waritt her hemma widh deeres huus som dhe? sig i denna stadh bygd och oppsatt. Och alldenstund denna saak torde gifwa någor widh lyfftigheet dy haar Magist: den nu warande och tillförordnade Inspector wellbet:de Hr Hendrick Willkens medh dess skrifwellsse begieradt, att han?

Bild 197

wille wara tillstädes och hööra hwadh öfwer dess underhafwande blifwer bekiendt och Eedeligen afhördt hållst effter Håkan Månsson nu för tiden sielf ähr icke hemma tillstädes på dedh Hr. Inspectoren icke icke /Aé: Det tycks stå 2 ggr / skulle hafwa orsaka på wederbörande ställen aff hwariehanda ingnorance i denna saak hafwa att förebära, hwarföre sigh och Hr: Inspect: her widh innfunnitt och bleffo sålunda her om Ransakadt och bekiendt aff underben:de som följjer.

Först blef Copian aff den föromrörde Insp: Swen Monssons begieran, och den undfångne påskrift och Attest allt af den 15 nästförljidine Januarj oppläsin, hwar aff Hr Inspector Willkens begierade honom een Copia medhdeehlas, som han bewilliades.

1 Besökiaren wid Stoore SiööTullen Swen Twilling, som effter Aflagd Eedh bekiände, att han förgången Onsdag d. 23 Jan: waritt hoos strandrijd:n Håkan Månss:n och skrifwitt för honom till om afftonen Kl. 9, Emedlertijdh Kl. 3 effter middag gick bet:e Håkan Månss. inn till des Cammerat strandrijdaren Anders Nillsson, och een stundh dereffter kom han inn igien, och sade till Tullskrif:n widh Wassböhn Thore? Hansson som Imedlertijdh war hoos Håkan Monsson nyligen hemkommin, Nu haar iag fädt weest ny...?, dhen Gamle skiehlmén? och Kongens Tiuf Swen Månsson haar inngifwitt een skrift och den rymningzMan:n och MannMördaren Brant ock

Ny sida *Aé: Stökigt skrivet. Många tillägg i marginalen och skiljetecken förekommer sällan. Det är oklart ibland var tilläggen skall in i texten.*

dhen Landlöparen, den/din? swäger? Peter Blummendahl haar ock tillijka med andra skiählmar underskrifwitt den iag effter iag fåår ingen annan rätt på honom ähn måste gifwa ett par Orefijhlar detta swarade? och Håkan för Dirik Hanss. gick förbij, hwilcken han kalladt men säyandes haar du och skrifwitt under med de andre skiählmer swahrade han Ja, wijdare sade Håkan, det wore rätt att visitera dhe skiählmarnes huus, alle sammans som underskrifwitt, hwar på Twilling swahradt du kan det intet giöra, ty Inspectoren som haar följt sin hustru på wägen åth Sto..hem? ...? dagen? heemkomb är intet hemma, och utom des weetenskap törs? wehl ingen visitation anställas hwar på Håkan swahradt, det torde jag på mitt eget efwentyr giöra och förswahra och om ingen af de andre wille gåå medh töre..? iag gåå alleena och der på badh han Twillingen gått med sig jämpst Tullskrif:n Thore Hansson till Blummendalls, hwar till han sig lengre wägrade, men effter han fick intet ljuus att skrifwa widh mig? gick han medh , Änyo?? djt Blummendahl bor der frågade Håkan om Blummendahl waar inne, och som han waar uthgången gick Twillingen heem till Håkans ock satte sig att skrifwa. och sedan gick Håkan uth, i staden men intet weett hwart och weeste bem:te Twilling intet i detta måhl mehra bekiänna.

2 Borgaren Dirick Jonss:n aflade Eedh och bekiände att samma affton kom han gångandes förbij Håkan Månss:s huus och ärnade gåå öf:r broon till des fader, tå kallade Håkan Månss. ock Thore som kommo springandes i

dörren honom inn, och frågade honom om han hade underskrifwitt den skielmens? skriff, swahrade han ja, Hwar på Håkan sade weesti icke att Inspectoren Swen Månsson är een skiähl och Kongens Tiuf, och **Branten** som påskrifwitt är een Rymningz Mann och een Mann mördare, den der intet borde bekläda el:r handhäfwa någon rätt, och den Landhlöparen Blummendal måste iag gifwa ett par Orefijhlar, effter iag fåår ingen annan rätt på honom

Bild 198 *Aé: Texten är fortfarande rörig och svårtydd.*

honom, och som han tahlade om att visitera, dhe skiählmarens huus, som underskrifwitt, swahrade han och Twilling, det kan I wehl intet göra effter Eder Förmann är borte.

3 Borgarne Anders Ollsson, Nills Juhlss:n, Pär Hogdahl och Bryngell Ollsson bekiände att dhe woro samma affton Nl: Onssdagen utj Anders Ollssons huus, och som dhe der suto, kom strandrijdaren Håkan Månss:n inn och, sagde iag haar af strandhrijd:n Anders Nillssons hustru och Borgarens Dirick Jonssons hustru hörddt, och der fåddt wetta om een skriff som ähr giordh moot strandrijdarne, Weten I intet aff den, swarade dhe Ney, Åhå sade Håkan Månsson, I haa intett behoff att göra Eeder så främmand i haa well waritt medh och skrifwitt under, hwar moot dhe förpliktadhe sig icke weetta der aff eller någon utaff dem underskrifwitt. NB? det är lijka som iag boode blant parttie? Juthar,

*Aé: Här efter finns ett överstruket stycke, som har nummer 4 framför och som uppger att **Jörgen Tirekz? Frijs** kom inför rätten, men texten är ofullständig.*

Resten av målet tycks vara den text, som finns i slutet på året, på bild 227 *se sid 8 HLR*

Rådstuga 29 januari

LB

Aé: Protokollsark från detta möte finns inbundet i slutet av året.

Texten finns på bild 228 och är skriven på sidan 8 här.

Rådstuga 25 februari

LB

...:

Samma tiden Publicerath ett köpebreef för Borgjaren här i Staden **Christopher Jacobsson**, angåhndhe een ¼ skute part utj Roossan benäpnt, som han sig af Mathias Jonsson på Linö, och detz Moder tilhandlath, och afkiöpt haf:r.

Rådstuga 2 mars

LB

Magnus Bijhlman har instämt Niels Johansson för en obetald fordran. Blev uppskjutet.

Bild 199

Rådstuga 4 mars

LB

Alla rådmännen närvarande.

Magnus Bijhlman mot tullaren Tore Hansson om pengar. Uppsköts. Bijhlmans ärende mot Niels Johansson vanns av Bijhlman.

Rådstuga 9 mars

LB

Bild 200

Här förekommer ett par mål där Bijhlman är inblandad. Bl.a. står följande, varav en del bokstäver är osynliga vid inbindningen:

"Magnus Bijhlman Prøtenderath domb? utj saken til sin skullfordran, efftersom han liggier på sin reesa åth Hollandh och för twjskwendes?? och dödhe willia wahra? Claar, medh hwar andra, och sällig n...? haf:r sina pänningar nödig."

Fordran gällde hos en man, som hette Wallman.

Bild 201

Rådstuga 18 mars

LB troligen

Det står bara "i Närwahro Magistratens ..." Inget mer.

Av ett ärende framgår, att Jacob Trulsson hade en sjöbod i staden.

Man talar om en tunna kött, som sålts till Jacob och förvarats i hans bod.

Bild 202

Rådstuga 21 mars

LB

Man uppmanar alla "farkoster, att förskaffa sig Cammar Collegio Pass"

I ett mål förekommer "kiäraren Nielss Karholmen".

KAN HANS NAMN KOMMA FRÅN ATT HAN BOTT PÅ KARHOLMEN??

Här står bl.a.

"kiäraren Nielss Karholmen blef j Rätten kallat borgaren och skieppar Cornelis Gudesson, som honom hade sagt från sin hallfwa part utj hanss nu iboende gårdh, för skiedh orätth, och kunne icke flöttia uthur huusseth, förend honom blifr giort Satisfaction, blef da af Rätten sålunna af skieddath, att Carneles skolle betala honom sin halfwa

part, som dhe bäst kan förlijkass, och emidlertijdh förblif:r Nielss i huusen, begge parterne blefwo strax i Rätten förligte, och skall Cornelis gifwa honnom 6 Rdr Courant och 14 dagar effter Påske 89 at uthflötte."

Bild 203 Rådstuga 22 mars ?

Det står inte vilka som är närvarande av stadens styresmän.

Ett förhör mellan 2 kvinnor på begäran av rådman Anders Nielsson på sin hustu Maren Hanssdotters vägnar. Kvinnorna var Nielssons Anna Rassmusdotter och inspektör Wilckens Maren Jörgensson. Det gällde ett rykte i staden "at borgaren Lars Jonss. och Karj Hanssdotter hade seet Maren Anderss Nielss:s? Riida? på een Kalf fram på gathan, och sådant tahl gåhr her i Staden men sade Maren Jörgensd: ey sagt Anna Rassmusd: "

Vid förhöret sade Maren Jörgensson, att ryktet hade kommit från Anna Brynnelssdotter.

Rådstuga 25 mars LB

Bild 204

Man läste upp guvernörens order att **inga fartyg fick gå utrikes**.

Målet mellan Bijhlman och Wallman återtas och slutar med följande ord:

"Kunne Rätten ey annatt sluthe, End Magnus Bijhlman blif:r weedh gårdhen som honom ähr forsickrath; intil Ole Waalman honom Satisficerar:"

Bild 204 höger Rådstuga 25 mars LB

Det tycks ha förekommit 2 olika möten samma dag.

Detta protokoll handlar om de 2 kvinnorna, som förhördes den 22 mars. Man förhör Anna Brynnelssdotter.

Bild 205 : : : _ Man frågade Anna vem som berättat om "**kalfrijanden**". Hon sade, att Börta Hansdotter hade sagt "att folck tahlar i Staden, att Maren Anders Nielssenss ähr een Trollquinna."

Ärendet slutar så.

Rådstuga 4 april LB

Här står bl.a.

"Ternäst Publicerath Händrich Bijhlmands gåfvde breef, dat: Strömstad d. 3 aug. 1686."

Man har förhör med Börta Hansdotter om ryktet om **kalvritten**. Hon nämnde, att hon hört det från Inger Andersdotter, som blev inkallad till rätten och förhörd.

Bild 206

Inger säger bl.a. att det "war hennass Mann, som henner sålunna sagt, at folck sägiar här i Staden om Mareen Anders Nielss., at dhe haf:r seet henner Rijda på een Kalff, och hon förundrade? sig dherpå, dätta tahl skolle Maren Jonssdotter sagt til Inger Anderssdotter, j henness faders huuss, som henness Moder, och lille broder war hooss, och Maren Jonssdåtter sadde att? hade för tänckt himmelen skulle falla? Need, förend hon skolle troo sådant om dhen Erlig quinnan; : : : _

Rådstuga 6 april LB

Här kallas åter Inger Andersdotter in. Hon säger nu, att det var Maren Jonsdotter, som sagt att folk säger, att man sett Maren Anders Nielss. **rida på en kalv**. Maren Jonsdotter är inkallad och säger "att hon ey talath tocke ordh til hånne, Män Kiersti Anderssdåtter siälf sadde till henner, om dhen hustruen? som seenaste war på tinget j Wijck, at dhet? lærer komma 7 Warma steeker ifrån Strömstad om den huustruen skulle blifwa bränt".

Kerstin Andersdotter berättade att Maren Jonsdotter hade kommit upp i huset till dem "då dhe låå på sängen hon och hånass mann". Hon hade då bett henne att inte säga något om ryktet och frågade om hon berättat det vidare. Då hade Kerstin svarat, att hon berättat det för "Dohrte Hægderierss, och til ingen annan, och hon tier wäll stille". Maren Jonsdotter sade, att "det tahlet som war sagt til hänner, har Brynnell Olson, Cristen Olsson och Sebilla Olssdåtter muuteth ner, hoos Maren Jonssdåtter; huilcket Hans Ruuses huustru Catrina, och Börta Ole Anderss. j Bochtan hörde som wittne;"

Fler vittnen hördes, men målet avslutades inte.

Bild 207 A:o 1689 d. 8 Aprill blef Rådstugan hållan.... LB

Ett mål där strandridaren Hans Ruus erkänner sig skyldig pengar.

Bild 208 Ännu något om "**kalvritten**"

Thernäst i Rätte Lagde Maren Jonsdåtter een Cittation, öf:r Catrina Hans Ruuses och Därthe Anderss Guttorssonss bef. wara lagl. Citterath.

Maren Jonsdåtter blef tilfrågath, om hon ey hade sin Man, som henne sådant taahl hade sagt om dhen kalfRij dare, Marta Jonsdåtter bekiändhe at hon aldrijg hörde dätta taahlet förend Chatrina Hans Ruuses hånne dätta berättadh medh sådanne ordh, att dhe sigier här i staden, att dhe har seet een hustru Rijdha på een Kalf; .-.-

Rådstuga 11 april

LB

Mål där strandridaren Hans Ruus hade instämt inspektör Swän Månsson.

Bild 209

Här står bl.a.: "Presenterath sig j Rätten Agnijs på sin mans wägnar Heindrick Bijhlman och ingaf en Räckning på strandridaren Hans Ruus löpanne til 1 Rdr 17 öre, Hans Ruus befinnass wara lagl. Citterath, och blef honom tilfrågath, om han til Agnijs Berntzdotter nokott skyldig ähr bekiändhe wara Samma Sum 1 Rdr 17 öre skyldigh". Rätten dömde Ruus att betala Bijhlman inom 14 dagar.

Därefter förekommer åter målet om "kalvritten". Då är Kierstj Andersdotter och även Hans Ruus hustru Catrina inkallade och hörda.

"Kiersti bleff tilfrågath huru det hänger samman medh den sakan; och bekiändhe Kierstj, att Maren Joenssdotter, sade att Sebilla har sagt til hänner att Maren Anders Nielss. har reeden på een Kalff; och skolle Maren sagt til Kierstj, att Maren och Sebilla, sitter och gör lättar i Kiörckan, af dhett alt Maren Anders Nielss. lässer medh andacht och kand göra een andächtig suck. end Yttermeehre skolle Maren Jonsdotter sagt att Larss Jonss. ; Jörgen Hålländer och Brynnell Olsson, stodh och beså nogon Last, och da skolle dhe seet Maren Anders Nielss. Rijda på een Kalff, och bebynte /*Aé Skulle väl vara begynte egentligen* / att wina? och pijba, hwarigenom Larss Jonsson

Bild 210

fich ett slag på axelen, och Jörgen Hålländer Näsa begynte blöda, och ey weet meehre utj dhen sakan end det samma;"

Hans Ruus hustru Catrina berättar, att hon suttit en förmiddag med Maren Jonsdotter vid "Kachel...? at dhe sägiar i Staden att Een hustru har reeden på een Kalff"

Rådstuga 15 april

LB

Man läser upp en order från guvernören om att de av stadens invånare, som "hade lust låta sig på een Femb Månaders tijdh werfwa på Kongl: May:ts Öhrlogzflotta, på een Femb Månaders tijdh och till hösten att förlofwat dhe då sig hoos Magistraten skulle anmähla och innskrifwa låta."

Ett mål förekommer, vari inspektör Swen Månsson instämt uppsyningsmannen Tohre Hansson Wassböön för "een slutin Räckning aff under hender hafwande Uppbördh för ½ år Nl: dhe första sex Månader in A:o 1688".

Bild 211

Målet om "kalvritten" fortsätter

3. Utj den förra innförde Ransakning öfwer Rådmannen Anders Nillssons hustru Maren Hanssdotter, öfwer dhedh sqwaller och ryckte som om henner ähr uthkommin och nu stannadt inn på Kirstin Borgarens Anders Tohrssons hustru bleff samma Kirstin för Rätten innkalladh hwilcken innstendigt tillstodh och bekiende hwadh widh förra Rådstugudag hon uthsagdt, Nembl. att Maren Jonsdotter ähr den som för henner detta sagdt hwilcken Maren nu ey will detta widhkiennas. Rätten lät ännu innkalla denna Maren Jonssdotter, hwilcken nu som tillförende medh högsta bedyrande näkade denna Kierstins påförde sqwaller och tahl, uthan sade att allt detta sqwaller Kirstin sielf oppdickadt, och hon alldrigh hördt Maren Anders Nilss. Nampngifwas före rijdit på Kalff före änn denna Kirstin henner uthnämnde; Maren Jonssdotter berättar att Kirstin frågade

Ny sida

henne om hon war i Bönestunden i morgons, swarade hon Ja, Kirstin frågade om Maren Anders Nillssons war medh i Kyrckian, swarade hon och Ja, Grätt och Suckade nogh giorde hon, Ja sade Kirstin, dedh skall man mercka een Trolldiäfwull på honom lööser intett sin skuutas bandh?taug? för Gudz skulld. beggie hade ingen wittnen, utan dessa allt waritt dem emellan ett eensijdes tahl, och nu hwar andras berättellsse heelt och hullitt näkade.

Hustro Cathrina Hans Ruuses blef nu för Rätten innkalladt, att skohla nampngifwa den Persson som tahladt för henner om den qwinnan som rijditt på Kalffwen, hwilcken Cathrina icke weet någon nampngifwa, uthan förmeente wara ett ryckte och kunde sig ey påminna anten Maren Jonssdotter först tahlade der om för henner eller och hon Cathrina der om begynte, men ingen Person war dem emellan nämnder hwem sådant skulle giordt, hwilcket allt förestående Ransakning i protocollet uthwijsar.

Sententia

Såssom Rätten nu på så många Ransakningar icke kan finna eller

Bild 212

spörja någon Nampngifwitt Rådman Anders Nillssons hustru utj ett så slemt ryckte, utan att Maren Jonssdotter, och Kirstin Anders Tohrssons haft dedh sins emellan dedh och nu her för Rätten widh dheras Confrontation nogsampt ähr forspordt, medellst hwilckas tahl rycktet, nu mehra kring Landet worditt uthspridt, Allt fördenskulld finner Rätten skiähligt, effter nogaste Ransakning och deeras bekiennellsse som in actis finnes, att

swahranden Maren Jonssdotter, så well som och Kirstin Anders Tohrssons sig och androm till wahrning böra plickta hwardehra Sextijo marcker Sillfr m:t efter dedh 30 Cap: Rådst: Ballcken doch för denne gång swarandenrna till deeras Ähra beggie Oproejudicerligit och Oförkränckt, Och såssom hustru Maren Rådhamnen Anders Nillssons? alltid fördt ett Ehrbart Gudhfruchtigt, och allom kunnigt dygdigt Lefwerne, dy blifwer hon och från detta ryckte ey allenast frijkiendh, utan den Person som kan beträffas henner dess Man eller Barn Ny sida
och anhörige utan orsaak eller bewijss sådant förebråå, skohla effter lagh utan någor affböön eller skonssmåhl behörigen plichta.

Rådstuga 16 april

LB

Alla rådmännen var närvarande.

Man tar åter upp "kalvritten".

Rätten togh sig före den igår föredragne saak anngående dedh rycktet som ähr kommin öfwer Maren Anders Nillssons, och såsom Rätten nu så offta heröfwer Ransakadt, kunnandes intett wijdare der utjnnan komma utan, befinnandes ännu detta sqwaller standna hoos dhe 2ne qwinor Maren Jonssdotter, och Kirstin Anders Tohrssons. Hwarföre Rätten inkallade Anders Nillsson såsom kiärande och Måhlsägande i saken att alldenstund han nu nogsampt hörde huru Rätten medh allt Allfwahr haar bemödadt sig om denna saak, och han noghsampt befinner dedh wara Osanning och sqwaller som hans huus ähr påfördt, desse qwins? Personer och offentlig bekientd ey annatt wetta ähn dedh som ährligitt och well anstår? medh dess hustru, och sådant aff

Bild 213

dem wara ett förseende som dhe nu ångra, hwadh han åstundar her widh skulle göras, och om icke han något aff dess Rätt skulle willia låta falla, aff medhlijdande.

RådM:n Anders Nillsson swarade, att såsom hans hustru och dess huus ähr så skambligen skimpfadt, så att roop och ryckter? ey allenast her omkring i Landet utan och uthrikes wijda omkring så hoos sin slächt som andra goda wänner, förmodar han åthniuta een Laga Domb, dem och androm till wahrng, hwilcket han Rettens Omdöme hembställer.

Hwar medh Rätten afsades följande Domb.

ut ante scriptum (*Aé: Härmed menas tydligen hänvisning till vad som tidigare är skrivet*)

Härefter följer målet mellan inspektör Sven Månsson och strandridaren Tore Hansson.

Bild 214

Målet mellan Månsson o Hansson avslutas.

Sedan följer ett mål där kvartermästaren Friderick Cossak instämt borgaren och tobakshandlaren Johan Williamsson Serdam för en fordran.

Bild 215

Rådstuga 17 april

LB

"Jon Hansson i Åmåth kierande innstembdt Borgaren Per Andersson Houg Dahl swarande "

Det gällde en träläst

Mål mellan Serdam och strandridaren Anders Nillsson angående tobaksköp.

Bild 216

Rådstuga 18 april

?

Närvaron uttrycks med orden "Rätten beklädder", vilket väl bör betyda att det var tillräckligt många närvarande, för att de skulle vara enligt lag beslutsfäliga.

Mål mellan Sven Månsson och Ture Hansson, "som för walltar och Påstmestare Tiensten för 10 Ducater som dess son Controleuren i Mallmöe Johan Bihlman förljiddt Åhr d. 25 Novemb. 1687 /*Aé: Borde varit 1688/* skohladt innlagdt her hoos Tuhre Hansson": : : som skulle levereras till "dess Fullmachtz innlösande" : : : "

Rådstuga 20 april

?

Närvaron beskrivs med orden "Rätten försambladt, aff dhe i förra dagarna närwarande Rättens beklädare".

"Provincial Inspectoren wellbetrodde Gustaff Boman begierde sammankompsten till Bakungzpg:s taxerande öfwer Borgerskapet her i staden..."

Det fortsätter med en del redovisningar av ekonomiskt slag.

Bild 218

Rådstuga 4 maj

LB

Rådstuga 18 maj

LB

Man läste upp guvernörens brev om "Drottning Christinams dödellige afgang och des sorg.

Thernäst Publicerath Hanss Ruusess Kiöpebreef af Magnus Bijhlman Udhsstad, på dhen gårdhen wedh Kiörkian liggianne, som Länssmannen Tommass Kiep til Ole Waalman solt, och Mag:s Bijhlman forsekring? haffuer. "

Rådstuga 16 juli

LB

Thomass Kiep instämt Ole Waaleman för 13 Rdr Courant

Bild 219

Ole Waalman blir av rätten dömd att betala både de 13 riksdalerna och 1 riksdal för kostnader.

Därefter tar Waalman upp en fordran han har hos Bijhlman.

Rådstuga 27 juli

LB

Waalmans krav mot Bijhlman fortsätter. Det slutade med, att Waalman ansågs skyldig Bijhlman 10 riksdaler 28 öre. +

Bild 220

A:o 1689 d 1 8b:r blef ordinarie Rådstugu hållen..... LB

Man diskuterade något som berörde Norrsidan

Bild 221

Samma Dato Er aff Magistraten och samptl. borg. samtäckt att enär Hr Jacob Wärner som til d. 10 8ber? haf:r weedh skolan Uthtiänt och skolan från sig til samma sagde? tå at antaga Do? **Billing:** på sådan Condition til Löhn 10 dr och frij Kost utj Staden. Hwilchet Mag: och samptl: Borgerskapeth Consenterath och samptächt, och til Rätte tijdhen sig infina låta.

Anno 1689 d.7 Octobr. LB

.....

Samma dag inkom för Rätten handelssmannen well:te Magnus Bihlman och innlade een skriff af innehålldh att någre aff denna stadssens Innwåhnare sig uthlåtitt och underskrifwitt att wara dess Broders nu för tijden warande Controleur i Malmö Mons:r Johan Bihlmans LöfftesMen för dess i nåder Ombetrodde Inspectortienst i Strömstadh, som wore RådMannen Oluf Nillsson, Borgaren Magnus

Bild 222

Bihlman, Nills Johansson, Jon Engellbrecktss, Hendrick Månsson Billman, Per Andersson Hougdaahl och **Christopher Jacobsson Frijs**, hwilcke alle her inn för Rätten tillstod sig den samma undertecknadt, hwarföre dhe tillspordes aff Rätten, hwadh dhe i försäkring af dheras Eigendomb widh hwarjehanda oförmodelig hendellsse hade att Borga och Cavera medh, för een så importante Tienst her widh Gräntze TullCambrarna, hwar på dhe swarade att dhe hafwa intett hwarcken Odellss eller Pantegodz ey heller synnerlig Lösöra att wijderwåga, utan allenast deeras huus som dhe her i staden oppsatt, williandes hembställa Rådstugu Rättens betänckiande deeras slätta tillstånd, och huru wijda Magistraten dem, kan i detta fall godh erkienna.

Rätten öfwerlade desse Mens och Inwåhnares willkohr, och finner af föregående dheras Eigen bekiennellsse dem icke kunna för Sufficiiantz ehrkiennas, hellst deras huus här på een öppen strandh, och gräntzeort, wjdh hwarjehanda olyckelig tillstöötande händellsse kunna peent...? så att Kongl. May:tt och dess höghl. Cammar Collegium icke der aff

ny sida

kan hafwa säkerheet, beggie bröderne Magnus och Hindrich Bihlmans huus kunna wara aff något werde, men dhe andra /: undantagandes Nills Johanssons som leijer huussewara? och ähr som een dehl dhe andra aff slätta willkohr:/ hafwa oppsatt några små **ringa huus, som dhe kunna sig behiellpa medh, effter dhe snart hwart Ähr her i Gräntzen af Osäkre Tijdender** icke hwarcken her till kunnatt, och mycket mindre hädan effter sedan NähringzMedlen afftagitt förmå stoorå Wåhningar? oppsättia, Lembnandes denna ringa Rådstugu Rätten allt detta till höga Öfwerheetens noognare? öfwerwågande.

Datum ut Supra hwad man hoos desse ringe förmögne Innbyggjare utj een sådan Gräntze Ort kan wara förwissadt

Datum ut Supra.

Bild 222

A:o 1689 d 10 8b:r blef Rådstugan hållin LB

Samma dag Upläst hr Inspectorens Bomans bref angäandhe **Bakarietz** indrättande i Strömstadh, hwarom

Bild 223

Händrich Bijhlman hade skrifwen til Insp: Boman, Män såsom Bihlman och detz huustru siälf på Rådstugan mötte, och effter förfrågan om dhe effter dherass skriffwelse wille antaga bakeriet, hwartil dhe swaradh, incapabile och ey hade dhe medhler til dess...? fortbringandhe, Begiärte derföhrre at wille wara Liberath och frij, Rätten tog dheress ordh i betänckiandhe, och som Bijhlman slig skriffwelse giort utan sin huustruss weetenskaph; som mäst til huuset arbeetar, haf:r wij effter dherass bekiennelse dem frij kiänt.

Rådstuga 19 8b:r

LB

Ny sida

Rådstuga 18 9b:r

LB

Här förekommer ett mål mellan Sifwert Sifwertsson och Poul Rasmusson om en fordran.

Bild 224

Rådstuga 21 9b:r

LB

Mål mellan Sifwert Sifwertsson och inspektör Wilckens ang. en gjord visitation i hans hus, där de sökt "förbudet godz Nembl. Tobach". Sifwert ansåg, att "medh samme vication ähr skeet gewalt"
Ärendet skulle fortsätta vid nästa rådstuga.

Bild 225

Rådstuga 3 december

LB

Blef i Rätten opläsitt effter Inspectoren Willckens begieran ett breff, som H:r OfwerDirecteuren SillberCroon Daterat

Ny sida

Stockholm d. 20 Novemb: nästförljdne hwar utj tillkienna gifwes om dhe aff hans Kongl. May:ts förordnade **Convoy skiepp** nu strax wara utj Sundet, då skohla kunna åth Westersjöen och inn till Portugal sig aff dem till säkerheet betiena.

1. Anders Torgiersson i Hälle aff Hougdahls s:n innstembdt Magnus Bihlman för een båt som Bihlman honom såldt, och nu sedan såldt Bååten till een annan man her i staden, Anders Tohrsson Sannähs. ben:de Magnus Bihlman mötte och tillstodh sig flutitt kiöp medh honom om Bååten och att Anders Torgiersson i Hälle och honom emellan war afskiedadt, att Anders om Torssdag eller Freedag skulle komma och afhempta Bååten, hwilcket ey skiedde, och nu ähr 8 dagar öfwer den tijden, alltså kunde han ey tänckia dedh Anders wille hålla kiöp, fördenskull sållde den till een Bårgare her i staden Anders Näkar ey dertill men förmeente frostet?? hindradt Bååstens hembkompst från Sannähs.

Resol: Rätten befinner att sedan Anders Torgiersson ey effter afftahl inkommitt utan drögdtt öfwer tijden, Magnus Bihlman kiennas frij för dess tilltahl.

2. Christopher Jacobsson innstembdt dess Medhreedare utj sk

Aé: Så slutar det

FRÅGA ÄR, OM MAN VID FOTOGRAFERINGEN HOPPAT ÖVER BAKSIDAN.

På min begäran efteråt har man på Landsarkivet undersökt detta, men tyvärr saknas något i originalet.

och på bladets andra sidapå nätet börjar följande rådstuguprotokoll.

Bild 226 vänster

Rådstuga 21 Xb:r

LB

Presenterath sig i Rätten Sif:r Siuf:n som effter Uphsättia saak d. 21 9b:r ind Citterath sina wittne, om det från honom tagne Krudh och Säcker, Blef tå Anders Halfworsson Sif:z wittne tilfrågath om han om samme fater Krudh war bewiist, swaradh, att han medh good sammwete ähr wäll bewiist att samme fater Krudh haf:r ståen j Sifwertz Kiällare, öf:r ähr och dag, hälst förti:n? han arbeeteth hos Sif:tz bådhe i Kiällaren och j gårdhen, och såh Krudet hwar dag, det stodh länge i boen, men för fahra skull, blef j Kiällaren nedersatt, Efftersom Sif:t iche war siälf hämme, J lijka måto blef Douwe Allertz tilfrågath, som wittna om han om samma fater Krudh war bewijst, tå bekiändhe han lijka som Anders Halfworss. at samma Krudh haf:r ståen j Sif:tz Kiällare öf:r ähr och dag, att sålunda j sandhed ähr? will dhe afleggia, dheras liflige Edh hwarföhre Rätten honom sitt godz tilkiänder.

Denne domb ähr af Sif:n tagin beske..?

Aé: Så här slutar detta mål.

FRÅGAN ÄR OM MAN HAR MISSLYCKATS VID INBINDNINGEN ATT FÅ BLADEN I RÄTT ORDNING ELLER OM DET SAKNAS BLAD.

Ny sida= bild 226 höger

Jan **Billing** Effter borgerskapetz begiär blef indkallath på Rådhestugan, och wille accordera medh honom om skollamästarär tjänsten, så wäll Kiörckiotjänsten, och Klocher tjänsten då blefwe dhe sålunda accorderade, att dhe skall gifwe honom 10 dr smt j Löhn, åhrlig, och frij Kost och sänge Kläder; Och för Kiörckio och Klocker tjänsten niuter han sitt offer och el:r dhe accidentier som weedh skolan faller.

Skolamästaren är gifwen En lista på dhe Kåsthållande, och är af Mag:n som och af burskapet, sambtäckt, att hwäm som finnas mootwillig, medh Kosthåld, skall gifwa 8 öre Smt om dagen, och som een witterlig giäld uthsöckias;

Samma dagen ähr Borgerskapeth tilhållen at hålla sig Kiörckio ordinantien Effter rättlig, medh frijdh och Enigheeth; afskyandess, dobell och drich, medh sådanne slemme Wederstygeligheeter, såframt nogra dheremoot betreffass, wederböhrlic at afstraffas;

Bild 227 vänster

Blank sida

DETTA VAR 1689 ÅRS SISTA PROTOKOLL.

Aé: Följande blad hör till ett mål, som var uppe den 28 januari och vars protokoll ä vid bild 198 var ofullständigt. Se sid 2 här ovan.

NB /Aé: Bokstäverna NB sitter ihop / Sedan sade Håkan Månsson, Ja, Jag kan tänckia dedh ähr hoopspunnitt aff Swen Monsson den gamla Kongens tiuf, och den Mannemördaren **Brandten**, och Blumendahlen den Bernhögttaren? /Aé: Har printat ut ordet /, och haar Brandten bedragit dhe andra medh sig att skrifwa under samma skriff. Jag weet aff Kongens Lag och Stadgar sade Håkan Månss. att een Mannmordare ey må handhafwa Kongens Lagh, swarade dhe andra, Jaa dedh kommer Oss intet wedh, hwadh som Kongen och dhe Gode herrar giöra låta wij oss nöya medh /Aé: Här följer en text, som står i marginalen och som delvis är skymd vid inbindningen. / Jag och dhe andra sade Håkan Månsson strandrijdarne; / haar intett waritt någon ..und? moot dem her boo. wij haa intett förtiänt sådant aff dem, dedh är snart såsom wij bodde bland een partie Juutar, Mehra hade dee intett att berätta.

4. Sedan i dedh dhe andra Borgarne woro bortgångne, inkom Borgaren Jörgen Kieecks, han hörde allenast aff Håkan Månsson desse Ordh dhe som haa underskrifwitt på honom dhe skulle han betahla i Längden igen och swahradt. sålunda blef för denna gången tahladt som her ofwan innfattadt ähr, aflade hwar deera Liflige Eedh.

Anno 1689 d:n 29 Wardt Rådstugu Rätt hållin öfwerwarandes samtpl: Rätten betiente som igår tillstades woro, *Aé: Detta är fortsättningen på det mål, som var uppe den 28 januari och som här står på sidan 2.*

Då Man och Borgerskapet sammankalladt hade dem att låta wetta hwadh effter afflagd Eed wederböranden bekiendt öfwer strandrijdarens Håkan Månssons slemma och Otillbörliga tahl, så öfwer Rådsmännen som andre der underskrifwitt den Attest, Inspektoren Swen Monsson begiäradt till att förnimma deras tanckar och mehnig her öfwer. För hwilcke och blef oppläsitt förra dagens Protocoll och Ransakning öfwer strandrijdarens Håkon Månssons skendz ordh, och dhe då såsom medh een mund beklagade sådant förtreet som dhe måst lijda, förklarandes sig samtpl: att wara een Man till deeras ähros och wällgångz Conserva/ti/on?.

Aé: En del av texten syns inte vid inbindningen.

Skiepparen Jon Engellbrechtsson innstembdt sin styrman Jon Andersson och dess son Oluf Jonsson, som förljdit Åhr låtitt sig förhyra medh dess skuuta, oppå hwilcken reesa dhe waritt i siuu weckors dag och gjorde wendereesa, nu willia gåå från Farkåsten och ey fullborda reesan i Währ. Styrmannen och dess son Mötte, som bekiände att sedan dhe utj Gullhollmen legadt 3 weckor, war..? skiepparne **Jon Engellbrechtsson** och Lars Jönsson medh styremann och folcket öfwereens, att sedan winden? war Contrarie? deeras stoorsegell gam..? och bristfellighe, Farkåsten Otätt, höstedagen medh långa nätter tillstundadt

Ny sida

och deeras victualie förtärt på 3 dagars kåst när, blef och aff Lars Jönsson sagdt desse Ordh, Ja Kahrar dedh wij nu giöra och sluuta skall blifwa frambdehles opåtaht, sedan utj Haffsteensundh på hembwägen, haar skieppare å sin sijda och styremannen å andra sig förplichtadt aldrig faara med hwarandra. Skieppare Jon Engellbrektss. ståendes nu her inn för Rätten och bekienner sig hwarcken willia hafwa den gamla fadren eller och sonen om bordh att faara medh, utan begierer att dhe må påläggias skaffa dem så goda karlar i stället för sig igen till reesans fullbordan. Rätten frågade om dhe fådt Något på hyran för denna reesa; samtpl: swarade Ney.

Resolutio

Utaf föregående skiähl och Parternes Eign bekiennellse, som klarligen wijsar både deeras laga hinder och förfall till reesans fortsättiande, som och att ingen dehra will nu faara medh hwar annan om bordh, pröfwar Rätten skiähligt? att dhe bööra till wijdare Oreedas förekommande waara åthskilladhe?, och styrem:n medh dess son, deeras 7 weckors oppwacktnig och arbete widh farkåsten hafwa

Bild 229

giordt för intet, och utan betahlningz fordran, i dedh öfrige skaffar Jon Engellbrechtsson sig sielf folck som han kan wara nögd medh som bäst han kan och gitter.

Aina André

Från: <arenden.gla@riksarkivet.se>
Datum: den 27 februari 2015 12:15
Till: <aina.andre@tele2.se>
Ämne: Förfrågan om släktforskning betr Strömstads rådhusrätt

Er förfrågan 2015 01 14 Dnr GLA 422-2015/399

Vi har tittat i domboken för Strömstads Rådhusrätt (vol. A1aa:1) och in te kunnat hitta annat än att Arkiv Digital's avfotografering är korrekt. Det stämmer att protokollet från rådstutgans möte 3/12 1689 är rumphugget.

Enligt uppdrag

Karin Edvall
Riksarkivet, Landsarkivet i Göteborg
tel 010 4767860, fax 010 4767861
epost arenden.gla@riksarkivet.se
hemsida www.riksarkivet.se

DOMBOK

Rådstuguprotokoll Strömstad år 1690

Från ADonLine

Alaa: 1

Upplysning: Protokollföraren har inte varit konsekvent i stavningen. Det märks särskilt väl på de ord som i dagens svenska innehåller bokstäverna åäö.

Utan språkvetares kunskap har jag inte kunnat ta ställning till om de "saknade prickarna över a och o" beror på glömska eller om de är korrekta ur skrivarens synpunkt, särskilt som han inte varit konsekvent.

Ordet med betydelsen "då" är till exempel stavat både tå, thå, tha och dhå. Stavningen "tha" kan tyda på, att man vid denna tid sade "da" för "då". Det rimmar med befolkningens norsk-danska bakgrund, fast jag tycker att det uttalet inte borde ha levt kvar så länge. Det var ju år 1690 mer än 30 år sedan Bohuslän blev svenskt.

I stort har jag försökt att följa vad som står men kanhända att jag någon gång har skrivit då eller thå i stället för da eller tha.

Protokollföraren har ofta i början av ett ord använt sig av samma bokstavsutseende för både "f" och "s".

Min genomgång koncentrerar sig huvudsakligen på det, som finns om Lorentz Brant.

Jag markerar med LB, när han varit närvarande som rådman i rätten. När han i egenskap av rådman deltagit i något särskilt lägger jag till +.

När han personligen är kående eller svarande i ett mål fetmarkerar jag hans namn.

Bild 229

In Nomine Domini

Anno 1690 d. 24 Januarij blef ordinarie Rådstugan hållin... LB+

Blef Borgerskapeth, som effter eendeels begiäran tilfrågath om det misbruuck, som aff Lantmannen föröfwat, Emoot Kongl: förordning, såwäll derpå Kongl. Rådhet feltmarskall/k/en och Gen. Gouverneuren vohn Ahsiebergz ordre och Resolution på Landtkiöp, som Prajudicerar Konungen och Staden, alltså haf:r Staden Uthgiort til Stadz Udhrijdare Nielss Johansson och Jon Swänsson som Borgerskapeth samptl. Consenterade derass betahlning för omaaken, och Rådman **Brant** til Nielss Johanss. lefwererath Een half Rixdr Courent.

1)

Blef **Erick Laxes** Kiöpebreef Publicerath, som dhen halfwa skuutan Maria, af **Söfren på Långöo** afkiöpt?.

Bild 230

Rådstuga 6 februari

Aé: En del bokstäver vid inbindningen är inte synliga. Jag fyller i enstaka bokstäver, som jag tror står dolda.

Anno 1690 d:n 6 Feb:r höltes ordinarie Rådstuga Uthj Närwaro Rådhmän Ole Nilss., Anders Nilss., Jönss Bassij och Borgare Larss Jenss. Marstrandh och Torre Svänss. höltess ordinarie Rådstugo Uthj Närwaro Rådhmän Ole Nilss., Anders Nilss., Jönss Bassij och Borgare Larss. Jonss. Marstrandh och Torre Svenss: Tha för wår sittandhe Rätt, framsteegh Hr Rådhamannen **Lorentz Brant**, begiärte att få Indfört wiitnon Rättmätteligh, om huijss som j hanss huuss skulle wara föröfwadt Nest leden d: 1 Feb:r om Kiyner meesso affton, Emellan Kl. 8te 9 och till 10.

Först framsteegh Hr Inspectoren Henrich Wilckens som effter Lagl. Citation waar kal/lad/ Bekiendte sigh den afton warit j Rådhamannens huuss, och wahret och wäll sutin och medh homom indkom Johan BijlMan, Men Magnus gich näst för inn till Hr Rådhamannen som dhe hadhe suttie een Lijten stundh yppades ett Krackiell emellan Johan Bijlman och Hanss Ruus som blef bijlagt, och stilt, hälst för thj Rådhamannen Brant sagde, och begierte at dhe godha wännor som till homom indh indhkomne woro, wille Lätte honnom Friidh j hanss huus och troer icke, att någon på försåttligh wis? ähre inkombne att giöre öroo, j hans huuss på een heelligh afften, Tha begynte Johan Bilman, att talle nogot till Hr

Ny sida *Bladets ytterkant har "krullat upp sig" lite, varför inte hela texten syns där.*

På 3 ställen i marginalen på denna sida finns tillägg gjorda. Det är något oklart var de "hör hemma".

Rådhamannen Brant och tuangh homom till att sitta stilla op j bänken och satte sig bredhe wiidh uthan förre, och broderen Mangnus BillMan, satte sig på een stoll der näst, så att Rådhamannen kune ey koma uth, dhå begierthe Rådhamannen at få slippa uth, men af dhem icke tillåttest, Tå begynte Mangnus att suergia och banna, tog liuset licka som wille tanna på sin pipa toback, toch lysse stacken och nogere gånger slog slagh emot bordet och strax kväffedhe liuset uth, så dhe sutho j mörkret, Thå pigan medh ett annat lius inkomb sagde Rådhamannen fähr iagh intet hafwa friidh j mit eggitt huuss da dragass til Mino..? j gott folck och wijste Magnus och Johan dörren Dhå kom Hr Rådmanss huustru, och sagde thå..? dhem j seer min Man will intet skiötte? eder lått oss hafwa friidh (..? woro mina klädher skurna som ederss, jagh skole piska digh).*Aé: Orden inom parentes här står som ett tillägg i marginalen. Det är något oklart var de skall skjutas in, men kanske här.*

så togh Magnuss Brantens hustru wedh armen och badh? hendher siälf palle sigh. tha begierthe Rådmanen
Månge gånger för Gudtz skull få niuta frijdh och huusstruen lygte Up döran, och sagdhe till Magnus See dher
ähr dörren, gack ederss wäg? först på dören och willath skuwadth hanne uth Män hon tog för sigh Med hänerna.
Tå begierte Magnus att få öll och Brenwin? hwar till Hr Brant och deess hustru

Bild 231

Aé: Många ord försvinner i inbindningen.

suaredhe Ney dhät Er Heyligh afton och ...? Kiörkio ordinantien j mot strefvigh dhär efter? sagdhe Magnus att
wildhe slå söndher alt hwad...? han seer för ögon, om han icke fährt öll och Brenwijn, och der medh togh een
sto...? och stötte nogra gånger j mott golfvet, d...? då sagdhe Rådmanen dragess till miness? i d...? mändh
och då brööt sigh af bänchen som han s...? och Johan BilMan, måste slippa honnom fram. Thå Rådmanen kom
på golfwet, wohro dhe? begge two om honom och blef den Eena hand...? klappen af hanss Råch afRefuen, Män
huem? af dhem dhet giordhe han intet /Aé: Här fattas kanske ordet "vet" / och Rådmanen shiött till wittnes
dhätta Thestirer? Hr Inspectoren Henrych Wilckenss och presentirat sigh will sigh wäll afleggia sin liifliga? Edh
der på när behöfwass.

Tullernern? Ture Hansson som witnadh samma tijdh satt på bäncken, bredewiidh Hr Inspectoren Wilckens j
Rådman Brantens hus? och bewittnath det samma, som Wilckens af Enss? omsteendigh heeth, huar uppå
aflagdhe siin? Lijflig Edh.

Ny sida

Noch fram kom deess dreng Per Larss. bekiente at Hr Brant blef af Begge Billmännen hindret uthj bencken
och Ey at slippa fram hor på Rådman Brant begierte wittne at han icke Nödh friidh j siit eget huuss, dhär efter
Magnus Billmandh udslächte liusett och slog staken j bordet, och Mangnus Bilman togh j kiäller lämanen och
wilde siälf tappa hwilcket RådMan Brant Med sin foott på lämman för Wägradhe. Hor på han och aflagdhe sin
liyfl. Edh.

Noch fram kom deess piga Gunilla Christenssdatter, Och Med deess Jndkombst for Namb hun nogen OEnigheet
War j huusset Upslogte deess Maatt Moder dörren om dhj ey Wille ladhe hä...? frijd uthj huusset, dhär på togh
Mangnus BilMan Hr Brandtz hustru uthji armen och sadhe Du shalt först uth, hwilchet blef hendrat j dhät samma
shrög hustrun, ellerss hörte Jagh åthskielligh Resor at bådhe RådMan Brant och dedss hustru beklagat sigh for
friidh j huusset som skiedhe den thiidh dhij hafde Branten op j bencken som och på goluet När han klappen blef
afrefn? och at Magnus Bilman hafde han på killeLemanen och sielf Wille tappa, och då sligt blef hannom for
Wägrat, blef Branten såwell som deess hustru shuwatt baadhe frem och tilbagge några gånger. Tå får wij da icke
hafua fred i Wor Egen huuss så får Wij gå på dörren, gich så Branten och drängen pådören

Bild 232

då fört Johan Biilman efter Branten och drengen uthj dörren hwilcke iag med barnet uthj dören af hindret dher
på aflagdhe sin Lijflig Edh.

Noch fram kom dess piga Marij Anderssdatter bekiände sålundha at Warre pohollt uthj dhäss hossbonss huuss d.
1 Febr: Då Min hossbondhe sat j bencken framman för satte sigh Jan och Magnus, då Branten begierte komma
fram, dhj sagdhe Ney, Du skalt sittia der. Då Branten upstigadhe Reef Manguss han Klo. pen? af Brantens Råch
och Kaste under stollen Der han sat, som Bra/n/ten siälf optog, och fram Wijste huad som shiedh War, drogz till
Miinne?, der Med Kråsadhe Lijysset ut och slog stakan j bordet. Då som iag Inkom med et andet Lijss optändt då
stådh Magnus Bilman med dhät söndre Lyset hwilcket min Maat moder Wildhe tage han ifron Menss Wildhe
icke slipe utan shiöfde hustruon? imot bencken, då Krussett Warr ophengdt begiärte Mangnus öll hortill suartes
Ney såsom dhät ähr En Hällig afton och Eener? oss på andre Wegar der på optog Magnus En stol såsom at Willa
flötta? til een af oss medh horpå min Matmoder oplugte Dören om j Ey will hålla friidh så står dörren för...?
eder, togh sä...? och wildhe kaste Moer på dörren Menss hun fich holle sig igien, som dören blef...? igin tillugt
begiertess öll som Näckades Då sagde han sig sielf wildhe tapa, huiss icke shuldhe han slå söndher aldt huiss i
huuset ...? giortte her til een anfang och tog En stoll uthj handen? /Aé: Ord skrivet uppe i ett annat ord/ hwilcke
iagh igien hölt, dhå begierte Min hossbon at Mätte få friidh i husset huar på?

Ny sida

dhe bådho grep Branten om skuenderss så til sammelss inpå hustru på bäncken så at hun der Ned skregte?, här på
Branten begierte friidh Jag troer icke at j Erre Jndkomne til Mördhe Folck i afften, Wij Erner? oss på andre
Weggar i morgon, Då JndKom Magnij Piiga och badh deess dreng wildhe see till at han Kundhe få sin
hossbondhe hiem hor til drengen sagdh Ney han går ey så snart, da Jnkom Hendrich Bilman och deess huustru
Med for Manningh at dhij Wildhe håldhe sigh uthj stiiilheet, eller och gå huer hiem till siit, eller och gå Ner med
sigh hor på Mangnus BillMan spente til siin Broder Hindrich och der på passeret sin wägh. herpå aflagdhe sin
Liyfl. Eedh.

Noch presentirat sig for Reeten efter begiering Hr pastoren Jacob Werner, at Kiönnelmesse Dag hafde Hr
RådMan Brant och deess huustru Ernat sig til Herranss NattWardt Nest fredag tilförene hafde sigh dher om
anmeldt.

Rådhan Brant Jnsiteret straridaren Hanss Ruuss til wiitar? udhj huiss som War pasiret utjh Rådhan Brantes huuss Nestleden den 1 Feb:r om aftonen emellan klockan, 8te och 9:e då som Wij dha sötte Jnkom Månsiör Johan Bilman och deess Broder Mangnij Bilman och då talteess af Johan Bilman

Bild 233

Aé: Invid inbindningen på denna sida har nästan varje rad något, som inte är synligt. Stavningen är också på vissa ställen slarvig. Ibland har jag fyllt i vad jag tror är osynligt eller vad som avsetts.

till Hr Rådhan Brant huro dhät kommer
at han icke Mantenerer dhäss gamble Fadher
som Nu ligger på dhäss siuge sengh, huadh iag
giör och haf:r, giort shall iag for suare sagdhe
Rådhan Berant, Ja så pohligh? suarthe Magnus
och sedan begyntess orrera Mer och Meer
tiil? onshe? af både parterne. Med opstigandhe
imodh huar andre Med et stöttandhe och da
for orsackadess at Brantens enne hand
Klappe blef af Refuen, och seatte sigh färtöst..?
Neder, da framsteegh Brantenss hustru och
sagdhe til Mangnus Med Neefuen for Neessen?
på hånnom Jag gieer eder Fannen Erss
Sacramente pack. Och Wor miine Kleder så
skorme som dinne skulle iagh löft dig på
dörren din skurck, da steeg Branten och
Mangnuss up begynte Med Nogen shuendhe
imodh huer andre, da Robte Branten
Jn sin dre/n/g huilken Johan Bilman förtte
på dörren, och Jagh stoedh imellan så dhj
kom ey stort till hoppe doch shilthe huustrun
Mangnuss for En skielm och han hender för
En Horre En til du dhät bewissar och beg/ier-/
te dricke, som Ey kundhe fååess . hor på M/ag-/
nus sagdhe då skal iag slo sondher ..?
huiss huusset öhr? som Ey skiedhe, uthan ..?
för na? j forstonne sönder slog En Mesing-
stacke och Kroseet liysset och dher på
presentirede at Wildhe afleege Eedh.
Uthj Meeler thiidh öfuenståendhe pacirat
inkom Agniis Berrensdätter til dhen Endhe at
Wiildhe få dhem dher ifron Dhå hörtte hun
Ey wiidre End Brantens huustrun udh
Endh? lodh? sig med Nogra utiidige ord och sagdhe
dhät hafuer wij til tacke för wij haf:r
Ny sida

hiolpet dhätta packet

/ Aé: Ovanför de 2 sista orden står det tillskrivet 3 ord, som inte riktigt passar in, nämligen tijent? och dhet / och sagdhe War miine kleeder så skåren som dinne, da skudhe du farre En fannens Ferdh, och du shalt fåe En ulöcke for iag sleeper dig diin huu ..? och som dhij En då begierthe merre öll och inted kundhe kundhe /Aé: Står 2 ggr / så fick iag dhem Ner Meed migh, och dha War alt Branten udgangen huilken iagh ock Edligen Wiil testerre.

Noch fram Kom Mangnus Bilmans Vitne.Nembligh siinss Faders piige Marren Jonssdötter som War udseent med Mangnus pigge? till at see huro dhät war dha for Nam iagh ingen tingh af Branten eller Mangnus Mens huustrun gich på golfuet och lofdhe Mangnus En fannenss Ferd och dhu skolt få En ulöcke för iagh slepper digh ey skal speelle Med? så leenge du haf:r En skiellingh j ponggen, och dhär på presentierede siig at wildhe afleeghe Edh.

Noch fram kom Marette Jonsdätter Mangnuses pigge och bekiendhe, at så hörrendess af Brantens hustru at sigge tiill Man/g/nus at han skuldhe fare En fannenss ferd och Een ulöcke och iag skall spele med digh så lenge du haf:r En Nöll j Weeggen och En skielling j ponggen, och När? iagh dricker öll shalt du dricke watten och då dhij wårre udgangen sat hustruen på En stoll på kieller Lemmen och siongde för Barnet, och sagdhe får Du icke skam for dhätta så kan du kundhe komme igien En anden gong och dhär på presentiredhe sin Liufl. Edh.

Bild 234

Rådstuga 12 februari

LB

:-:-:-

Borgaren Jon Engbretson och **Christopher Jacobsson** Präsenterath j rätten een Revers af Mickaell Christensson af Tönssberg på 310 Rd: danska Cronan, som til d. 8 Jan: 1690 sko..? wara betahlt hwar på Rådstugu rättens Resolution ähr gifen, at dhe göra sig dheras egit så nyttig som dhe bäst gitta

Borgaren Ole Waalman indgaf j rätten een Suplick, hwarutj han begiärer Magistratens Assisistence att honom hanss gårdh på bergiet, som Magnus Bijhlman hafr soldt til strandrijdaren Hanss Ruuss, hwilcken han ey kan hembla Hans Ruus Måste honom indrömmass, hwilchet Rätten Resolverath böhr skie, Alldenstundh at ..? har dömbt honom hans gårdh ifrån, Män?

Ny sida

honom siälff tilhöörig, så mycket att witterligt ähr, hälst förty ingen breef på rådhtugan ähr frambuden antingen Ole Waalman, hafwa soldt, el:r Pantsatt sin gårdh, hwarföhr Ole Waalman har frijt tilträde til sin gårdh, som och bör indrömmass innan 14 dagar, och Hanss Ruus dhen att röddig giöra

Rådstuga 19 februari

LB

Aé: Här finns fortsättningen på problemet med den gård, som Ole Waalman köpt av Bijhlman. Där står bl.a. Inspectoren Bekiänner, att han hördhe Magnus Bijhlman loffwa Hanss Ruuss, att dheras Hanss Ruus, skola blifwa drefwen uthur gårdhen, som Magnus til honom har soldt, då skall Hanss Ruus hafwa frij tilträde til Magnj gårdh igän som Magnus medh Eedh til Ruusen samma tijdh bekräftadhe;

Bild 235

Rådstuga 24 februari

LB

A:o 1690 d. 24 Feb:r holtess ordinarj Rå/d/stuga af Hr Rådman Lorentz Brant, Olluf Nilss.Kang..?, Anders Nilss. Hougre och Jonss Bassij. Då ifrån Rätten **upsteegh RådMan Brant**, och anholdandiss om siit förhollandhe her uthj staden, al/lt/? så tegtess Magistraten tillicka Med borgerskappet at gifue her på siit sandferdelig sanningh her om Hor på blef opLessen Brantenss shreftl. begieringh for samtl? Borgerskappet, då alle tillicke Med Maggistratten suardhe alle Liut? at ingget? wiste om hanss forhollandhe uthj Embetet? som omgienget? andet at sigge endh dhät som Erligt warre kan pasciret?

Man hade uppe ett ärende för att utreda vilka som hade "Neerbröth huusan på Österödh, nembl. 3 huus och lofwen ..."

Några borgare, bl.a. en snickare var inkallad.

Ny sida

Rådstuga 26 februari

LB

Rådstuga 5 mars

LB

Bild 236

Rådstuga 12 mars

LB

Framkom Hr Tuhlnaren Ture Hansson, och begiärte Stadzen Attest, angäendhe Tappri ans backungs Manglare och Salo Acciss, hwilcken Attest han göras nödig weedh sina Räckningar; bleff tå samptl. borgerskapeth tilfrågath, om någon, det betahlt haf: hwar til dhe swarath Ney, alt dhe intet haar betaldt sligt, hälst förty, Staden ähr af ringe förmögen, och ey bruukar merhra end til dherass huussbehoff och Hr tuhlnaren ey kunna förwägras Rådhtuga Attestatum.

Aé: Douwe Allertz har antagit sitt borgerskap. Där står, att han "Såwäll tog tomt att bygga på, från Hendrich Bijhlmans och 20 allnar langs gatan, äth Krockens Kiällare, och uthloffwadh til Strömstadh Kyrckio 2 dr smt 8 öre och til skolan 3 mark smt.

Rådstuga 24 mars

Bild 237

Då blant annat som förrättades, framLade Rådmannen **Lorentz Brant** några Documenter angäandhe, honom och Magnus Bihlman Emillan, som då blef uplessin och ifrån Jönkiöpingz hofrät ankommen, på huilcka förnemde Brant skole sig för Clara, huar i blant finnes en Attest af Store siöötulbetienterne Uthgifuen upå Magnj Bihlmans begier af Dato Strömstad d: 12 Feb:r 690 huar upå Branten hade betienterne Lagl: Citerat, om dhe samma Attest wille Tillstå heller ey.

Framlade Rådmannem Brant Kongl: Håfrättens ordre, som och blef uplässin, at han emot Magnj Bihlmans Suplique skole sig förklara.

Och som war inCiterat, Swen Twilling besökare, Jörn Hanson besökare, strandridarne Hans Ruus och Håka Månsson, och dhe 2:ne båtmän upå Jachten

Tilleman Hindrick som och Mårten Hanson woro intet hemma.

Dhe som hemma woro, wille intet Comparera Citationen, uthan allenast besökaren Swen Twilling som behölt Citationen hoss sig och hade förfärdigiat en skrift till förklaring, upå sin gifne Attest, huilken han kastade i Rätten, och grep honom straxt igien, så at hans skrift blef intet uplässin, utan han der med gick sinn wäg. Straxt på stunden.

Uppå samma hendelse at intet slut blef Emillan Rådman Brandt och betienterne

Ny sida

pretenderade Rådmannen, at dhe effter Lagen måtte plichta för utheblifuandet, och des uthan som dhen Hög Kongl. Hofrätten Terminerat Rådmannen, till dhen 22 Martj, med des behörige förklaringh inkomma uthan något drögezmåhl då upå sådan hindersmåhl måge dhe sielfua, swara all följande effter all som af Kongl. Hofrätten kan uthgifuas.

Rådstuga 31 mars 1690

LB

Aé: Man talar om att man har beställt en "kläcka" till kyrkan. Fredrich Kasack skulle beställa och villkoret var att det fanns pengar, när klockan levererades. Man var överens om att klockan kunde få kosta 200 dr smt och "Kyrckiwargaren Jacob Trulsson, i Fahl?" skulle se till att det fanns pengar.

Bild 238

Rådstuga 29 april

LB

Borgaren Niels Jansson var inkallad för att stå till svars. Det gällde konfiskerat brännvin.

Även ett tullärende om en båt lastad med ved förekommer.

Därefter ett mål, som visar, att Händrich Bijhlman vägrat tullbetjänster att inspektera hans källare. När de sedan kommit in "fant dher two tunnors slett öll, som waar brygath af det maltet som intet waar på TullCammaren angifwin, hwarföhre dhe samma öllet Confisquerath".

Bild 239

Rådstuga 24 maj

LB

Ett mål, vari strandridaren Hans Ruus uppges ha skrivit till guvernören och klagat över hur magistraten behandlat honom. Där står bl.a.

"att 1: han medh dheras godtpröfwande och tillåtelsse effter föregående alla requisitis som Lagen Dicterar har kiöpt een gård aff Magnus Bihlman, den dhe 2 honom wälldsambligen fråntaget, och 3tio medh hustru och Barn i Fyra dagars tijdh Legadt under baran Himmell medh meehra som widhlyffteligare aff samma klageskrift i swåraste måtton Stijlicerat haar innföra låtit. Så haar samptl. RådMennen utj Hans Ruus närwaro öfwerlygdigt honom i allt detta Osanning berättadt dy först att han skrifwer wara dheras godtpröfwande och tillåttelse kan han ey bewijsa undantagandes Rådman Brandt: någon dem andra wara bewist, innan han d. 28 Majj 1689 på een allmen Rådstugu begierade dess kiöpebreff måtte opplåsas, men hwarken sökt Laghbiudning eller fasta. 2) honom Wälldsambl: gården fråntagit, åhr skiedt medh Lagens åthwarning för Exsecution

Ny sida

3) att han legadt på gatun, är Lijka såsom dedh förra Osandt, hwilcket allt Hans Ruus her närwarandes tillstår och bekänner, beklagandes sig hwarcken kunna läsa eller skrifwa, utan att han befinner denna skrift moot hans willia wara så hårdt skrifwin, begierandes att Rätten wille nu effter giordh stembning på Magnus Bihlman hiellpa honom till sina uthlagde peng:r igen, medh annor tagin skadas oppretning.

2 HandelssM:n Magnus Bihlman effter undfängin skriftl: stembning aff Hans Ruus, Mötte wille ingerlunda swahra medh mindre Hans Ruus skriftligen inngifwer sin klagan och fordran utaff Bihlman, hwar på han sig skriftligen förklara wille, dedh och Rätten Hans Ruus befallte skohla till nästa Rådstugu dag giöra

3 Hans Ruus tillstood frijwilligen inn för Rätten att Magnus Bijhlman fuller begiert af honom een Attest, till Rådmannen Brandts förolempande, Men dess underskrift och Namp åhr aldrig medh dess wettenskap och pr..tio?? /Aé: Ordet är delvis skrivet uppe i ett annat / der kommin, samma skrift bleff

Bild 240

Hans Ruus föreläsin Dat: Strömstadh d:n 12 Febru 1690, Förklarandes sigh Hans Ruus att skriften blef fuller honom föreläsin den tijdh, men han aldrig denn underskrifwitt, och alldehles intett i denna beskyldning will wara deehlachtig, Evnet intett annat ånn Brandt sig her i Ortten redlig och well annstelt.

Inspect: H:r Hind: Willckens Lät utj Retten påminna om ett Qwinfolck dess amma Annicka Morttensdotter ben:d, den H:r Inspectoren medh sitt Barn fördt neder från Stockholm, hwilcken der hwarcken för werdzlig eller Kyrckio Rett sitt straff uthstådt, som skiedde fördenskuld att Hr Inspect: hastige reesa och beordran till denna Orten; framwijsandes nu i Rätten ett breff från Kl. ..Myntne? mest:n i Stockholm H:r And: Strömnehs?? Dat. Stockh: d. 28 nästförljiden Martj der utj betygas att hon Jembwell hoos honom tient för amma för någon tijdh sedan, och då worden å Nyo belägradt aff en s..feyare? gesell Rudolph Pont ben:d som flyttadh undan, recommend. denna qwinss Person till dedh straff som hon i werdzlig måtto förtient, på dedh hon kunde fåå bruka dess sahligheetz Medell och till siählen blifwa Conserveradh.

Ny sida

Res: Alltfördenskuld haar Rådhistugu Retten i annledning aff så tydelige som bewijslige skiähl i denna saak dömbdt Annicka Mårtensdotter att plickta för dobbellt Lönskelägg sin Twå gånger 20 mark så och på Lijka sätt effter brått sino, stånde Kyrckioplickt effter Lagen.

Rådstuga 26 maj

Här tar man åter upp Hans Ruus' ärende mot Magnus Bihlman. Man beslutar att det bör dragas inför häradshövdingen. Det står "dhy Recomendereades sacken uthj Hr Herradtzhöfdingenss och BorgeMästarens ompröfvandhe"

Bild 241

Rådstuga 30 maj

LB

Samma tied Comparerath j Rätten Jälmer Tierckz från Hinlopen, som hade Incitterath Douwe Allertz och Jörgen Tiertz angående een lading medh dehler brenneweedh? och tackeskind, som Jelmer Tiertz i SaltKielen förleeden höst, i smacken dhe hoop indladd haf:r, hwilchet Jälmer indgaf j Rätten Douwe Allertz och Jörgen Tiertz egene Händer, samma ladning honom alleena tilhörig, och iche dhem ey heller dhe een styfwer dhärtill utgifwen, el:r betalt utan? medh honom de...? Hwarpå Douwe Allertz och Jörgen Tiertz aflagde derass liflige Eedh, som och honom een Rådhistuga Attesstatum dherpå gifwen,

Rådstuga 8 juli

LB

Här behandlades en affär mellan en man Eriksson från Fredrikshald och en borgare.

Bild 242

Rådstuga 6 september

LB

Man redogör för förordningar om att staket skall finnas runt städerna. Borgerskapeth swarath att dhenne Stadh är af ringe macht, och förmögen, och Näringen gandske från staden, för andra som bruuker Landkiöp och elliest weedh salt pantera, som heella Landet försälgier sina warur; hwarigenom staden märcheligh aftager och lijdt skada, och Hanss Kongl. May:ttz mister sin Tuhl, hwilchet Borgerskapeth sätt:r til Hanss Exell. Gen: Leutn: och Gouverneuren som sligt kan afhiälpa Remitterar.

Samme dagh bleff Publicerath Hr Jacob Wärners Kiöpebreef på Anders Gutterssons gårdh här i Strömstadh.

Samme dag bleff Publicerath **Rådman Brandtes** Kiöpebref på Petter skomakaress huuss och gårdh i bochten liggiande i Strömstadh.

Noch hade Karj på Bergiet incitterath Ole Waalman, för gewalt öf:r hännass bryn /Aé: Brunn /på Bergiet hwarpå hon begiärath Rätten?

Ny sida

öf:r honom, efftersom hon dhen bryn hade Uphbyggt af Nödh til sitt behöf, och elliest förmeente, att ingen bör göra hånna någon gewalt el:r förtwang på hännass eget, Män må niute ograverat; Ole Waalman swarath, at såsom hanss barn skall begrafwas begiärath saakan måste Uphskufwass til Näste Rådhistuga; som bleff Consenterath.

Elliest sade Ole Waalman offentl. att Karj på Bergiet hade låfwath honom een olycka, som han skall bewijse, och om han något tillkommer, Tå hon at swara det. Karj swarath, att Ole Waalman, skall det bewijse innan han slipper saakan.

Rådstuga 12 september

LB

Förordning och revisionsberättelse upplästa.

Rådstuga 27 september

LB

Här behandlas ett mål mellan Sifwer Sifwersson och Magnus Bijhlman. Gällde en gård i staden.

Målet mellan Karj på Bergiet och Waalman fortsätter. Det gällde tydligen en brunn. Waalman skulle göra i ordning brunnen eller betala Karj en mark silvermynt.

Rådstuga 1 oktober

LB

Mål avseende Sifwer Sifwertsson m.fl. Det gällde varor "i arrest", dvs hos tullen.

Bild 244

Ny sida

Rådstuga 6 oktober

LB

Målet med bl.a. Sifwert Sifwertsson fortsätter.

Bild 245	Rådstuga 9 oktober	LB
Förordning läses upp	Rådstuga 11 oktober	LB
Upplästa dokument	Rådstuga 15 oktober	LB
Ärendet med Sifwer Siwertsson fortsätter.		

Bild 245- höger sida

VISSA DELAR AV FÖLJANDE PROTOKOLL ÄR SVÅRA ATT TYDA. ORIGINALET BEHÖVER SES. FÖR ATT DETALJERNA SKALL BLI HELT KORREKTA BEHÖVER MAN NOG OCKSÅ KUNNA MYCKET OM BÅDE LIVET OCH NÄRINGARNA I OMRÅDET OCH DESS SPRÅKBRUK VID DENNA TID
Jag gör en första tolkning av texten och, om behov senare uppstår, så får jag gå igenom materialet igen.

Rådstuga 18 oktober

Uthj Råthen presentirat sig Welagtadh Mattiss Larss. af ashestran j Norget, som Lagl. hafdhe Insiterat RådMan **Lorens Brant** förgiuandess at honom En axiom? Er honnom uthj Norge på komen wed dombss udhslagh och Wardiringh af dess huuss som han förre gif:r och be..ffer? at wore orsagen at han for **Hr RådMan Lorens Brantes Jagt** hafdhe Caueret da han blef der Confersiret ifron deess skiepper Jacob Petterss. af deess dato Askestrandh d. 12 Junij 1688. Noch Jnlagdhe Mattijss Larss. En Reuers til Licv/i/dation af dhj dato Strömstadh d. 26 Junij 1689 under Hr Brantess handh..o? såsom uthj dhenna saeken, Ey finnes Nogen

Bild 246

skieligh bewiiss til dombss udh slagh alt så Er Rätten fororsagget sama sagh at opskytta till klarere shieell och beuiss kundhe framwiissass.

Noch presentiret sigh Nogra af almoggen som Nembl:n Asmon j Nösterödh, Hanss ibd, Jacob j Alle? & Larss och Anderss, Hogn, som lagligen hafdhe Indsiteret **RådMan Lårendtz Bra/n/t** och borgaren Olluf WalMan for Nogen shall fordringh. Assmon och ib..? d..? Med Jacob j Alle? & forderer 6½ rdr Noch forderer Larss och Ander/s/ Hogen forderer 10 rd som Rester och begierte Hr Branten at få Infört at Olluf WalMan haf:r gifuet på handen peni/n/g:r? Ned Shie Kiörcka och dhär och acordiret om dhen handellen som Nu fordress, och dher på förte dhj sinne Waror till Star strand dhå Lå for oss Hr Brantens båtth och dreng dha Larss Mårtenss. j Hogen War på Stromstadh och kom igen Med Olluf WalMan och Brantens huustru, då som Olluf WalMan fant sigh for suagh horforre han och icke blef godsset betrodth hor på Hr Brantens haf:r suarat kiender j icke honnom?, så kiender j mig, och der på gaf dem 7 rd Nembl. Assmon, Hanss och Jacob och Larss och Anderss j Hoggen 7/ j? /Aé: Här har det strukits över ett oläsligt ord och ett tillägg står i marginalen / at feyre? fyy ort? dhett öfrigt Lofdhe hun tillicha Med Olluf WalMan till Neest kommandhe söndagh at dhj shuldhe få sin betallingh

Ny sida

Her po samma lofuen och pokall? lefuerratt Wij Wor thierra Ind uthj Brantens Bått som war 22 t:r och war for acordiret Med Olluf WalMan om 1 ½? rd tunnan. Her på begierte för Mennor siin Restirendhe Summa som Er hoos Branss hustru? 7½ rd och Olluf Walman blif:r shyldig 9 rd.

Her uthj Rätten holt för? Meenner Branten godh for sinne 7½ rd Med forderligste at få af honnom så och haf:r dhj permetiret Olluf WalMan for sinne 9 rd som och Jnden Jull utan Nogen widre Moleest under dhät straf tilgörrendess som lag forMår dhätta uthj Rätten at Warre op Leessen och dhar på Olluf WalMan toget Menderne uthj han till forsickringh.

Bild 247

Rådstuga 20 oktober

Aé: I texten skrivs både K och R med nästan samma bokstavstecken, vilket förvillar. Jfr Skielte Rein, vars namn jag sett förut. Kpr kan vara = kappar. 1 kappe= 4,6 liter. Hoppas förklaring kommer vid senare tillfälle.
Anno 1690 d. 20 Octobr. höltz ordinareje Rådstuga i Närwarro Rådmenderne Olluf Nilss, Anderss Nilsson, Jens Basse borgare Anders Olsen, Cornillis Simmensen och **Christopher Jacobson**, fram for Retten kom Hr Rådman Brant som Olle Waldman laglig zittert hade och nu for Retten på Rådstugan Comparerde begge parter,

Kiäranden Lorentz Brant berobte sig på det forrige proticols Indhold af den 18 Hujus angående 22 tönder Tiära som de i Star Killen i Jagten Indtagen hafuer, spörede Hr Rådman Brant, Olle Walman om hand iche Indtaget Tiären i Jagten swarade Olle Walman tillige med Eders hustru och dreng, Kiäranden Brant sagde så at Olle Walman kom till hannem i hans huus och båd at Brant wille werre porsipant /porhipant? /Aé: Se print / med hannom i för Tiära handell, och sade at der Ligger 100 Ripr/Kipr? /Se print /på Magöe och wiste hand sit kiöbman 2 Rpr/Kpr? for tönden, swarade Olle Walman at kunde få 2 Rip.r/Kip..r?? /Aé: Kan här ha avsetts "krijdsdaler", fast det inte ser så ut ? Krijdsdaler nämns i protokoll den 19 november ? / for tönden och

tage pengarne hoes Skielte Rein i Sponnewigen, Kiäranden Brant tillspurde huar Olle Walman gjorde af Tiären, Effterdj Brantz hustru hade Effter forrige prottocols Indhold Caueret for Tiäran, hor på suarade Olle Walman När hand kom till Skielte gick Skielte tilseiles med sit skip, dog talte Med skepparen Skielte som sagde iche kand berge Tiären i skibbet, alt så betenckte Wj oss och gick till Fredrixhald med Tiären fordenskull at wj Jche hafde Zeddell på båden her Jfron, Lagde wj båden med Tiäran wed Söyöen, och sagde, Tiäran war frj Noch, och båden war ufrj, har med

Ny sida

afuigte Olle Walman Retten och gick bort och sagen opsettis till Neste Rådstuga,

Bild 247 höger

Rådstuga 22 oktober

LB

Här förekommer ett ärende där Sifwert Sifwertsson är kärke och en änka. Jag tror att hon var änka efter en man, som hette Anders Nilsson. Ett gammalt ärende.

Bild 248

Rådstuga 29 oktober

LB

Man tar upp ett krav på utskylder mm mot Sifwert Sifwertsson.

Bild 249

Rådstuga 31 oktober

LB

Mål mot Sifwertsson fortsätter.

Ny sida

Rådstuga 10 november

LB

Brev och påminnelser uppläses

Rådstuga 15 november

LB

Präsenterath i Rätten Corneles Simonss. som haar köpt een half skuuta part utj Maria af **Erich Lax** som och hanss bref på Rådstugan Publicerath.

Sifwert Sifwertsson citerar Jörgen Tiärtz och Douwe Allertz angående 79 riksdaler efter en obligation, dvs skuldsedel. Saken uppsköts pga att Jörgen Tiärtz inte var hemma.

Bild 250

Rådstuga 17 november

LB

Målet mellan Sifwert Sifwertsson och Tiärtz och Allertz tas upp.

Rådstuga 19 november

LB

*Tiärtz kärer mot Sifwertsson och dessutom visas ett kontrakt mellan Tiärtz, Fredrik Kosack m.fl. Däri står bl.a. "Rätten frågade Jörgen, hwarmedh som wille bewiisse att Sifwertz hade 16 **krijssdaller** 43 hållandske stywer af hanss keste?"*

Fler ärenden förekommer, bl.a. mellan Sifwertsson och Magnus Bihlman.

Bild 251

Rådstuga 24 november

LB

Rådstuga 29 november

LB

Här redogör man för någon skuld och nämner namn på personer som suttit fångna i Norge under senaste kriget. Bl.a. nämns att Jan Dahlkar satt fånge samtidigt med Twilling och Axell Olson. Baron Sparwenfelt och Estar? Uglya nämns i sammanhanget.

Bild 252

Rådstuga 8 december

LB

Ny sida

Rådstuga 20 december

LB

Bild 253 *På slutet på detta sista protokoll för år 1690 står följande:*

Till det siste, och dätta åhrs sluuth anbefahlass samptl. borgerskapeth att dhe nu til anstundande Juull och Nyttåhr, hålla sådan Frijd, och enigheet som lagen, och Kyrckio ordinantien förklarar, såframt sådane? Fauter befinnass dhe tå mäst til täncht wara, at lijda det straf som Kyrchio ordinantien dicterar, Emedlertijdh förmanas? alla och een hwar effter wanligheeten at hålla Julefrijd, och härmedh befahlandess å Kongl. May:ts

Ny sida

och Rättens wägnar all wållofwandhe wählståndh, good Löchsalig? Juull och glädelig Nyttåhr.

Aé: Härefter följer ett överkorsat protokoll, som avser år 1691 och bild 254 saknar text.

DOMBOK

Rådstuguprotokoll Strömstad år 1691

Från ADonLine

Alaa: 2- omfattar åren 1691-1700

Min genomgång koncentrerar sig huvudsakligen på det, som finns om Lorentz Brant.

Jag markerar med LB, när han varit närvarande som rådmän i rätten. När han i egenskap av rådmän deltagit i något särskilt lägger jag till +.

När han personligen är kärande eller svarande i ett mål fetmarkerar jag hans namn.

Iakttagelse: Detta året är rådmännen ofta fulltaliga på rådstugumötena.

En del av texten vid inbindningen är ofta inte möjlig att se. Det blir många ??????

Bild 3

In Nomine Jesu A:o 1691

LB

Anno 1691 d. 3 Januarj bleff ordinairie Rådhusstugu hållin I Närwahro samptl. Magistraten och Borgerskapet År tå effter Hanss Ex:se Gen: Leut. och Gouverneurens ordre, som ankom d. 1 Decemb:r för samptl. borgerskapeth Publicerath; angäendhe Fasonnerade töygen, som är afskaffath, och ännu som sådanne warur haf:r skohla samma på Rådhusstugan bringa, och Nedersättia Medgifwandhe een Specification på alla Sorter, hwareffter stemplingen skall skie, och sedan effter Placateth försälliass, hwareffter een hwar här j währ stadh haf:r sig att effterträta och för skada tage ware;

Rådstuga 9 januari

LB

Man läser upp förordning angående "hand och heem quärnars Nyttiandhe"

Samma dagh är Jacob i Rählens och Börta Jenssdåtters Testament=breff af dato Strömstadh d. 21 gb:r 1690 Publicerath, som och på gåffwebrefwit wara påskrefwin och Publicerath d. 9 Jan. 1691.

Bild 4

Rådstuga 24 januari

LB

1. Blef oppläsin een Attest uthgifwin till den afljdne Inspect: Sahl: Swen Monsson, Dateradh Strömstadh d. 18 Novemb. A:o 1688. Lydandes som skulle Tullbeienterne hafwa widh een Ransakning hållin aff Öfwer Inspectoren wellb: Erick Gyllenberg d. 2 Sept: 1686 anngifwit dess son Johan Billman, som skulle han på dess Lofft stämpladt ett partie Toback hwillcket han med sin Eed will bekräfta wara Osant, hwarcken på dess Eigit eller dess förra Patron Siwertssons Lofft ey skiedt wara, medh något hembliget eller olofligit Toback.
2. Een Bonde Oluf Tolleson i Hougemb af Tanumbs sochn innstembdt Rådmannen Oluf Nillsson för någon Arfskap som dess afljdne sahl: son Bryngell Olufson å dess wegnar moottagit å een her från Landet i Kiöpenhamn warande Soldat Erich Bryngellsson ben:d, som nu förljiddt Åhr ähr döder, och war denne Oluf Tollessons huströs Broder Lydandes på 67 d. 16 öre sillf:r mt: :_::_

Bild 5

Rådstuga 26 januari

LB

Här förekommer ett mål om ägarförändring beträffande ett skepp, där det bl.a. står följande:
Nills Juhlsson mötte som swahrar att han utj Passet ähr nämnd för skieppare, fördenskulld kan dess medhreedare ey wara nyttigt. Samma Pass frambaars och blef på andra sijdan skrifwitt att Nillss Juhlsson sig uthlöösa Låtitt, och Rådmannen Anders Nillsson sielf skieppare tiensten anntagit. Bland annatt som desse ofwanben:de mellan blef tahlt, berättade Nills Juhlsson, huru han detta skiepp i sitt Nampn kiöpt haffwer, och att dess Medhreedare ey törras wara sitt Nampn bekiendt i Öresundh. detta opptog H:r

Bild 6

Rådmannen Anders Nillsson med dhe andre att willia Nills Juhlsson, sådant skohla bewijsa, som oppskiötzt till vidare Citation och Laga uthslag.

Här förekommer ett mål, som gäller en obligation. Däri står bl.a.

"Siwert bewijste med sin tienare Geirt? Tiercks att, då först han kom i Landet skreff och kallade sig Jörgen

Ny sida

Jörgensson, som med åthskillige Documenter fullkombligen bewijstes.

Aé: Protokollet är inte komplett. - Det sista som står är

Resol:o Ehuruwell Magnus Bihlman med åth.

Bild 7

Rådstuga 27 januari

LB

Denna dag förekommer flera ärenden, bl.a. fortsätter målet om obligationen från dagen före.

Nembdemannen Hans Simonsson j Sällten stembdt Borgaren Gieret **Tierckz** för undfångin Last Nl: 1 Tyllfft. 20 footar

Ny sida

Biällckar : _ : _ : _

Bild 8

Siwert Siwertsson hade innstembdt sl: Anders Nilssons efterlefwerska Britta Jönssdr som nu ähr gångin å andratt giffta med Jacob Ollsson, hwilcken hennes Man her mötte tillijka medh Brodren Lars Jönsson : _ : _ : _

Bild 9

Rådstuga 28 januari

LB

Anders Nilsson och Lars Jonsson innstembdt Nills Juhlsson för den beskyldning han dem förlidjdn Rådhsstugu dag tillagdt ey tööras wara sitt namn bekient i Öresundh.: _ : _ : _

Ny sida

Rådstuga 29 januari

LB

Inspectoren widh Stora Siöötullen her i staden wellbet:de Hindrick Willckens inkom för Retten och framblade ett Öfwer Inspectorens wellb: Hr Erich Gyllenbergs till honom skrifne breff Daterat Gullbringe d:n 13 nästförlidne Januarj der utinnan tillkienna gifwes huru Tull betienterne widh denna TullCammar effter Hög Kongl: Cammar Collegij nådige Resolution, skohla hafwa aff Marstrands TullCammars besparing, att undfå hwadh dem kan återstå på dheras Löhner för Åhret 1689. begierandes att Jempte deeras qwittentzer, Magistraten med deeras underskrift och stadz Sigill wille till mehra säkerheet sådane qwittantzer besanna **alldenstund een deehl aff dhe ringare betiente ey sielf hwarcken kunna Lääsa eller skrifwa** alltså framträdde för vår sittande Rätt och framblade deeras qwittantzer efterföljande.

Jag noterar här bara namnen på tulljäntemännen. De var följande.

Löjtnanten på tulljakten Jacob Plagman

strandridaren Hans Ruus

Strandridaren Håkan Monsson

Strandridaren Isaac Jönsson

Bild 10 = bild 9

Bild 11

den Aflijdne strandridarens Anders Nilssons qwarlembnade Effterlefwerskas hustru Britta Jönssdotters å dess sahl: Mans wegna

Båtzmannen på tulljakten Martin Hansson

Tillman Hindricksson

båtsman Anders Staffansson, *ej tillstådes*

båtsman Oluf Torstensson, *ej tillstådes*

Rådhsmannen Anders Nilsson och Jöns Bassij innlade deras skrifttelige affmätningz sedell på **Oluff Wallmans tomt belägin på Nordre Gatun wester från Kyrckian** Inn till Kyrckioheerdens wellärde Hr Jacob Werners huus och tomt, hållandes i bredden 35 och utj Längden 37 swenska Allnar, hwar Uppå Rådstugu Rettens Attest och breff han war begierandes, som bewilljades.

Ny sida

Rådstuga 30 januari

LB

Här redogör rådman Nilsson för kvarlåtenskapen efter en ung man Anders Hansson, som bott i hans hus, men som förolyckats genom drunkning utanför staden.

Bild 12

*Det står om **Bihlmans huus och Tompt***

Borgaren Gerit **Tiercks** Innstemdt Siwert Siwertson för återstående Löön : _ : _ : _

Man redogör för olika belopp, som Tierck fått tidigare. Bl.a. står det "till hwilcken ända Gerit haar för Siwert Seqvertterat 39½ Rd Courant som hoos **Rådhsmannen Lorentz Brandt** warit deponerade för något salt som effter Högh. Kl: Cammar Collegij resolution och Hr Excell:s höghl. Hr Baron General Lieutn. och Gouverneuren ordre bland annor Siwertz her befindtliche Eigendomb warit aff Magistraten Seqvestrerade, men effter Gouvern: ordre relascerade : _ : _ : _

Det står att Tierck haft "under sin handh dess godz wahrer och penningar till många 1000 Rdrs werdie, som allt är skiedt bona fide och han aldrig giordt Räkning hwarcken för Inntäckt eller Uthgiff: : _

Tierck hade alltså skött Siwertsons affärer och åtnjutit stort förtroende hos sin arbetsgivare. Eftersom man inte regelbundet ordnat upp räkenskaperna sig emellan, så är det mycket som nu dras fram.

Bild 13-14 *Målet fortsätter*

Bild 15

: : _ Rätten föreslogh desse strijdige Parter till förlikning, som dhe och mootogo, trädandes dhe beggie tillsamman, Men moot afftonen och effter middagh åter sig infunno, och befand dem intet kunna komma till någon förening. Rätten winnlade sig änn ytterligare och på åthskillige förslag, men Siwert wille sig icke beqwäma förmehandes att dess Medell som een så Bofast man icke bööra wara i qwarstadh, hellst han wissadt denne Gierit een 80 Creutz Rd. Åhrlig löön, som han sig sielf ...mått? giordt betahlt.

Bild 16

: : _ Rätten förmodade ännu få dem till förlikning och fördenskulld oppskiot till Morgondagen med dommens slutande./..

Rådstuga 31 januari

LB

.-. då Siwert medh Gert åter innkallades och förehölltz sampt tillfrågades om dhe ännu icke kunde föreenas.

: : _ Parterne omsijder inn för Rätten sålunda förliktes : : _

Aé: Man lämnade varandra försäkran om att deras respektive släkt och arvingar inte skulle ha rätt att göra några anspråk utan att allt skulle vara uppklarat dem emellan.

Bild 17

Ett mål, där man uppger att Magnus Bijhlman var svåger till handelsmännen Jochim Mattiasson och Cornelius Blomme i Fredrikshald.

Rådstuga 31 januari

?

Mål som berör Bijhlman och hans svågrar

Ny sida

Stadstjänaren Tohre Ollsson beklagar sig inför magistraten för att han inte kan försörja sig på den lön han har. Man beslutar att han även skall sköta "grafwaretjensten".

Rådstuga 16 februari

LB

Förordningar läses upp.

Bild 18

Samma dag hade Hans Jespersen bådzman Incitterath Erich Lax för hanss hyra för År 1689 Tå han seglath medh honom på skutan Maria, och skohla **Erich Lax** gifwa honom samma åhret för samme een 4 Rdr Courant, hwarpå honom Råsterar hoss skepparen Lax ennu af löhnen 1 Rdr 2 öre, Erich Lax blef tilfrågath om det war sant och hwarföre han förhåldt Bådzmannen sina pänningar, Erich sade att han gich af skutan uthan hanss ordre, hwarföre han förhåldt pänningar, Bådzmannen swarath, att han hade hanss Medreedaress Söhren Langöss förlof, hwilchet Erich Lax ey Negerath; Erich Lax blef tilfrågath om Bådzmannen hade icke Uthtient sommarn? och om han icke folgiat ham samma Reesan, Erich swarath at han intet klagar på bådzmannen, hwarföre rätten funitt skiälligt at Erich Lax honom sina pänningar betalar, innan half månadz Uthgång, så framt ey Excecution til dess betahlning skall wärchställas.

Rådstuga 28 februari

LB

Bild 19

Rådstuga 13 mars

Man läser upp brev "angående saltess indförsell til d. siste May 1691 att Niuta dhen heela frijheeten"

Et breff Publicerath, angående dhe Farkåster som här å ohrten finnas, som wille antaga fracht åth Rijga på Kongl. Majitz wagnar, Rådman Anders medh Reedare, som eyger? ett skepp dhen hwita Falchen, swaradhe, att dherass skepp är Reedan åth Engeland, bortfrachtadh, och hade de west af detta tilförne wille dhe noch tient dherutj; Mån will Kongl. Matz: ändelig hafwa skepprommdt, äro dhe obligata, skepparen Tore Sidwaradh? swa..? at hanss lilla skuta Duwan?, är för swaak? dheril, och haar intet duchtigt öfr: lööp, **Erich Lax** och Corneles Simmenss. skuta Maria ligger i Norgiet innehafwandhe last och är bortfrachtadh.

Samma dag antagin j stadztienaren Tore Olss. ställe, som döde, Jon Sandersson, som åthniuter samma löhnen som Tore, hwarpå han bekom? se..?

Ny sida

Rådstuga 11 april

LB

Magnus Bihlman anmäler, att skeppet Prin^c Carll nu ägs av honom ensam. Som redare med sig har han antagit Jörgen Tiärtz och Doube Allertz; " hwarom, så snart skeppet kommer här i hamnan, skall Magistraten om dess Reedares förlikning widh handen gifwas, på det all Suspition och misstancke kan uhr wägen Röddias.

Bild 20

Rådstuga 30 april

?

Man håller "Accijs Rätten här i Strömstadh". Det gällde tullens verksamhet.

Ny sida

Rådstuga 4 maj

LB

Inspectoren Hr Wilchens hade Incitterath Inspectorska Margreta Cleijn för een deell hanss kiöckenssaker : : : :
Efftersom han wille flöttia i sin egen Gårdh,
På fråga om de 2 upprättat något kontrakt blev svaret "ingen".

Bild 21- höger sida

Rådstuga 25 maj

LB

Bleff Upläst Häradszhöfdingen och Borgamästarens ankombne Missive och ordre, dat: Fielbacka d. 16 Majj, som befahler at skall hallas Randsackning, om Siffwert Siffwertss. och Jan Bijhlmans bortrymning, hwar til war i Rätten kalladhe wachthållarne först öf:r Siff:r Nembl: Hanss Larson, Anders Swarfware, Berent Sannerss. och Anders Hågenon; hwilcka bekiendhe att Siffwert Sffwertson satt utj sitt kiöch som han altijdh war wander, och begierte aff wachten, att fåh tappath ett Kruus öhl; sade wachten Ja, gich two stöcken medh honom i Kiellaren, dog Siffwert gich först nedh för trappan, och som han kom nedh, lood han som han wille tappe. Gich så uth genom kiellerdörran, och slog den i låås effter sig, och sprang lijka neder på sin brygga, hwarelst een bååth lågh med 6 Rooskarar från Norgiet, utj samma bååthen sprang

Bild 22

Sifwertz och wachten kom i hähle effter honom, som bekienner intet weste af någon bååth, förän dhe sågh Sif:tz sitta baak i bååten, och dhe genaste Rodde fort, wachthållarne tog strax een bååth och Rodde effter, män kunna intet finna dhem, detta skeede litet effter midernatten.

Wachthållarne öf:r Jan Bijhlman Nembl. Hanss Smedh, Jenss Michelss., Halfwor under bergiet, Bekiändhe, i Cammaren som han war Arressterath, hos borgaren Lars Smedh, war alleena dörran in till stugan och kunde ingen Wägh komma uthan måste först genom stugan, En stund effter middernatt begierte Bijhlman att gåh Uth för dörran att göra sin Naturlige behoff, hwilkett dhe intet wille wägra honom, och som han kom bort om hör/n/ett på huuset, som dhe elliest wuro wande j så wähl at gåh hen, gich wachten så sachtmodig effter honom menante? wille gifwa honom tijdh til sitt ährendhe; Emedlertijdh strax som han kommen hörnet aff huuset förbij, gaff han sig til språngz lijka? åth skougen, och wachten effter honom män kunna intet hinna honom efftersom det war mörcht, att sålunda Passerath är, will dhe medh Edh bekräffte, När påfordras och befinnass nu på Fredrichzhald, Strömstads? Rådhtugu d. 25 Majj 1691.

Ny sida

Rådstuga 22 maj

?

A:o 1691 d. 29 May: war i Rätten kallath Inspectorska sl: Swän Månssons, som effter hanss Ex: Gouvern: ordre, blef tillfrågath hwar hennes guld, silf:r el:r perler är afblefwen, såwähl som sl: H:r **Lars Frises** effterleffwerske **Magdalena Krock**, som hade hennes Mobilia i pant. Tå swaradt Prästeänckian att hwes? silf:r och perler hun haft i pant är Igien löst, och har intet mehre af Inspectorskas saaker, Inspectorska Kleen blef tillfrågath hwar dhe Mobilia är affbleffwen, swarath att hon måste lösa det in från prästeänckian, efftersom hon dagl. fordrat sina pänningar, och wille wara panten quitt. Altså måste hon selgia panten; att hon kunna blifwa quitt, Beklagar sig ännu jemmerlig medh Grätandhe ögon hennes Ruin, och mast nu snart taga tiggare stafwen, och swoor een hög Eedh att hon intet mehra eger här i Werlnd End som hos hende bleff sist opskrefen, sade derhos at hennass guldkiedja satte hon i Stockholm och 2do guldringar ..? Een sölfkanna och 6 skeedar såwehl ett lodd? perler, och een sölfbricha, som Prästeänckian hade j pant, och som för ärmeldt igien löst, haf:r hon aff nööd såldt / *Aé: Här är ett längre tillägg skrivet i marginalen. En del av orden vid inbindningen kan inte ses.* / til husetz Subsistence och litet e:r intet ..? blef ..? Enär änckian foth sina pänningar att så lunda är Passerath Testerar under våra egna hender Strömstadh Rådhtugu Ut Superius.

Bild 23

Rådstuga 26 juni

?

Rådstuga 10 augusti

LB

Präsenterath sig kiärandhen Isach strandrijdare som hade lagl. Citterath Inspectorska Magreta Klein förmedelst hun hade hyrt honom een deell aff hennas huus, medh kiällare, och stallrom, och Inspectorska nu ifran gåhr; såwijda som kiällaren angåhr uthan Inspectorska tillståh i sin i Rätten ingifne Libellom att hafwe hyrt Isach hennes huuss i gardhen medh stallrom, och indflytt när han will, och göra skriffilig, medh henne så att all dheras Tuåstie?? består alleena om kiällaren; Tå effter rätt och någo skierskadan emillan partarne, haar Rätten tilkiänt Inspectorska, att hon Lagwärger sig medh sin eedh, om samma kiällare, är Utj dheras muntl. hyra? accord insluttadh el:r ey och det til neshållandhe Rådhtugu d. 13 Augustj om onssdagen; och såframt hon sig dherfahre skulle wägra bör hun Isach huusshyran 6 Rd:r återbetahla effter lagh, män afläggier hun eedh är hun frij.

Ny sida

Rådstuga 17 augusti

LB

Denna dag svär inspektorskan eden och förklarar fri från Isaacs krav. På slutet står följande:

Altfördhenskuhl ärkienness Insp: för Isachs Prætion frij. dog att såsom Isach haar sitt höö til sin häst i huusen liggiandess haar Insp: Consenterath gönom Rättens bemedhling att han Niuter stalrommet och hööhuuset och ingen hyra dherföhre skall betahla.

Rådstuga 22 augusti

LB

Bild 24

Samma dagen är Publiciret Hr **Rådman Brandtz** obligation på 1021 Rd. qurant til änkian sl. Söfren Zimanss. skiylidigh som och dher uthj försäkret henna alla sinna meedell löst och fast som Nembnass kan, Intill obligationen blif:r betalt af dhj datto Strömstadh d. 9 Jullij 1691

Rådstuga 9 september

?

... haf:r Strandrijdaren Isaack Jonsson begiert låta infohra i Protocolath, att hafwa kiöpt aff Rådman Ole Nielss, Anders Nielss. och Jöns Bassij dhen **gårdhen på Torget liggiandes**, som Sif:tz Sif:tz aff Ole Waalman bekommet och dhem i betahling för dheras för Sif:tz betalde pänningar til Conn..h?? bekommet effter hanss Ex: gouverneurens hijthsände ordre på samma gårdh är ett Uprättadt kiöpebref, som Rådhmännen behållar hos sig intil gårdhen till fyllest blif:r betaldt.

Samma dagh är hållin ordinairie Rådhsstugu i Magistratens Nerwehr här in Loco, och samptl. Borgerskapetz Nerwagro, som effter dheras begieran haf:r befuhldmächtigat strandrijdare Isaack Jonson til **stadtzuthrijdare** hwilcken fuldmacht för samptl. borgerskapeth liudeligen blef Uphläst och honom j händer lefwererath med formaning att göra sin fljdh så förswarlig, som een Erlig Man, samma fuldmacht är dat: Strömstadh d. 1 Septemb:r 1691.

Ny sida

Rådstuga 30 september

LB

Samma dag bleff Borg. **Swän Fellbæder** til Eedh tagen och i skattlängden indfört.

Rådstuga 2 oktober

LB

A:o 1691 d. 2 8b:r blef ordinairie Rådhsstugu hållin j samptl. Mag: Närwagro här in loco, bleff Jörgen **Tiertz** och Douwe Allertz kiöpebref på **smack bijsan de bontne? ku**, Publicerath, och på brefwet påskrifwin. *Aé; Verkar vara båtens namn som jag har svårt att tyda. Det kommer kanske bättre uppgifter senare.*

Rådstuga 24 oktober

LB

A:o 1691 d. 24 8tob:r är hållin ordinairie Rådhsstugu j samptl. Magistratens Närwagro här in Loco Comparerath kiärandhen **Chresten Halfordsson** som lagl. hade Citterath borgaren **Larss Smedh**, för några ordh han hade talt, och Elliest hwadh Påsserath är, som nu dheras egen bekiännelsse och wittne Viciteuren Petter Valenius Tuhlskrifwaren Larss Olsson, och Nillss i Biälfweröö, Cresten Halfworss. kiärandhen blef tilfrågath hwadh Passerath är, swaradh, at han nästleden d. 12 octob:r kom til Larss Smedh, och begiärte een kanna öhl at skienche goode Männer medh som dhe också fich, och Tå waar Lars iche inne, een stund dereffter war Lars innkommen, och, drach medh, så gich Lars udh igien, och talte medh Nielss i Biälfweröö och litet dereffter gich Christen också Udh, och då kom Lars til honom, och

Bild 25

så säger Chresten til Lars Smedh och frågath honom om det war sant som folch säger om honom, att han skulle ware dhen som skulle **angifwa Unge folch j byen och på landet**, och skulle du haffwa giort det, haar du giort som Een skielm, Lars Smedh swarath, och frågath hwem som det hade sagt, Chresten sagde iche Een uthan alla, Tå sade Lars Tu skalt ware een hunsswåth och een skielm intil du bewijser mig det äf:n? Christen blef tilfrågath om han aff wreed ~~hug~~ är kommen til Lars Smedh, och Yppa något Clammerj; betygat medh störste Eedh at han aldriig tänckte något ont emot Lars, uthan af gåth hiärta frågadhe honom; Lars Smedh och Christen kom j Clammerj och förde och stötte hwar andra, intil Petter Valenius och Hr Pers dräng i Skee skillte dhem åth, dette offwanskrefne bekiände vicit: Petter Valenius, Tullskrifwaren Larss Olson bekiände hafwa hört af Lars Smedh samma tijdh, att så snart Capitain Steenstrom kom heem igien, skall han angifwa honom för Cap: Lars Smedh förklarath at hafwa sagt dhe orden, uthan i den meening säger ännu at will angifwa det för Cap: det han för folckess tahl och slemmt Röchte skahl ..? söckia Cap: thy **för Werwares? skähl** är han komen i sådant Röchte, Lars Smedh blef tilfrågath om han på Christen weet annat än Erlig och gåth, swaradhe Ney, uthan förlijcktes för rätten medh

Ny sida

Christen, och Libererade Christen för all Pråfle..ij? hoss Cap: Effter dj hanss meening wahr at han skulle angifwas; til at tagass bort som Lars Smedh tilförne förklarath aldriig war hanss tanche el:r meening.

Rådstuga 2 november

LB

Man läste upp en befallning från guvernören om bevillningen och slutar med Hwar uppå Taxeringen och nu giordes.

Rådstuga 4 november

LB

A:o 1691 d. 4 9b:r på ordinarie Rådstuga haf:r Hr Insp: Henry Wilckens j Rätten anwijst sina Cautionister giönom deras egna händer? och zignetet virification, Nemblig häradzhöfdingen och Borg: Anders Bergeson, **Rådman Brant** och borgaren Jörgen **Tiärtz**, som Cautioner, hwilche wij i daug d. 4 9b:r haf:r Approberath, Under wohres Egne händer, och Stadens Insegell bekräftadh;

Rådstuga 23 november

LB

.... bleff Commerce Collegio ankombne bref Publicerath, des indhålld, om dubbelte Documenter een hwar **Trafiquerande skall förskaffa sig, för kapare**

Bild 26

och annan slempe? och wåhld som the j siöön kan öf:r komma samma bref Dat: Stockholm d. 29 Octob. Ao 1691.

I ett mål där Ruusen är med talas om "böönhasen". Beslutet lyder:

Alldenstund, At Ruusen haf:r tagit arbeetet som dhem tilskurit haf:r från Met:r Anders Gutterson och gifwit dhenna böönhasen at förfärdiga, Tå haf:r Ruusen siälf skadan, och böönhasen m..? arbeetzlöönen, och Emedhlertijdh förbiudess Philliph intet arbeeta här i staden at antaga, uthan M: Monsens här i staden, så fram..? han efter stadzlagh och Previlegi..? ey will plichta, och lida dhen skada som dherpå fölgier;

Ny sida

Rådstuga 28 november

LB

Man höll mantalsskrivning.

Magnus Bijhlman anhöll att förhör skulle hållas med hans skeppsfolk om "huru hand är hanterath j siöön, af Hållandske Krijzare el:r Statens orloog skeph" Man företeer dokument som upprättats den 29 oktober 1691 i Stockholm. Dokumenten avser bekiännelser, dvs vittnesmål från besättningen. Jag skriver här ner vilka personer, som avgivit dessa vittnesmål. Själva vittnesmålen är inte med.

skepparen Nielss Juulss.

styrman Effwert Sibrant

styrman Nielss Nielsson

Chresten Olsson

Kåcken Anders Halfworss.

Jacob Funss?

Harald Jonss.

Biörn Halfworss

Anders Jesperss.

Hanss Jesperss.

Chresten O..? Kyrckesund

Petter Larsson

Jonass Effenson?

Rådstuga 17 december

Då for Rätten Presentiret sigh Monsiör Johan SkonMan? af Fredrigsshaldh som lagl. for en shuldh fordringh hafde Insitirat RådMannen Hr

Bild 27

Lårenhdtz Brant, och där på framWiiste En obligation som Hr Brant Neker af dhj dä..? Amsterdam d. 14 Junij 1669, under skrefuen. Lårens Brant på 660 gylden 7 styfr 8 ..? pg till Petter Lou? handelssMannen uthj AmsterDam at skulle ware shyldigh som Medgifne? Re/c/hningh? udwiisser, Noch fram wiissass på obligationen, att wore betalt af Berrent von der Linden j Amsterdam 250 gylden, utan Nogon opwiiste order huilcke ofuenståendhe Pretention fuldMegtigen Johan SkonMan?, af Christian Jbss. efter fuldmagtenss Indhold Pretenderet Rântan Intresen Expenser och om kostningh efter obligationens Inhold, Hr Lårens Brant suaradhe her i modh at han Intedh kienner obligationen Ty heller han den och at dhij Må sögge dhen Retta Mannen som han icke Er, hor på han och Presenteret sins Edtz aflegelse, alltså fant Retten shielltigt at lembne dhåna saeken til Hr Heradtzhöfdingenss och Borgemestarens hiit kombst.

Rådstuga 21 december

LB

Borgarna Cornelis Gudesson, Lars Jönson och Nielss Karhå..? säger upp sitt borgerskap.

Samma tijdhen blef borgerskapet tilhållin Juulefrijdh, som sig wanlig och elliest at swara dherass Rättigheet till K:M: och dhermedh Rådstugan Uppsagt.

Komplettering skriven i efterhand av mål den 26 januari.

Rådmannen Anders Nilsson, Borgarne Lars Jonsson och Anders Ollsson, framblade i Retten ett Köpebreff, Daterad d. 1 Decemb: A:o 1690 så och d:n 8 Januarij A:o 1691 Cwitteradt aff Borgaren Nills Juhlsson, deeras förra Medhreedare, hwilcken nu her för Retten bekiende att hafwa fådt sin fulla betahlning wegrandes han sig att Lefwerera från sig dedh J förlijdne Åhr skieppet tillhörigt och medhdeelte hög Kongl: Cammare o Commerce Collegij Pass, som dhe öfrige nu warande Reedare begierde, att måtte återlefwere.

DOMBOK

Rådstuguprotokoll Strömstad år 1692

Från ADOnLine

Alaa:2- omfattar åren 1691-1700

Min genomgång koncentrerar sig huvudsakligen på det, som finns om Lorentz Brant.

Jag markerar med LB, när han varit närvarande som rådman i rätten. När han i egenskap av rådman deltagit i något särskilt lägger jag till +.

När han personligen är kårande eller svarande i ett mål fetmarkerar jag hans namn.

Iakttagelse

En del av texten vid inbindningen är ofta inte möjlig att se. Det blir många ??????

Bild 27 höger

In Nomine Jesu

LB+

Anno 1692 d. 9 Martij utj häradzhöfdingens och Borgmestarens wellwijse Andreas Bergerssons, rådhammens Lorentz Brants, Anders Nilssons och Jöns Bassijs öfwer och närewahro.

Framblade **Rådmannen Lorentz Brant** dess till hustru Sirin sahl: Sören Simonsson på Fredrichshaldh gifne obligation af Dato Strömstad d. 9 Julij A:o 1691 på 1022 Rixdahl: swensk Courant mynt, som d. 22 Augustij 1691 ähr utj Protocollet innfattadt, Nu sedermera wara till förbem:te Enckia betahlt, som dess Eigenhändige skriffit på samma Document af d. 15 Decemb: A:o 1691 tydeligen uthwijsar.

Aé: Följande protokoll är tillskrivet emellan protokollen den 9 och 21 mars. Borde ha stått först av alla.

Rådstuga 2 mars

?

*...blef Publ. Magnj Billmands skiötte? bref på **Prins Carll** til Jochim Mathiasson.*

Rådstuga 21 mars

LB

Man läser upp förordningar, bl.a. om sidentyger

Bild 28

dermost öfwersåg man Kyrckioboken, och påminttes dem som deeras **stoohlerum** icke ännu kiöpt och betahlt, der till sig innfinna skohla.

Man redogör för en del av stadens ekonomi.

Så och 3tio Een Attest öfwer Tapperians och Månglare Accijsen som her ey för stadzens ringa willckor worden pro A:o 1691 uthgången eller på något ställe oppbuhrin.

Rådstuga 5 september

LB

Man meddelar att Göta hovrätt förordnat häradshövdingen och 2 av Rådet i Strömstad

"såssom Opartiiske Domare utj en saak mellan Borgmestaren på Fredrickzhaldh Christen Hindrichss.? med dess 2ne Mågar Jochim Mattiasson och Cornelius Blomme å Ene sijdan kiärander och Borgmest. i Uddewalla Anders Larsson å andra sijdan swarande, hwilket Commission ähr Determinerat att hållas d. 10 Octob: utj Uddewalla.

Alltså blef

Ny sida

*nu af Rådhemmen der till förordnade **Rådhemmen Lourentz Brandt**, och Jöns Bassij : _ : _*

Rådstuga 2 november

LB

Bild 29

Man läser upp en uppmaning att magistraten skall sända in de av årets mantalspenningar, "som ännu icke Clarerade ähro". Dessutom uppmanas man även ordna upp diverse annat.

Man skriver bl.a. om följande

... den stadeliga handell och ded stoora Missbruuk, som någre Åhr för detta haar warit med dee

Uthländskas Seglation så hijt till stadhen, som Uthambnerne och dhe under Lastagie Platzer, hwarwid een deehl

Ny sida

aff Oförmögne af Borgerskapet twifwells utan för een ringa wederkiendssla, som dhe kalladt Provision, haar under sitt namn, antagit sig wara dhe samma som skulle dem affladda, men när der till kommitt att ladningen skulle inntagas haar dhe Uthländska skieppare, sielfwa och medh dheras Eigene Penningar handladt med Bonden och låtit sig någon aff Borgerskapet såledz med een Discretion afspijsa, hwilcket allt ey allenast Kongl. May:ttz stränga Forbodh städernas Allmenna Privelegier, utan och åthskillige wåre gunstige herrar Gouverneurer och Landzhöfdingars skriffelige och allfwarsamme Förbodh, till hemmande aff een så Otillbörlig handell klarligen Dicterar, hwilcket allt her till waritt, dedh samma som stadens och dess Innwåhnares oppkompst haar

märckeligen återsatt, Ja och hindradt, dedh Borgerskapet sielfwa befunnitt, och med beklagan bekiänna måste, i dedh att slijka Fremmande ey allenast dem sielfwa så på underfundig handell förledt, utan och såssom, bästa **kiärnan aff Landetz skougar till deeras förtienst bortt fördt** Och i så måtto brackt staden utj dedh roop aff ett förmöget Borgerskap, som dhe nu med dheras stoor skada, aff åthskillige Contributioner, måste häffta före. Allt fördenskulld hafwa samptl: **Borgerskapet som besynnerligen dhe der med Träahandelen hafwa**

Bild 30

deeras Nähring och handterande, i betractand aff den skadelige Consequence som ähn ytterligare her igienom förorsakas kunde, så till Kongl. May:ts som Landetz stoor skada och Otienst, som elliest deeras Eigen så och Effterkommandernes Nachdeehl, om så hädan effter som her tills skulle fortfaras med een slijck Otillbörlig handel? med Uthländskas AffLadning på sätt och wijs som förberördt ähr begiäradt ded **een slijck skadelig handell måste uhr wägen rōdias**, och att till följje aff högstbem:te Kl: May:ts allernådigste Förbodh, Swerriges Lag, Handells Ordinantzen, Städernas Privelegier, så och dhe så ofta att dhe höghwellborne herrar Gouverneurerne uthgångne allfwarsamme befallndingar, till hemmande aff een slijck præjudicerlig handell begiärer? att denna stadens Magistrat, medellst ett Offantligitt Förbodh wille Alle denna stadens Borgerskap i gemeen som hwar och een i synnerheet låta anntydaz och warnas under hwarjehanda skieen det hellst wara och opptänckas kan, sig ingenlunda med een sådan Laurendregerietz handell innlåta, hwillcket man ey allenast hermed funnitt skiähligt dem i så måtto som dedh rättwijst ähr och sielfwa billigheeten fordrar, wille fahra, sträng och allfwarligen haffwa påmint, deeras Borgare Troo och redligheetz Eed utj handell och wandell, utan och effter Borgerskapetz eenhällige sluut, der hänn resolvera att hwillcken som sig med främmande innlåta under detta skieen att wara deras befractare eller kiöpmän, och ded emoot

Bild 30 och 31 – höger /Aé: En liten lapp är inbunden mellan bladen, vilket hindrar att man kan se hela sidan på bild 30. /

een slijck förömrörd Discretion eller Provision ey allenast skall den Summas stoorheet till Strömstadz Kyrckia hafwa förwärradt, utan och änn en gångh så stoor Summa, så och blifwa förklaradt för een Kongl: May:ts Otrogen Undersåtare, och den der sine Medhborgares Nähring sökier att försnilla och dämpa hällst een deehl aff Borgerskapet reedan anskaffadt sig sielfwa deeras Eigne Faarkåster och än fleere der till utj wärcket begrijsne att framskaffa, som förmodelig lærer effter handen giöra tillfyllest att wara afnåhmare för den Last som Bonden kan hafwa att sällja. Warandes doch der hoos inganlunda förmeent, någon Borgare, Trääläst sig tillhandla och främmanden på hambnen försällja, allenast han icke befinnes med denna sin handell Olagligen och på underfundigt sätt der med Omgå, Kongl: May:ts Förordningar öfwerskrijda, eller sin medhborgare der med förolempa. Ställandes sig detta dem som dedh anngåår allom i Gemeen som hwar och een i synnerheet, till hörsamb effterrättellse. Dat:

Rådstuga 6 november

Uppå Handellssmannens på Fridrickshalldh Christian Jebsens wegnar, fullmäcktigh af Petter Loo utj Amsterdam, hade

Bild 32

han uthsändt Borgaren Johan Schönman effter dess skriftelige Fullmactt daterad Fredrichshallden d. 16 Novemb: A:o 1691. Och haar denna saak waritt för Rätten förljidditt Åhr 1691 d. 17 Decemb: och då oppskutin till Borgmestarens ankompt. Framblade alltså Fullmäktigen Johan Schönman, een obligation skrifwin på hållendske och underskrifwin Lourentz Brandt Dat: Amsterdam d. 14 Junj A:o 1669 lydandes på 660 gl:r styf:r der brede widh een Räckning aff Petter Loo som uthwijsar för hwadh Perseeler som Lorentz Brandt denna obligation uthgifwitt, och sig skyldig giordt. På samma obligation ähr aff Petter Loo underskriffwitt ded Barent von der Linde oppå denna Lorentz Brandts Räckning haar betahlt 250 gl: d. 31 Decemb: A:o 1670. Fordrandes nu fördenskulld Rådsmannen Lorentz Brandt resten, som belöper effter Räckning 410 gl. 7 st: med den effter obligationens Lydellsse uthfäste Interesse och der på gjorde Omkåstnadh effter förskrifningen. R:n Lorentz Brandt Comparerade hwillken alldeles nu som tillförende näkar och ey widgåår dedh wara hans handz underskriftt, hafwer ey heller med den Mannen hafft någon handell mycket mindre kiänner samme Person. Fullmäktigen Schönman

Ny sida

förmehnar honom wara den samma, alldenstund den tydelige Räckningen förmehlar att ded ähr Lorentz Brandt aff Christiania, der och Brandt den tiden bodde, och brukade då kiöpmans handell. Rådman Brandt näkar icke den tiden bruukadt agerat een kiöpmän men aldrig någre Wahrer på Credit aff Petter Loo undfådt, ey heller handladt medh den Mannen, mycket mindre weet aff Barent von der Linde att säya, som skulle Brandt, gifwitt von der Linde ordre någre penningar för sig betahla. Will och betyga med een dess hållnde Reesebook utj dess ungdom, i Hålland, Franckrijke, Engelland och Brabant ded Åhret ey war i Holland, ehrbiuder sig med dess Eed wille betyga att dedh hwarcken är hans handz underskriftt och som förr innfattadt är, aldrig hafft någon handell med den Mannen, säyer sig och waritt boendes i Christiania in till A:o 1684 d. 5 April, då han effter dess utj råkade Olycka, kom hijt till staden och såledz all den tiden som war een 15 Åhr, han bodde der i staden aldrig blef fordrad, som så mycket mindre kunde skiee som han då war Oskylldig. Kieranden Schönman

COLLAT
2
JENSEN?
NG

Arnk
COLLAT

förmeente att sedan swaranden Brandt in A:o 1685 gaff sig i Krigztienst, ded ingen tillfälle war honom då att fordra

Bild 33

Brandt swarade att fast han war i Krigztienst, derföre borde han fuller betahla sin skulld, och icke war förbuditt att fordras eller Laghsökias, dess utan war han der i Christiania från denna ehrmellte Obligations Uthgiff inn till han begaff sig i Krigztienst utj 6 Åhr, och effter kriget wistades der i Christiania utj 5 Åhr, haar och bodt her utj, gräntzen? moot Norige, som allan witterligitt och bekandt waritt utj 7 Åhr innan denna prætension giordes, så att han utj 22 Åhrs tijdh, aldrig kan bewijsas hafwa anten her eller utj Norige blifwin her för fordrad. Kiäranden Schiönman begiärade ytterligare oppskoff i saken, och förmeente? att alldenstund Brandten till denna obligation så hårdt näkar, skohla frambdehles frysa dhe skiähl som Laurantz Brandt skulle till saken biuda, begiärade der hoos ded Brandt sig skulle beqwäma till förlikning och affbetahlning, Men Brandt ded ingenlunda wille. Allt fördenskulld föresatte Rätten kiäranden Schiönman 3 Månaders dag sådant förskaffa och der med innkomma då Rätten will giöra ändtlig Domb och Uthslag i saken.

Ny sida

Samma Dag insinuerade Gräntze **Tullskrifwaren wid Hälle och Swijnsund** Swen Twilling dess Cautions skriff Dat: Hogdahl d: 2 Jan: 1692, undertecknad aff HandellssMännen Magnus Bihlman och **Christopher Jakobsson** med hand och Signete undertecknad, hwilcken aff Magistraten approberades.

Bild 34

Tom sida

*Ovanstående protokoll från den 6 november är det sista bevarade protokollet för år 1692.
Det bör väl ha hållits flera rådstugumöten.*

COLLAT

DOMBOK

Rådstuguprotokoll Strömstad år 1693

Från ADOnLine

Alaa:2- omfattar åren 1691-1700

Min genomgång koncentrerar sig huvudsakligen på det, som finns om Lorentz Brant.

Jag markerar med LB, när han varit närvarande som rådman i rätten. När han i egenskap av rådman deltagit i något särskilt lägger jag till +.

När han personligen är kående eller svarande i ett mål fetmarkerar jag hans namn.

***Iakttagelser:** Våldigt få möten och väldigt få ärenden. Vanligen närvarande rådmännen Laurentz Brandt, Oluf Nilsson Kamp, Anders Nilsson Houfwar och Jöns Nilsson Bassij.*

Bild 34

In nomine Domini

Rådstuga 27 maj

LB

A:o 1693 d. 27 Majj blef hållin ordinairie Rådstugu j samptl. Magistratens Närwahro.

Præsenterath sig fram för os i Rätten Erlich och Wählförstandige Person Erich Olsson född i Qwilles Prästegardh, som sig anmählath, wille **blij borgare här j staden**, och hade medh sig häradzhöfdingenss Recommendationens bref, Altfördenskull, som man är samma pärson bekant, om sit wähl förhållande, haf:r man honom admitterath och j dag d. 27 Majj antagit, som och sin liflig Edh aflagdt, Inposturerath til een fullkommen, och wärckl. borgare, sig att ähr nära idka och bruka, det bästa han gitter och kan. Alldhenstund han Erich Olsson ey bryter emoot hans aflagde Edh, och haar man honom för all Contribution befrijat på ett åhr effter denna dagh, och sedan strax att skaffa huuss och gårdh, från dhen 27 Majj 1693 til d. 27 Majj 1694.

Rådstuga 2 juni

LB

Præsenterath sigh för os i Rätten Ehrlig acht och förstandig unge Karl Sicke Sickeson, som sig anmählath wille **blij borgare här j**

Bild 35

staden, och som Man om hans wähl förhållande är wällbekant : _:_:_

Samma dagh haf:r Borgaren Sicke Sickeson låtit Publicera sitt kiöpebref på strandrijdaren Håka Månssonss huus och gardh, här i staden, som och på kiöpebrefwit står afskrifwit.

Rådstuga 23 juni

LB

Præsenterath sigh j Rätten Borgaren Nielss Julsson, och framwijst i Rätten ett kiöpebref Dat: d. 6 Majj 1693 af Edvard Bodhom til Lin j Engeland på dhen halfwa **skuthan Mårgonstiärna** benembd, hwilken han honom afkiöpt och begiärath Publicera.

Samma dagh aflagdt sin lijfl: Edh å hand å book samma farkåst dhen halfwa parten Nielss Julsson wara tilhörig hwaruppå han begiärte Rådstugu attest til Cammer Colegis, som honom blef bewillgath.

Ny sida

Rådstuga 27 juni

LB

Borgaren Magnus Bijhlman haf:r j rätten Præsenterath ett Kiöpebref på **Galioten Fortuna** aff Toppe Harmess kiöpt från Dantzigh, begiärande een ligliudande Copia af kiöppebrefwit att måtte under stadz Sig: vidimeras, som också skiedde,

Rådstuga 11 juli

LB

Borgaren Fridrick Cossak innstembdt Rådshmannen Jöns Bassij för een Tunna Rough som han bärgadt för 1½ Åhr sedan : _:_:_

Kapten Steenström är nämnd.

Bem:te Cossak hade i lijka måtto innstemt Hindrick Bihlman : _:_:_

Samma dag insinuerade Tullnähren Thure Hansson dess Cautions skriff Dat: Strömstadh d. 24 Junj A:o 1693, underskrifwin aff Rådshmannen Oluf Nilsson, Magnus Bihlman, Jon Engellbrecktsson, Nills Juhlsson, **Christopher Jakobsson**, Christen Olufsson, Jon Swensson, **Lars Olufsson Smedh**, Cristian Nilsson och **Ambrosius Zimmerman** som blef approberat.

Rådstuga 13 juli

LB

Man läste upp brev från Cammar Commerce Collegium om att kunna betjäna sig av konvojerna.

Bild 37

Samma dagh insinuerade utj Rätten **Rådmannen Lor: Brandt** dess Libell anngående den utj Rätten för detta incominerade action aff handellssmannens på Fridrickshaldh Christian Ibssons Fullmächtig Johan Schönman, som war företagin den 6 Novemb: 1692, för een framwijster obligation underskrifwin aff Lorentz Brandt d. 14 Junj A:o 1669, för hwilcken Rådmmannen Brandt blifwin sökt, och för Rådhtugu Rätten ey allenast den förbem:te 6 Novemb: 1692, utan och d. 17 Decemb: Anno 1691 med stoor förplicktellsse näkade. Så har Liqwell Rätten oppå reqvirentens annsökning bewilliadt Tree Månaders oppskoff i saaken att skohla dess förinnan med sine betre skiähl till saksens opplusning innkomma, hwilcket då ey skiedt, som bordt wara utj nästförlidne Februarj Månadh, så haar Liqwell oppå een från Christian Assen till häradzhöfdingen och Borgmästaren innkombne breff, om prolongation ändå någre weckor blifwitt effterlåtitt, men nu liqwell utj fulla Femb Månader från Februarii till denna tijden ey innkommitt, dy begiärer Rådmannen Brandt utj denna dess libell, honom måtte i föllje aff Sweriges Lag, Rättgång Ordin: och Process, så och Kongl: May:ts Placat, öfwer slijka gamble Ny sida

företagne obligationer, ehuruwell den honom alltz intett anngåår, med een ändtlig resolution och uthslag förhiellpas, På dedh han dess hustru och Barn effter alle ähro dödelige ey må aff slijke Owicktigheeter beswähras och på Långbahnen dragas. Resol: Aff dhe skiähl som utj Ransakningen innföres och Protocollet widhlyffteligen wijsar, finner Rätten Imo ded een så gammall fortogadh obligation utj 22 åhrs tijdh som 2:do Rådmmannen Lourentz Brandt, der ähr een Eedswurin Domare, och een samwetzman, hwilken wid sin siähls sahligheetz Förlust näkar både kiändt Petter Loo, handladt med honom eller uthgifwitt denna obligation, 3:tio att actor Causas nu öfwer Femb Månader sedan honom Tree Månader ware förelagde medh bettere skiähl innkomma, nu sedan icke till dedh ringaste sig anmähl, dy kiännes Lorentz Brandt dess hustru Barn och Erfwingar nu och i framtijden frij och bööra wara otilltahlte för denna fordran aff Petter Loo eller annor dess Fullmäcktige.

Rådstuga 15 juli

LB

Inspektör Willckens lämnar in en ny "Cautions skriff", underskriven av Pastor Loci herr Jacob Werner, Rådmmannen Oluf Nillsson och handellssMannen Magnus Bihlman.

Bild 38

Rådstuga 1 december

LB

Anno 1693 d. 1 Decemb. blef ordin. Rådhtugu hållin utj häradzhöfdingens och Borgmestarens Andreas Bergerssons, med Rådmmannens Lourentz Brandts, Oluf Nillssons, Anders Nillssons och Jöns Nillssons närwahro.

Aé: Det är allt som står. Inga ärenden anges.

Aé: SÅ HÄR SLUTAR 1693 ÅRS PROTOKOLL och

DIREKT EFTER STARTAS PROTOKOLL FÖR 1694.

PROTOKOLL FÖR ÅR 1694

Bild 38

Rådstuga 13 februari

LB

A:o 1694 d. 13 Feb:r blef ordin: Rådstugu hållin utj samptel. Magist: her in Loco Närwahro, och mästendeel af borgerskapeth,

Det företeddes ett brev, som visade attest från Karj sl. Nielss Juulssons. Cornelis Simonsson hade köpt skeppet Fortuna.

Rådstuga 3 maj

LB

Blef Præsenterath j Rätten Borgaren **Jörgen Tiärtz** oblig:n dat: Strömstadh d. 3 Martij 1694 Till S:r Jochim Mathiason på Fredrickshald skyldig 127 Rdr Courant, för hwilka pänningar han Jörgen Tiärtz sin huus och gårdh j Strömstadh beliggandess emillan Jacob Trulsons och Peder i Hougall, hwilcken oblig:n S:r Mathiason begiärer på

Ny sida

Rättenss wägnar att må blij Publicerath och upläst, för Richtigheet och säkerheet skull, som och skiede, och på oblig:n påskrefwin.

Rådstuga 12 maj

LB

Haf:r Tå Rådhamnen Anders Nielson Presenterath sig i Rätten, som effter lagl: Cittation låtit indkalla förre viciteurens Effterlefwerske Debora Nielssdotter, för giäld effter henness sl: Mands Viciteuren Swän Twilling och j Rätte lagdt een obligation af Dato d. 24 Majj 1683 under Swän Twillingz egen hand, liudande på 5 Specie Rdr, som Rådhamnen honom effter instendig och Wänlig begiäran Emoot pänning:r lefwerantz emottagit hanss oblig:n och Pant för skrifning på ett lijte huuss och gårdh, näst ofwan förre Borgaren **Christopher Jacobsons** Wåning på bachen liggiandess.

Item Framwijst een obligation aff Ditto Twilling : _ : _ : _

Bild 39

Rådstuga 22 november

LB troligen

A:o 1694 d. 22 9b:r blef ordin: Rådstugu hållen i närwahro Magistraten här in Loco? och samptl. Borgerskapetz närwahro, blef hans? Ex: Gen: Leutn: och Landzhöfdingz bref för samptl. borgerskapeth uppläst dat. Bahuus d. 14 9br 1694 som befahler borger-

Ny sida

skapeth att inkomma medh deras beswähr, som **hwar och een haar öf:r borgmäster Anders Bergersson, at klag**a, hwartil Borgerskapeth swahrath att dhe ståår widh, hwadh dhe klagath haar, som dhe hr Com: Rådhet Stiernhoug? Suplicando i händer gifwit, och elliest siälfwa dhe klagandhe H:E:Gen: Leutn: medh dherass beswähr skriftlig indkommer.

Samma dagen är hanss Kongl. May:ts allerud?: Placat Publicerath angående Excecution dat. Stockholm d. 28 Sept: A:o 1694.

***Aé: MED DETTA SISTA RÅDSTUGUMÖTE SLUTAR ÅR 1694 ÅRS
PROTOKOLL och DIREKT EFTER BÖRJAR PROTOKOLLEN FÖR ÅR
1695.***

PROTOKOLL FÖR ÅR 1695

In Nomine dominj 1695

Rådstuga 7 februari

LB troligen

A:o 1695 d. 7 Feb. wart hållin ord: Rådhsstugu I Närwahro Magist: in Loco, och samptl. borgerskapeth, blef dhem föreläst häradzhöfdingens bref dat: Fielbacka d. 30 Januarj hwarutj han förklarar sig **at ha från sig sagt Borgm: tiensten, här i staden**, och sig allderlis intet medh staden will befatta; hwartil Borgerskapeth swarath att man hanss Excell:ce skola derom tilkiänna gifwa, och hwadh hanss May:ttz allernådigst befahlar, will dhe wara nögdher medh.

Item förhållt dhem dhe Resterande Contributioner att betahla;

Samma dagen blef Christen Olsson Kämp tagen till Edz och **wunnit sin fuldkommen Borgerskapeth**.

Bild 40

In Nomine Dominj

Rådstuga 2 januari

LB troligen

A:o 1695 d. 2 Januarj är hållin Rådhsstugu j närwahro samtl: Magist: här in Loco.

Inspektör Wilckens presenterar en skrift som utvisar vilka som skrivit under en caution för honom avseende tulltjänsten i Strömstad.

Rådstuga 28 februari

?

..hållin i Borgerskapetz Närwahro

Rådstuga 5 februari

LB

Här handläggs flera ärenden, bl.a. ett mellan Magnus Bihlman och Christian Nilsson.

Bild 41 höger sida

Rådstuga 6 april

LB

Rådmännen uppges här vara Lårenss Brant, Olluff Nilss. Kamp, Anders Nilss. Hougår, Jöns Bassj

Borgeren Anders Ollufsson, Douve Adlerss. Med fleere da utj Retten pressentiret RådMand Anderss Nilsson En Hr RådMandh **Lårrens Brantz** obligation af dhi datto Strömstadh d. 15 Nouemb:r Anno 1694 på 450 rd som RådM. Brant sielf for Rätten til står Regtigt warre som för Er förra hundrede och femthio Rixdaller qurant suenshe Mynt.

Rådstuga 12 april

LB

Ånkan Karj Nielss Juulssons presenterar i rätten att skutan Morgonstiärna, som är hennes och hennes barns egendom, skall avgå till England.

Samma dag haf:r Larss Jonson Marstrand **antagit borgerskaph** och aflagt sin Eedh wara borger här i 6 år, och gör dhen borgerlig rätt som här och bör.

Bild 42

Rådstuga 16 april

LB+

Præsenterath sig i Rätten een hantwarkare och skräddare benämmt Christen Larsson som effter hanss Ex: Landzhöfdingenss ordre dat: Bahuus d. 9 Aprill **blef admitterath til borger här i staden**, och derpå aflagdt sin Lijflig Eedh, i 6 år, att förblifwe och göra dhen plicht, som Kongl: förordning:r och statutter omförmäller och haar **RådMand Brant** för honom Caverath och effter aflagdhe Eedh gaf til skohlan 8 öre Smt och betaldt sine Gärnings? pänning:r.

Samma dag förekommer även ett mål, där inspektör Wilckens amma Anna Mårtensdotter förekommer. Hon tycks ha fått barn med en båtsman, barnet hade dött och båtsmannen hade inte hört av sig. Nu hade hon fött ett barn till med en man som heter Jacob Lund. Hon begärde "blij admitterath til Herrens Nattward och icke gåh som een hedning längre". Beslutet lydere på slutet så här:

"såsom hon andra gången hafwa förseet sigh emoot Gudz och Konungenss lagh haf:r alltså Rätten henne tildömbt att betahla 10 dr smt böther, dhem hon och strax in för Rätten aflagdh, och Hr Pastoren Jacob Werner haar henne til Herranss Nattwart att antaga, effter Kyrchio lagenss inhålld.

Rådstuga 24 april

LB

Haf:r tå Hr Befahningzmannen i Rätten inlefwereath ett bref från Leut. Kielbergh dat: Härslätt d. 23 Aprill hwarutj han forklarar att lägssmän? Hanss i Rougstadh och Änchianss sohn i Hee, til Bådzmansshället, att dhe komma til honnom och

Bild 43

klagath öf:r Tullskrif:n här i Strömstad Abraham de la Moth, huru han skolat på skielmss och Tyransk wijss hanterath Båtzmannen för dherass lägg Ole Brynnelsson, så att dherigonom effter Hr Leutn. bref til Befahningzmannen skulle gåh all wärlsens gång; medh mehra dess indhålld etc; Kallar Abraham de la Moth i sitt bref samma Bådzman i fall han sku döö, är tå hanss Banemand, hwarpå Hr Befahningssmannen haar låtit besichtige samma Bådzman Ole Brynnelsson medh ..de? oskylt Män..? och bågzmend? .Hans I Rougstadh Åsmun? i Hee, och Jon i Stale??. Befantess heel slätt, och spytter blood och klagar sin sija sonderbruth så wäll som Bröstet, och bekiänt som Hr Befahningzmannen berättar, klagath och ingen annan benämbt för sin Baneman, om han skulle döö änn Abraham de la Mooth, Läggmännen Hanss i Rougstadh, Åsmund i Hee, och Jon i Stae, /Aé: I marginalet står ett tillägg, som det saknas tecken för i texten, var någonstans det skall sättas in. Det verkar höra hemma här. Orden är följande: och de ..de? Män Anon och Erich i Rougstadh / Berättar det samma som ha hört jämpte Befahningzmannen af Bådzmannen Ole Brynnelss. nämnd? alt ofuanståendhe;

Contraparterne Begiärt att Tullskrifwaren Abraham de la Mooth, måtte til sakans uthslag och intil att bådzmannen Ole Brynnelsson blir frisk? el:r och huru det uthfaller, förblifwa i Arest, el:r ställa nöyachtig Caution.

Aé: MED DETTA AVSLUTAS PROTOKOLLEN FÖR ÅR 1695.

VAD HÄNDE I OMRÅDET UNDER DENNA TID?

PROTOKOLL FÖR ÅR 1696 SAKNAS.

Bild 43 höger

Här börjar protokollen för år 1697